

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ

ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ
ΓΛΩΣΣΗΣ

Δ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Β
769

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΘΗΝΑΙ 1969

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΣΤ'

89

ΣΧΒ

Κοσμά (Κιμαίος)

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Δ/Γ = 134

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΩΡΕΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

ΛΟΓΕΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΣΤ 89 ΕΧΒ

Κοίμα (Κυριακή)

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ
 ΕΔΩΡΗΣΑΤΟ
 Ο.Ε.Δ.Β.
 αριθ. απόθ. σειράς 3260 του έτους 1969

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
 ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ
 Δ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΕΛΛΑΣ

21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
 ΑΘΗΝΑΙ 1969

002
KΛΣ
ΣΤ2B
769

ΑΝΑΦΩΣΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΟΥΛΗΣ
ΑΘΗΝΑΙ - 1988

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

1.

Regīna rosas amat. — Agricōla silvam et umbram silvārum amat. — Femina agricōlae (δτκ.) cenam parat. — Agricōla femīnam laudat. — Agricōlas Graeciae industria ornat. — Filiae agricolārum mensam corōnis¹ ornant. — Femīnae deam Vestam adōrant et aram deae rosis¹ ornant. — Bestiae in² silvis habitant. — Aquīlae bestias silvārum captant; aquīlae etiam³ gallīnis (δτκ.) insidias parant.

2.

Dum¹ spiro, spero.—Quid² paras, filia³? « Paro cenam agricōlis (δτκ.) ».—Patriam amāmus, dum¹ spirāmus; incōlae Graeciae patriam amant.—Nautae³, quid² apportātis? « Divitias patriae (δτκ.) apportāmus ».—Quid² ex⁴ fenestrā casae spectātis, puellae³? « Expectāmus aviam ».

3.

Minerva, dea sapientiae, Attīcam amābat. — Incōlae Attīcae sapientiam amābant et deam Minervam adorābant. — Poētae deam Minervam laudābant; femīnae et puellae aras deae corōnis¹ ornābant.—Incōlae Spar-

tae ante² pugnam comam corōnis¹ ornābant et Musis (δτκ.) sacrificābant. — Diu³ in⁴ silvā ambulabāmus et bestias silvae spectabāmus. — Quid⁵ heri⁶ in⁴ casā parābas, femīna⁷? « Cenam parābam nautis (δτκ.) ». — Nautae⁷, quid⁵ apportabātis? « Divitias incōlis (δτκ.) insulārum apportabāmus ».

4. Ἰταλία καὶ Ρώμη.

Italia est¹ terra Eurōpae.—Italia habet² insūlas.—Sicilia est insūla Italiae.—In³ orā Siciliae est Aetna.—Aetnam ornant silvae.—Incōlae Italiae sunt⁴ agricōlae, incōlae insulārum et orārum Italiae sunt nautae.—Italia est patria poētārum.—Incōlae Italiae amābant et laudābant poētas.—Itāliae (δτκ.) poētae gloriam parant.—In³ Italiā est Roma.—Vias Romae statuae ornant.—In³ viis Romae erant⁵ arae et statuae deārum.—Aras deārum filiae incolārum Romae corōnis⁶ ornābant.—Roma erat⁷ schola litterārum et doctrīnae.—Victoriae Romae (δτκ.) sunt⁴ causa gloriae.

5. Οἱ θεοὶ τῶν Ρωμαίων.

Romāni multos deos adorābant; in¹ numēro deōrum Neptūnus et Bacchus et Mercurius et Aesculapius erant². —Neptūnus, filius Saturni, domīnus aquārum erat³. —Neptūno nautae tauros et equos immolābant.—Bacchus erat deus vini et uvārum, Mercurius (erat) deus mercatūrae et eloquentiae.—Arae Mercurii erant² in viis, quod⁴ Mercurius nuntius erat³ deōrum et vias monstrābat.—Deus medicīnae erat Aesculapius; Aesculapium adorābant Romāni in templis et in lucis et ornābant aras Aesculapii multis herbis⁵ et corōnis⁵ et rosis⁵.

6. Τὰ ὄπλα τῶν Ρωμαίων. — Τὸ στρατόπεδον αὐτῶν.

Romāni, popūlus bellicōsus, armis¹ et telis¹ pugnābant. Arma Romanōrum erant galea, scutum, lorīca tela erant pilum, gladius, sagittae. Gladii Romanōrum non² erant longi; pila erant longa.—Romani in bellis cotidie³ castra collocābant et vallo¹ fossāque⁴ firmābant. Valla alta (erant) et fossae latae erant. In castris Romāni erant tuti.

7. Ἡ Δῆλος.

Delus clara et Graecis (δτκ.) cara erat, quamquam¹ erat parva. Nam² Graeci Delum patriam filii et filiae Latōnae appellābant. Filius Latōnae erat Apollo³, filia Latōnae erat Diāna. Filio Latōnae laurus cara erat; Delus plena erat laurōrum. Quoniam⁴ Apollo deus poētārum erat, etiam⁵ poētae laurum amābant et lauro⁶ comam ornābant. Diāna erat dea silvārum et sagittis⁶ bestias silvae necābat. In insūlā Delo clarum templum erat. Incōlae Athenārum quotannis⁷ in⁸ insūlam Delum navigābant et in templo filium Latōnae adorābant.

8. Ὁ Ρωμύλος.

a) Romūlus et Remus Romam aedificavērunt.—Romūlus Remum necāvit, quod¹ Remus muros novi oppīdi vituperavērat.—Quamquam² Romūlus Remum necavērat, tamen³ fortūna Romūlo (δτκ.) secunda erat; nam⁴ multos popūlos bello⁵ armisque⁶ superāvit et terram finitīmam occupāvit et oppīδα expugnāvit.—Numērus feminārum in novo oppīdo parvus erat. — Itaque⁷ Romūlus Romānis (δτκ.) femīnas dolo⁵ parāvit.—

Sabīnos enim⁸ et Sabīnas et filias Sabinōrum, popūli finitīmi, ad⁹ ludos publīcos invitāvit, et inter¹⁰ ludos Romāni filias Sabinōrum raptavērunt. — Quoniam¹¹ Romāni Sabīnas raptavērunt, Sabīni contra¹² Romānos bellum¹³ paravērunt¹³.—Sed¹⁴ filiae Sabinōrum discordiam populōrum placavērunt et amicitiam inter¹⁰ popūlos conciliavērunt.

b) Cur¹ Remum necavisti, Romūle? «Remum necāvi, quod² muros novi oppīdi vituperavērat».— Quomōdo³ femīnas popūlo (δτκ.) paravistis, Romāni? «Sabīnos et Sabīnas et filias Sabinōrum ad ludos invitāvīmus et inter ludos filias raptāvīmus».— Cur¹ Sabīnas raptavistis, Romāni, quamquam⁴ popūlum finitīmum ad ludos publīcos invitaverātis? «Sabīnas raptāvīmus, quod² femīnae non⁵ erant in novo oppīdo ».

9. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιώτας τοῦ πρὸ τῆς ἐν Ζάμα μάχης.

Hannībal¹ ante² pugnam anīmos Poenōrum his³ verbis³ inflammāvīt:

« Quoniam⁴ patria in magno pericūlo est, vos⁵ convocāvi. Nisi⁶ fortīter⁷ pugnabītis, Romāni popūlos Afrīcae superābunt et campos vicosque⁸ patriae vastābunt. Popūlus Romānus nunc⁹ multis terris¹⁰ impērat. Sed non imperābit etiam Afrīcae, si¹¹ fortīter pugnabītis et patriam ex¹² pericūlo liberabītis. Ego¹³ post¹⁴ pugnam impavīdos laudābo et donābo, ignāvos vituperābo et castigābo. Pugnāte igītur¹⁵ fortīter, Poeni, et pro¹⁶ arā focoque dimicāte! Liberāte patriam ex¹² pericūlo! Si¹¹ patriam ex¹² pericūlo liberaverītis, gloriam vobis¹⁷ parabītis. Si Romānos auxilio¹⁸ deōrum superaverīmus et

fugaverimus, in aris hostias immolabimus et deos celebrabimus ».

10. Οἱ ἀρχαῖοι Λατῖνοι.

a) Latium terra Italiae erat, inter¹ Etruriam et Campaniam sita². Prisci incolae Latii erant Latini, agriculturae industrii. Habitabant in amplis et frugiferis campis sedulaque³ industriam agros arabant. In pascuis multa habebant⁴ armenta. Itaque⁵ copia frumentorum et armentorum divitiae Latinorum erant. Nam aurum et argentum ignorabant. Domicilia erant parva et lignea, sed apud⁶ domicilia horti pomiferi erant.

b) Pii et probi viri erant prisci incolae Latii, et poetae Romani justum animum priscorum Latinorum laudaverunt. Liberi¹ culpa¹ malitiaque¹ habebant² sedulam et tranquillam vitam atque³ in singulis pagis deis pulchra templa aedificabant. In aris deorum et deorum sacra dona et crebras hostias sacrificabant. Dominus deorum Latinis Janus erat; inter deas Dianae summa⁴ erat gloria et potentia.

11. Ὁ Πάτροκλος.

a) Graeci decem¹ annos² cum³ Trojanis bellabant. Cunctos Graecos Achilles⁴, cunctos Trojanos Hector⁵ gloria⁶ belli superavit. Achilles amicus Patrocli erat. Quod⁷ Agamemnon⁸, summus Graecorum, amicum Patrocli verbis⁹ et facto⁹ violaverat, Achilles copias suas¹⁰ ex proelio revocaverat et a¹¹ copiis¹¹ ceterorum Graecorum separaverat¹¹. Itaque Hector Graecos fugavit et in¹² castra propulsavit.

b) Tum¹ Patroclus amico: « Oro te² » inquit³ « ut⁴

proelium renōves atque Trojānos propulses et fuges, ne⁵ Hector castra nostra exgugnet et navigia cremet ». Tum¹ Achilles: « Cum⁶ Agamemnon » inquit³ « me⁷ verbis et facto violavērit, copias meas ex proelio revocāvi et a cetēris copiis Graecōrum separāvi. Cum⁶ juravērim, lacrīmae Graecōrum me non placābunt. Sed honestum pulchrumque est misēros amīcos ex belli pericūlo servāre. Itaque tu⁸ ad⁹ pugnam festīna proeliumque renōva! Deos orēmus¹⁰, ut⁴ Graecis victoriam parent. Sed oro te², ut⁴ copias ex proelio revoces, si¹¹ Trojānos fugavēris. Satis¹² est castra Graecōrum ab¹³ adversariis liberavisse et copias Trojanōrum fugavisse. Trojam non expugnābis ».

c) Sed Patrōclus, cum¹ Trojānos ex castris propulsavisset et fugavisset, copias suas incitāvit, ut² oppīdum Trojam expugnārent. Hector, Priāmi filius, cum³ Patrōclum spectāret, advolāvit et hastā⁴ suā⁴ virum incautum necāvit. Hector Patrōclum non⁵ necavisset⁵, si⁶ Patrōclus copias ex proelio revocavisset⁶. Utīnam⁷, Patrōcle, amīco obtemperavisses⁷ et proelium in campo vitavisses!

12. Ὁ Κιγκιννᾶτος.

Cum¹ vita rustīca antīquos Romānos valde⁹ delectāret, multi viri in agris habitābant, ut³ auxilio⁴ servōrum agros arārent.

Etiam Cincinnātus, vir multis⁵ victoriis⁵ clarus, in villā suā habitābat et agros arābat. Aliquando⁶ nuntii Romanōrum ex oppīdo ad Cincinnātum festinavērunt et virum belli perītum oravērunt, ut³ patriam ex belli pericūlo liberāret. Nuntii nuntiavērunt: « Aequi co-

pias nostras pugna' superavērunt et Romam oppugnant. Desperarēm⁸, nisi⁹ abs¹⁰ te auxilium exspectarēm⁸ ». Cincinnātus nuntiis obtemperāvit et ad oppidum festināvit, ut³ cum¹¹ adversariis bellāret. Cum¹² Aequos fugavisset, Cincinnāto satis erat patriam liberavisse; ad aratrum et ad tauros suos remigrāvit, ut³ cum¹³ servis suis denū¹⁴ agros arāret.

13. Οἱ Ρωμαῖοι.

Patria Romanōrum fuit Italia. — Romāni semper¹ bellicōsi fuērunt.—Utīnam² semper etiam humāni et justī fuissent! — Etiam alii³ popūli Italiae bellicōsi erant, sed Romāni cunctos audaciā⁴ superavērunt. — Magna erat audacia et constantia Romanōrum. — Jam⁵ puēros arma delectābant; pilis⁶ et gladiis⁶ pugnābant. — Viris magnum gaudium erat in castris esse et cum⁷ adversariis dimicāre. — Gloriā⁸ belli clari fuērunt Scipio⁹, Marius, Sulla, Pompejus, Caesar¹⁰.—Si bellum non erat, Romāni agros arābant et sedūli agricōlae erant. — Etiam littēras Romāni amavērunt. — Ex numēro poētārum Vergilium, Horatium, Ovidium nomināmus. — Inter¹¹ viros doctos¹² eloquentiā⁸ clarus fuit Cicēro¹³.

14. Ζεὺς καὶ ἄνθρωποι.

Juppīter¹ incōlas terrae aliquando² interrōgat: « Estisne³ contenti⁴ fortunā vestrā? ». Sed nec⁵ nauta nec⁵ agricōla neque⁵ reliqui incōlae terrae fortunā suā contenti erant. « Mea vita » inquit⁶ agricōla « injucunda est, cum⁷ plena sit molestiārum; utīnam⁸ pro⁹ agricōlā nauta essem! Si nauta ero, navigābo in longinquam terram et comparābo magnas divitias ». « Mea vita » in-

quit nauta «semper est misēra, cum⁷ nunquam¹⁰ navigaverim sine¹¹ pericūlis; utīnam⁸ pro nautā essem agricōla! Si agricōla ero, apud¹² meos libēros semper ero vitaeque mea erit tuta a¹³ ventis et undis». Tum¹⁴ deus: «Eritis contenti fortunā vestrā. Sed si semel¹⁵ benignus fuēro, postea¹⁶ non ero. Tu, nauta, esto agricōla: tu, agricōla, esto nauta». Unus¹⁷ antea¹⁸ fuerat nauta, nunc¹⁹ erat agricōla; alter¹⁷ antea fuerat agricōla, nunc erat nauta. Sed paulo²⁰ post²⁰ et nauta et agricōla clamant: «Utīnam contenti fuissēmus fortunā nostrā! Beāti fuīmus olim²¹, nunc sumus misēri. Sed jure²² sumus misēri, cum⁷ fortunā bonā non contenti fuerīmus».

15. Οἱ ἀρχαῖοι Γερμανοί.

Germania, Germanōrum patria, olim terra aspēra fuit cum¹ multis fluviis, magnis silvis, latis agris et campis. Oppīda antīquis Germānis deerant; in vicis aut² in agris habitābant aut² intra³ silvas domicilia collocaverant. Aedificia lignea et plerumque⁴ parva erant; ornamentum aedificiis deerat.

Et viri et femīnae magnā figurā⁵ erant; oculus erant caerulei, capilli rutīli. Viris jucundum erat proelis⁶ et bellis⁶ interesse⁶, quod⁷ gloriae cupidī erant et pericūla amābant. Honestum erat multos adversarios necavisse. Multum⁸ etiam in silvis erant, ut⁹ ursos, lupos, apros aliasque¹⁰ bestias necārent; saepe¹¹ a domiciliis abērant et cum populis finitīmis bellābant. Viri, qui¹² audaciā¹³ clari et belli perīti erant, copiis praeerant¹⁴; in proelio amīcis¹⁵ adērant¹⁵. Viros, qui¹² bello non interērant, cuncti ignāvōs vocābant.

16. Ὁ στρατὸς τῶν Ρωμαίων.

Exercitus Romānus semper fortiter pugnabat; sed saepe superatus et fugatus est; non superatus esset¹, si² viri belli periti exercitui praefuissent. — Romāni collocabant equitatum plerumque³ in cornibus exercitūs; ad⁴ Cannas, ubi⁵ Romāni a⁶ Poenis superati et fugati sunt, equitatus Romānus in dextro cornu, equitatus sociōrum in sinistro cornu collocatus erat. Equitatus Poenōrum Maharbal⁷ praeerat, peditatus Hannibal. — Etiam ad⁴ lacum Trasimēnum exercitus Romānus a⁶ Poenis superatus et fugatus est. Post⁸ pugnam in oppido Romanōrum magnus erat luctus; constantia autem⁹ senātūs Romāni mira fuit.—Nisi¹⁰ equi strepitu¹¹ armōrum perturbati essent, Romāni impetum equitātūs Helvetiōrum sustentavissent¹². Etiam currus¹³ exercituum Britannōrum exercitiis Romānis saepe periculōsi fuerunt. — Constantia magistratuum Romanōrum et audacia virōrum impavidōrum saepe exercitūs Romānos ab¹⁴ interitu servavit. Aliquando¹⁵ exercitus Romānus in magno periculo erat. Sed P.¹⁶ Decius Mus¹⁷, qui¹⁸ cum aliis magistratibus exercitui praeerat, exercitum ex periculo liberavit. Itaque et ab⁶ exercitu et a⁶ senātu laudatus est, quod¹⁹ exercitum ab¹⁴ interitu servavit.

17. Ἐπιδρομή τῶν Γάλλων. — Κάμιλλος.

Cum¹ Camillus exsilio² multatus esset, Roma rebus adversis³ multos annos⁴ vexata est. Galli enim in planiem Galliae Cisalpinae⁵ intraverant. Viri et specie⁶ magna et magno animo⁶ erant, sed sine⁷ disciplinā pugnā-

bant. Jam oppīda Etruscōrum occupavērant. Etrusci in re dubiā fidem Romanōrum frustra imploravērant.

Ad⁸ Alliam—non procul⁹ a Romā—totum fere¹⁰ diem in acie dimicātum est¹¹. Romāni fugāti sunt. Solum¹² Capitolium, ubi praesidium erat, servātum est. Species Romae erat misēra, dies fuit ater: res publīca¹³ Romāna in summo pericūlo erat. Spes auxilii parva erat. Tandem¹⁴ fortunā rei publīcae Romānae¹⁵ secunda fuit. Camillus enim ex exsilio revocātus patriam ex perniciē servāvit.

18. Κίμβροι καὶ Τεύτορες.

a) Cimbri et Teutōni popūli Germaniae erant. Olim¹ agri Germaniae fecundi non erant. Cum² numērus incolārum magnus esset, Cimbri et Teutōni cum³ cunctis rebus suis ex patriā emigravērant et in Galliā nova domicilia occupavērant. Gallia Cisalpīna erat provincia rei publīcae Romānae. Advēnae erant viri novā specie et mirā acie⁴ oculōrum et saevo vultu⁴ et magnā audaciā⁴; nullam⁵ rem magis⁶ amābant quam⁷ proelia et pericūla. Equitātus Cimbris et Teutōnis deerat; peditātū⁸ pugnābant. Exercitībus viri bellicōsi et valīdi praeerant. Adventu⁹ Germanōrum non modo¹⁰ incōlis Galliae, sed etiam¹⁰ senatui et magistratībus Romānis magnus metus parātus est; perniciēs rei publīcae adesse videbātur¹¹.

b) Postquam¹ Romāni multis² proeliis² ab³ exercitu Germanōrum superāti sunt, Marius, vir rei bellīcae⁴ perītus, exercitui Romāno praefuit et rem publīcam Romānam ab⁵ interītū servāvit. A³ Mario exercitui Teutonōrum in Galliā, deinde⁶ copiis Cimbrōrum in Italiā per-

nicies parāta est. Res publīca Romāna et magistrātūs⁷ Romāni magno metu⁸ liberāti sunt. Post⁹ victorias gaudium popūli Romāni permagnum erat; copiae Marii post⁹ redītum a³ senātu multis rebus pretiōsis¹⁰ donātae sunt; Marius ipse¹¹ pater¹² patriae appellātus est.

Reliquiae superāti exercītūs Cimbrōrum et Teutonōrum in Germaniam remigravērunt.

19. Κασσάνδρας μαντεία.

« Stultum est, Trojāni, sperāre, quamdīu¹ Helēna rapta² habitat intra³ muros nostros. Quoties⁴ jam ego rogāvi, ut⁵ imperio divīno obtemperāretis. Sed semper frustra⁶ orabamīni, semper mea verba repudiabantur. Utinam⁷ vestra consilia mutantur! Utīnam meis verbis obtemperētis! Frustra immolātis hic⁸ deis. Frustra tam⁹ pugnabātur⁹. Frustra pugnātur¹⁰ pro¹¹ puēris et femīnis. Frustra necabuntur multi Trojāni ante¹² muros. Jam provideo¹³ incendium oppīdi et interītum incolārum Trojae. Jam video¹⁴ copias adversariōrum ante¹² muros. Utīnam¹⁵ nunquam¹⁶ nostrum oppīdum expugnaretur! Sed expugnabitur, incōlae necabuntur, frustra femīnae lacrimābunt et obsecrābunt adversarios ne¹⁷ necentur, ne¹⁶ priventur carā vitā¹⁸ ».

20. 'Ο 'Ασκληπιός.

Roma olim molestā pestilentīā¹ vastabātur. In rebus adversis² oracūlum interrogātur. «Aesculapius» inquit sacra dei ministra «deus medicōrum est. Si¹³ inimīco anīmo⁴ adversus⁵ Romānos erit, nullis remediis¹ morbus levabitur; si amīco anīmo⁴ erit, ex pericūlo Romāni servabuntur. Si⁶ Aesculapius auxilium suum op-

p̄ido vestro negāret⁶, alios deos frustra implorarētis⁷. Sed Aesculapius auxilium suum non negābit, si imperio divīno obtemperabītis. Praeclārum templum dei est in opp̄ido Epidauro. Inde⁸ deus navigio⁹ in insūlam¹⁰ vestram Tiberīnam¹⁰ apportētur¹¹; ibi¹² deo sacrificia parentur¹¹. Postrēmo¹³ templum Aesculapii in insūlā aedificētur¹¹».—Praeter¹⁴ templum in insūlā Tiberīnā situm¹⁵ Aesculapio alia templa erant aut¹⁶ in lucis aut¹⁶ ad¹⁷ aquas. Aegri in templum portabantur, ibi a¹⁸ deo sanabantur. Gallus, nuntius diēi, Aesculapio immolabātur.

21. Ὁ Δούρειος ἵππος.

Graeci paene¹ decem annos² frustra Trojam oppugnābant. Tandem³ Ulixes⁴, rex⁵ Ithācae, qui⁶ propter prudentiam suam Minervae valde placēbat, Graecos convocāvit et incitāvit, ut⁷ dolum adhibērent. «Popūlo⁸ Trojanōrum armis⁹ non nocēmus» inquit; «dolum adhibeāmus¹⁰! Itaque consilio meo parēte! Magnum equum ligneum aedificabīmus et alvum equi viris¹¹ armātis¹¹ complebīmus et in navigiis nostris apud¹² propinquam insūlam Tenēdum exītum rei exspectabīmus. Utīnam consilium meum vobis¹³ placeat!» Cum¹⁴ consilium viri callīdi Graecis placēret, equum ligneum auxilio Minervae aedificavērunt et viris strenuis complevērunt; deinde¹⁵ ad¹⁶ insūlam Tenēdum navigavērunt et in orā latēbant.

22. Θάνατος τοῦ Λαοκόοντος.

Equus ligneus non diu latuit, sed Trojānis mirum aspectum praebuit et initio¹ cunctos perterruit. Multis viris multisque femīnis placuit ex opp̄ido in campum festināre, ut² equum spectārent. Alii³ effigiem equi timē-

bant et silēbant, alii³ suos admonēbant, ut² simulacrum in oppīdo collocārent. Tum⁴ Laocoon⁵, minister deōrum, cum⁶ filiis advolāvit et Trojānos admonuit, ut² equum delērent. «Timeo» inquit «ne⁷ patriae nostrae⁸ ab⁹ equo Graecōrum pericūlum immineat. Verbis meis fidem habēte: equus deis nostris displīcet. De¹⁰ patriā nostrā bene¹⁰ merebītis¹⁰, si equum delebītis. Sed si equum conservaverītis, dolebītis, et multae feminae interītum virōrum et filiōrum deflēbunt». Sed Laocoon frustra Trojānos a¹¹ consilio deterrēre studuit et jussu¹² Minervae cum⁶ filiis suis morsībus¹³ hydrārū necātus est.

23. Γάϊος Μούκιος Σκαιόλας.

a) Cum¹ Porsenna, rex² Clusii, Romam oppugnāret, Romāni valde terrīti sunt, et magistrātūs timēbant, ne³ oppīdum expugnarētur et delerētur. Tum C⁴. Mucius Scaevōla bene de patriā suā meruit. A⁵ Scaevōla enim⁶ et (ab⁵) amīcis Scaevōlae consilium⁷ habītum est⁷, quomōdo⁸ Porsenna consilio⁹ prohibēri et Roma impētū Porsennae liberāri posset¹⁰. In consilio adolescentūlis placuit. «Unus¹¹ ex nobis¹² in castra adversariōrum intret¹³ et Porsennam necet¹³! Tantā audaciā¹⁴ adversarii bello¹⁵ deterebuntur¹⁵». Metu¹⁴ poenae et supplicii a¹⁶ consilio suo non deterrītus¹⁶ Mucius in castra adversariōrum intrāvit et virum pretiōsis vestimentis¹⁷ ornātum necāvit. Non autem Porsennam, sed scribam Porsennae necāverat.

b) Tum Porsenna colloquium cum¹ Mucio habuit. In colloquio Mucius magnā audaciā² fuit. A Porsennā interrogātur, quis³ esset; Mucius: «Romānus» inquit «sum; C. Mucius nomīnor. Te⁴ necāre in anīmo habui⁵; falsā specie⁶ deceptus⁷ scribam necāvi. Doleo, quod⁸ frustra scri-

ba necātus est; tu⁹ ab aliis necabēris. Nam cruciātus et supplicium a Romānis non timentur, si patriam liberāre in anīmo habent». Pericūlo⁶ terrītus et irā⁶ inflammātus rex¹⁰ imperāvit, ut¹¹ tormenta apportarentur et Mucius vexarētūr. Mucius autem «Cruciātu⁶» inquit «non terrear» et dextram in flammam arae injēcit¹² et cremāvit. Tantā audaciā¹³ Mucii Porsenna a bello Romanōrum deterrītus est.

24. Ὁ Ἀννίβας.

Hannībal, filius Hamilcāris, jam¹ juvēnis exercitui Carthaginiensium praefuit et cum² Romānis diu³ bellāvit. Magna est gloria belli Hannibālis; primus⁴ erat peditum et primus equitum; Hannibālem sui milītes et cives amābant, Romāni et socii Romanōrum timēbant. Copiis Romanōrum consūles praeerant. Unus⁵ ex consuli-bus Scipio erat. Hannībal, cum⁶ a Scipiōne superātus esset, iram civium et odium hostium vitāvit et in aliēnas terras migrāvit; postrēmo⁷ hospes Prusiae, regis Bithyniae, erat. Sed Romāni etiam senem timēbant et delēre studēbant. Propterea⁸ Hannībal venēno⁹ se ipse necāvit¹⁰.

25. Ὁ Ρωμαϊκὸς θρίαμβος.

Juppīter, frater Neptūni, summus¹ deus Romanōrum, a Romānis pater deōrum hominumque appellabātur. In monte Capitolīno oppīdi Romanōrum Juppīter praeclārū templum habēbat. Imperatōres Romāni, qui² triumphābant, cum³ militibus ad⁴ templum summi dei comēbant. Ad currum triumphatōris equi albi alligāti erant. Ante⁵ currum reges hostium superatōrum⁶, catēnis⁷

onerāti, pedibus⁸ migrābant, post⁹ currum triumphantis filii (migrābant); tum¹⁰ totus¹¹ exercitus apparēbat: pedītes et equītes erant. Et imperātor et milītes a civibus laeto clamōre¹² salutabantur. Imperātor in templo summi dei sacrificābat; milītes frumento et vino et pecuniā donabantur; reges et duces populōrum superatōrum⁶ necabantur.

26. Οἱ Γράκχοι.

Ti¹. Gracchus et C². Gracchus fratres erant. Mater Gracchōrum erat Cornelia, filia Scipiōnis Africāni, mulier magnā dignitatē³. Gracchi tribūni⁴ plebis erant. Magnō amōre⁵ patriae et libertātis, magnā fortitudīne⁵; magnā auctoritatē⁵ apud⁶ plebem eminēbant. Ut⁷ miseram condiciōnem plebis levārent, novas leges rogavērunt⁸. Sed leges Gracchōrum patribus⁹ non placēbant, quod¹⁰ dominatiōni patrum periculōsae erant. Itaque patres Gracchos delēre studēbant. Et revēra¹¹ fratribus miseram mortem paravērunt.

27. Λόγος Ρωμαίου δημάρχου.

Plebs pars populi Romāni erat. Plebi Romānae tribūni plebis praeerant. Multi tribūni bene de plebe Romānā meruērunt.

Postquam¹ plebs Romāna diu² legibus sevēris³ patrum vexāta est, unus ex tribūnis plebis in contiōne hanc⁴ oratiōnem⁴ habuit⁵. «Conditio nostra» inquit «misera est. Duris legibus³ et molestā dominatiōne³ patrum plebs Romāna vexatur. Fecundae regiōnes Italiae plebi negantur, quamquam tota natio Romanōrum has⁶ regiōnes occupāvit. Quod⁷ fame³ vexāmur, valetūdo se-

num et mulierum, juvenum et virginum mala est. Severitas dominationis patrum plebi Romanae causa seditionis erit. Itaque iterum⁸ ex urbe in Sacrum montem emigremus et plebem a⁹ patribus separemus!»

Postquam¹ oratio habita est, universa plebs orationem laudavit, et magna pars civium ex urbe in Sacrum montem emigrare in animo habuit¹⁰. Sed precibus¹¹ et promissis¹¹ patrum ira plebis placata est.

28. Ἡ ἀρπαγή τῆς Ἑλένης ὑπὸ τοῦ Πάριδος.

a) Antiquis temporibus¹ Trojanorum, gentis Asiae, rex erat Priamus. Priamus filium habebat, cui² nomen erat Paris, juvenem magnam pulchritudine³ corporis. Paris aliquando⁴ per⁵ mare Aegaeum⁶ in Graeciam navigavit, ut⁷ Menelaum, regem Spartaе, visitaret. Sparta erat caput terrae Lacedaemoniorum. Menelaus uxorem habebat nomine⁸ Helenam. Uxor Menelai non solum Laecenas, sed cunctas mulieres pulchritudine⁹ corporis superabat.

b) Cum¹ rex aliquando ab² urbe Spartam abesset, Paris Helenam oravit, ut³ navem suam spectaret. Sparta ad flumen Eurotam sita erat⁴. Helena, Parisi voluntati obtemperans, cum⁵ hospite ad flumen migravit, ubi⁶ navis Trojanorum in portu erat. Postquam nautae Helenam in navem portaverunt, regina dona a Paride apportata spectabat. Interm⁷ Paris nautis imperavit, ut³ ex portu fluminis in mare apertum⁸ navigarent. Ita⁹ Paris Helenam fraude¹⁰ et dolo¹⁰ raptavit et jus hospitii violavit. Hoc¹¹ scelus Parisi poeta Homerus in carminibus suis commemorat.

29. Ρωμαῖοι ποιηταί.

Romāni antīquis temporībus¹ laudabīli² amōre patriae et agricultūrae erant et fertīles agros auxilio fidelium servōrum arābant. Itaque Cato, scriptor Romānus, civībus suis salutaria praecepta de³ agricultūrā dedit⁴; sed opēra Catōnis magis⁵ utilia quam⁶ suavia erant. Artes et littērae Augusti demum⁷ aetāte¹ in urbe Romanōrum florēbant, postquam tristia et turpia bella civilia termināta sunt.

In numēro insignium poētārum Vergilius et Horatius et Ovidius fuērunt. Carmīna Vergilii carminībus Homēri similia sunt: bellum et proelia his⁸ poētis communia sunt. Etiam Horatius illustris poēta est et animos omnium mortalium etiam nunc delectat. Ovidii carmīna, quae⁹ carminībus Vergilii et Homēri dissimilia sunt, brevi tempōre¹ vobis¹⁰ nota et jucunda erunt.

30. Ἰταλία.

Italia, magna paeninsūla, inter mare Tyrrhēnum et mare Adriaticum patet.—Jugum Apennīni paene totam paeninsūlam montībus¹ et collībus¹ implet.—Sed circa² Padum flumen magna planities est.—Ibi³ urbes celebres sitae sunt: Mediolānum, Cremōna, Verōna.—In hac⁴ planitie acria proelia inter Romānos et Gallos et Carthaginienses et Germānos fuērunt.—Copiis equestrībus⁵ Carthaginensium planities secunda⁶ erat.—Itaque copiae pedestres⁷ Romanōrum ibi³ ab equitātu Carthaginensium superātae sunt.—Nam equi Carthaginensium acres et celēres erant.—In equestri⁸ ad Ticīnum proelio⁸ consul Scipio vulnerātus et celēri⁹ auxilio⁹ filii

ab¹⁰ interītu servātus est.—Etiam prope¹¹ Romam, urbem celēbrem, caput Italiae, magna planities est.—Ad ītus maris Tyrrhēni campi palustres sunt; itaque aēr ibi salūber non est.

31. Καρχηδών.

Carthāgo erat colonia Tyriōrum. Carthāgo a Didōne, virgīne prudenti et audāci, in litōre Afrīcae aedificāta est. Vetēres incōlāe Carthagīnis diu nautae audāces, mercatōres prudentes, agricōlāe diligentes, homīnes felīces erant. Navībus suis¹ etiam in Siciliam et in Hispaniam navigavērunt et magnam partem fertilium terrārum occupavērunt. Sed in rebus secundis² superbi, in rebus adversis³ non constantes erant et de⁴ fortunā desperābant. Itaque a Romānis, popūlo modesto et constanti, post bella vehementia superāti sunt. Carthāgo, vetus aemūla Romae, solo aequāta est⁵, quod⁶ Cato senex semper cives suos admonēbat, ut⁷ Carthāgo delerētur.

32. Ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος.

In Trojāno litōre castra Graecōrum non procul¹ ab urbe Trojā erant. In castris erant naves Graecōrum. Ante² vetēra moenia magnae et celēbris urbis Trojae multos annos³ et aestāte⁴ et hiēme⁴ pugnabātur⁵. Ibi⁶ audax Diomēdes cum Aenēā et deā Venēre pugnābat, ibi Paris cum Menelāo, ibi Patrōclus cum Sarpedōne, fidēli socio Trojanōrum. Ibi Trojāni pugnābant, quamdiū⁷ discordia fortium ducum Agamemnōnis et Achillis erat.

Post⁸ decem annos urbs a Graecis expugnāta est. Vetēres poētae multa narrant de⁹ expugnationē Trojae, de equo ligneo et ingenti magnitudīne ejus¹⁰, de terri-

bīli incendio urbis, de crudēli caede incolārum, de morte regis Priāmi, de servitudīne Hecūbae et filiae et divītum quondam¹¹ et feliciū, jam¹² autem paup̄erum et infeliciū feminārum Trojae.

33. Οἱ Πέρσαι.

Antiquissimis temporibus¹ Persae fortiōres et bellicosiores erant quam² cet̄eri omnes Asiae popūli.—Cyrus, vir fortissimus et prudentissimus, Persas imperio³ Medōrum, gentis multo⁴ infirmiōris et ignaviōris, liberaverat et conditor ingentis regni Persārum fuit.—Cyrus unus ex nobilissimis regibus fuit. Vehementissimo impetu⁵ omnes hostes, velut⁶ Lydos et Babylonios, populos multo⁴ nobiliores et potentiōres, superavit.—Brevissimo⁷ temporis spatio⁷ regnum Persārum amplissimum fuit, et reges Persārum divitissimi et potentissimi fuerunt omnium regum Asiae.—Persae non modo cum populis Asiae bellaverunt, sed etiam cum gentibus aliarum terrarum.

Paulatim⁸ autem Persae divitiis⁹ et luxuria⁹ imbeliōres et molliōres facti sunt¹⁰.—Diu Graeci, qui¹¹ in litore Asiae et in Eurōpā habitabant, pro libertate patriae cum Persis pugnaverunt.—Quamquam Persae ampliore numero¹² militum Graecos superabant, tamen¹³ exercitūs Graecōrum multis proeliis¹⁴ victōres fuerunt; nam Graeci constantiōres erant et imperio¹⁵ ducum fortiōrum parēbant.

34. Αἱ μάχαι τῶν Ἑλλήνων ἐν Μαραθῶνι, Θερμοπύλαις, Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς.

Nihil¹ est clarius quam² pugna ad Marathōnem, ubi³

Miltiādes multo⁴ minōre exercītu⁵ copias pedestres et equestres Persārum fugāvit et paene delēvit.—Quid⁶ pulchrius et honestius est quam² certamīna in Thermo-
pŷlis? Ibi⁷ Leonīdas, vir fortissīmus et generosissīmus, qui⁸ minīmo exercitui praeerat, vehementissīmos imp-
pētūs multo⁴ majōris exercītūs Persārum diu sustinuit. Sed cum omnībus comitībus vitam efflāvit⁹. Nam ho-
mo pessīmus, nomīne¹⁰ Ephialtes, prodītor patriae suae, Persis (δτκ.) viam per montes monstravērat, ut¹¹ Grae-
cis interītum parārent.

Nulla¹² pugna nobilior erat quam² pugna navālis¹³ ad Salamīnem. Ibi⁷ commūnis classis Graecōrum mul-
to⁴ majōri classi hostium dolo⁵ Themistōclis, viri pru-
dentissīmi, et celerrīmo omnium navium impētū⁵ maxī-
mam cladem parāvit. — Quid⁶ illustrius fuit quam²
proelium ad Plataeas? Ibi⁷ exercītus Lacedaemoniōrum
et Atheniensium, qui⁸ optīmis ducībus, Pausaniae et
Aristīdi, parēbat, maxīmum exercītum Persārum su-
perāvit et fugāvit et paene delēvit.

35. Διάλογος.

A l e x a n d e r. Salve¹, amīce! Ubi² heri³fuisti? ad te
meavēram, ut⁴ tibi librum monstrārem, qui⁵ mihi a pa-
tre meo donātus est, sed abēras. Pater tuus mihi: « i-
gnōro » inquit « ubi filius meus sit ».

P a u l u s. Doleo, quod⁶ āfui. Avus meus me invita-
vērat, ut⁴ hortum suum et fructūs arbōrum spectārem.

A. Quam⁷ felix tu es! Ego avum non habeo, qui⁸
mei memor sit⁸.

P. Quid⁹ inest in libro tuo? Si tibi jucundum est,
ex libro tuo mihi et fratrībus meis recīta!

A. Libenter¹⁰ vobis recitābo. Itāque vos oro, ut⁴ cras¹¹ sub² vesp̄rum in villā patris mei adsītis. Aderitisne¹³?

P. Aderīmus; nihil nobis jucundius est. Nihil magis¹⁴ nos delectat quam¹⁵ fabūlae et historiae et dicta sapientium virōrum. Sed cur non statim¹⁶ mihi recītas?

A. Si id¹⁷ tibi gratius est, libenter¹⁰ tibi obtemperābo; tu autem memoriā tene¹⁸, quod¹⁹ tibi recitābo! Unus ex septem²⁰ sapientībus, qui²¹ Bias appellabātur: «Omnia mea» inquit «mecum²² porto».—Socrātes: «Melior pars nostri» inquit «immortālis est» et «Conscientia est vox deōrum in nobis» et «Nemo²³ vestrum, si peccaverit, beātus erit».—Solo exclamāvit: «Nemo nostrum ante mortem beātus nomināri potest²⁴».—Pythagōras: «Amīcus» inquit «alter ego est».—Maecēnas autem in testamento suo Augusto, imperatōri Romāno, mandāvit: «Horatii ut²⁵ mei memor es!» Satisne²⁶ recitāvi?

P. Gratiam tibi habeo²⁷, quod⁶ mihi jam hodie ex libro tuo recitavisti. Magnum gaudium mihi paravisti. Sed si me amas, librum tuum mihi commōda, ut⁴ unā²⁸ cum²⁸ fratribus meis me fabūlis²⁹, quae³⁰ in libro sunt, delectem! Nos omnes gratiam tibi habebīmus et tui memōres erīmus. Commodabisne librum?

A. Commodābo; ecce³¹ liber meus! Vale³²!

P. Vale, optīme amīce!

36. Ὁ Ἄννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιώτας του.

Hannībal, clarissīmus ille Poenōrum imperātor, cum¹ Alpium montes altissīmos superavisset, militum anīmum² hac oratiōne³ confirmāvit².

«Vidētis, milītes fortissīmi, Italiam illam, domīci-

lium hostium nostrōrum. Galli, incōlae harum regiōnum, socii amicique nostri erunt: hi nobis omnes res necessarias praebēbunt; hi erunt hostes acerrīmi Romanōrum illōrum improbōrum. Urbes opulentae, Roma ista, caput ipsum, et opes urbis illius praeda vestra erunt. Haec omnia in manibus vestris sunt. Romāni ipsi in maximo sunt timōre. Vos ipsi expugnavistis Saguntum, oppidum illud firmissimum, superavistis Pyrenaeos illos montes, victōres fuistis Gallōrum: etiam victōres eritis Romanōrum illōrum ».

37. Κατιλίνας. — Κικέρων.

Catilīna homo improbissimus fuit. Ejus consilia rei publicae Romānae perniciosā erant. Nam in animo habēbat magistrātus Romānos necāre et pro¹ iis ipse rem publicam Romānam administrāre et populum cum sociis suis expilāre. Sed Cicero, qui² illo anno³ consul erat, consilio⁴ et fortitudine suā⁴ eum ita⁵ terruit et coereuit, ut⁵ consilia ejus irrita essent. Catilīna, postquam frustra Cicerōnem necāre temptāvit, ex urbe Romā evāsit⁶, ut⁷ in Etruriā copiis amicōrum praeesset. Sed superātus et ipse in proelio necātus est. Socii autem ejus, qui⁸ in urbe erant, jussu⁹ Cicerōnis necāti sunt, quamquam¹⁰ nonnulli¹¹ nobiles Romāni vitam eōrum servāre studuerant.—Eundem Cicerōnem, qui optime de patriā suā meruerat, postea cives accusaverunt, quod¹² cives Romānos necavisset, eumque relegaverunt. Sed jussu⁹ eorundem Romanōrum brevi¹³ in patriam revocātus est.

Idem Cicero miserrimum exitum vitae habuit. Nam jussu Antonii, qui ei inimicus erat et eum timēbat, ne-

cātus est. Mēmoriam autem ejus usque ad¹⁴ nostram aetātem homīnes servavērunt.

38. Κροῖσος καὶ Σόλων.

a) Croesus, rex Lydōrum, in urbe Asiae habitābat, cui nomen erat Sardes. Hic rex, cujus divitiae erant ingentes, tantam potentiam tantasque opes habēbat, ut¹ fama ejus in omnībus terris et apud² omnes gentes maxīma esset. Itāque non modo amīci et hospītes, quos multos semper habent divītes, sed etiam peregrīni saepe in illā urbe erant, ut³ opes illīus spectārent.

b) Aliquando¹ Solo Atheniensis, quem Graeci inter septem² sapientes numeravērunt, apud Croesum fuit, cujus hospes erat, et rex imperāvīt, ut³ ei (δτκ.) omnes divitiae regiae monstrarentur. Deinde⁴ a Croeso interrogātus est, quis felicissīmus omnium homīnum esset. Ille: «Tellus Atheniensis» inquit «meā sententiā⁵ felicissīmus fuit; nam ei (δτκ.) boni et probi libēri erant et pro⁶ patriā pugnans vitam efflāvit». Tum⁷ Croesus: «Quid?» inquit «Egone tibi felicissīmus esse non videor?⁸» Et Solo: «Res humānae» inquit «cadūcae sunt et saepe mutantur. Quid incērtius est quam⁹ opes et divitiae? Pauci homīnes usque ad¹⁰ ultīmum diem vitae fidis amīcis, tranquillo anīmo, bonā valetudīne delectantur. Itāque nemo ante mortem a me beātus nominabitur». Haec verba Solōnis Croeso, qui magnā¹¹ erat superbiā¹¹, non placuērunt, et rex sapientiam illīus parvi¹² aestimāvīt. Sed paulo post¹³ fortūna regis ita¹⁴ mutāta est, ut¹⁴ ipse de¹⁵ felicitāte suā dubitāret.

c) Illis temporībus¹ rex Persārum erat Cyrus, de quo supra² sermo fuit. Cyri potentia tanta erat, ut³

omnes gentes, quibuscum⁴ bellābat, superāret. Croesus, cui magna potentia Cyri displicēbat, bellum parāvit et cum magno exercītu in agros Persārum intrāvit. Sed Cyrus exercītum Croesi superāvit et urbem Sardem expugnāvit. Croesum vero⁵ ipsum cremāre cogītans in rogo collocāvit. In eo⁶ stans⁷ Croesus ter⁸ Solōnis nomen exclamāvit. Tum Cyrus interrogāvit Croesum, quis Solo esset et cur auxilium ejus implorāret. Et Croesus: «Auxilium» inquit «Solōnis non implorāvi; sed memor eram verbōrum sapientissīmi illīus viri, quae memoriae meae⁹ mandāvi⁹: Nemo ante mortem a me beātus nominabītur». His verbis¹⁰ perturbātus Cyrus Croesum pericūlo, in quo erat, liberāvit eumque orāvit, ut¹¹ amīcus suus esset. Sed regnum suum Croesus non recuperāvit.

39. Φιλοπατρία Σπαρτιάτιδος.

Nuntius quidam Lacedaemonius, qui ex pugnā in urbem properavērat, muliēri, cujus quinque¹ filii in acie necāti erant, interroganti, quid de² bello nuntiāret, filiōrum mortem nuntiāvit. Tum illa: «Non hoc» inquit «te interrogāvi, sed illud tu mihi nuntia, utrum³ nos hostem superaverīmus, an³ ab eo superāti simus». Is cum⁴ praeclāram victoriam Lacedaemoniōrum et cladem hostium nuntiavisset, mulier pro⁵ suo erga⁶ patriam amōre: «Vos» inquit «dei immortāles, laudo, quod⁷ patriam servavistis; filiōrum mortem quamquam⁸ est acerbissīma, aequo⁹ tamen anīmo⁹ tolerābo».

Tantus amor patriae in Lacaenārum anīmis erat.

40. Μύρμηξ και τέττιξ.

Formīca diligenter¹ et prudenter² frumentum ae-

stāte³ collegērat⁴, ut⁵ hiēme³ cibum habēret. Sed cicāda de futūro tempore non cogitavērat. Itaque cum⁶ hiems esset, non habēbat, unde⁷ nutrirētur, et formīcam rogāvit, ut⁵ sibi cibum impertīret. Illa autem: « Quid impedīvit » inquit « quomīnus⁸ aestāte³ cogitāres de futūro tempore? Quibus negotiis⁹ impedīta eras? » Cicāda ad haec verba respondit: « Cantāvi in agris et in campis; tu vocem meam, qua¹⁰ omnes delectāvi, non audivisti? » Cum⁶ haec verba cicādae audivisset, formīca: « Audīvi » inquit « vocem tuam; sed cum⁶ te monērem, ut⁵ laborāres, consilio meo non oboedivisti. Qui consilio prudentium non oboediverit, jure¹¹ puniētur. Qui aestāte³ de futūro tempore non cogitaverit, hiēme³ jure¹¹ esuriet. Cibus tibi a nobis non impertiētur ».

41. Αἰνεῖας.

Cum¹ Graeci decimo² anno³ belli Trojam dolo⁴ expugnavissent, urbs incendio delēta est, incōlae necāti, femīnae vinctae et in Graeciam transportātae sunt, ut⁵ servīrent. In numēro eōrum Trojanōrum, quos dei servavērunt, fuit Aenēas, filius Venēris, vir fortissīmus et prudentissīmus. Is jam initio⁶ consilia et facinōra Parīdis nunquam⁷ probavērat et cum¹ sensisset, quanta⁸ esset injuria hujus viri, optavērat et suasērat, ut⁵ bellum finirētur. At⁹ cum¹ hoc consilium repudiātum esset, neque¹⁰ laboribus neque¹⁰ vulneribus fatigātus omnibus proeliis interfuērat et cum ipso Achille pugnavērat.

Tum¹¹ fugā⁴ vitam servāvit et tantā¹² fuit pietāte¹², ut¹³ patrem senem umēris suis ex urbe portāret. Cum ceteris Trojānis, qui ex clade servāti erant, postea in Italiam venit ibique¹⁴ novam patriam reppērit.

42. Ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ αἱ Σειρήνες.

Cum¹ Ulixes insulae² Sirēnum appropinquāret, divīnae illae virgīnes in litōre, quod mirā³ florum copiā³ vestītum erat, sic⁴ cantābant:

«Navίγα huc⁵ ,Ulixes, clarissίme rex, cujus laude terrae et maria complēta sunt. Carmίna nostra sunt dulciōra quam mel. Omnes curae, etiamsi⁶ gravissίmae sunt, leniuntur carminίbus nostris³. Advōla; invitāmus et rogāmus te. Nos omnia scimus. Audies de laborίbus periculisque belli Trojāni; cantabίmus de incendio Trojae, quo³ illi labōres finίti sunt. Oboedi et audi, ut⁷ omnes nautae nobis oboediēbant ».

Sic⁸ Sirēnes cantābant. Et oboedivisset Ulixes, nisi⁹ vincūlis¹⁰, quibus³ in nave religātus erat, impedītus esset.

43. Τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος.

a) Rei publicae Romānae initio¹ unus vir praeerat, qui rex appellabātur. A duōbus fratrίbus Roma aedificāta est, a Romūlo et Remo, anno septingentesίμο quinquagesίμο tertio² ante³ Christum³ natum³. Post mortem Remi Romūlus primus rex Romanōrum fuit. Septem reges Romāni fuērunt: primus erat Romūlus, secundus Numa Pompilius, tertius Tullus Hostilius, quartus Ancus Marcius, quintus Tarquinius Priscus, sextus Servius Tullius, septίmus Tarquinius Superbus. Romāni, postquam dominatiōne⁴ regum se liberavērunt anno quingentesίμο decίμο² a⁵. Chr.⁵ n.⁵, duos consūles creavērunt, qui⁶ rem publicam Romānam administrārent⁶. Brutus et Collatīnus primi consūles fuērunt. Praeterea⁷ multi alii magistrātūs erant: censōres, prae-

tōres, aedīles, quaestōres, tribūni plebis. Romāni, ut⁸ imperium amplificārent, cum omnībus fere⁹ Italiae popūlis bellavērunt. Tria bella Romāni cum Samnitībus gessērunt¹⁰. Duo consūles, Decii, pater et filius, alter bello¹¹ Latinōrum¹², alter bello¹¹ Samnitium¹² pro patriā pugnantes vitam efflavērunt. Ab¹³ anno ducentesīmo sexagesīmo sexto a⁵. Chr⁵. n⁵. tota fere⁹ Italia Romānis parēbat.

b) Tria bella inter Romānos et Carthaginienses erant, quae Punīca appellantur. Secundo bello Punīco¹ (ab² anno ducentesīmo duodevicesīmo usque ad³ ultimum annum ejusdem saecūli) Romāni primis quattuor pugnis a Poenis superāti sunt. Post tertiam cladem unīus viri prudentiā⁴ et constantiā⁴ res publicā Romāna servāta est, Fabii Maxīmi dictatōris. Eōdem bello¹ tres Scipiōnes diversis⁵ temporībus⁵ summam⁶ imperii⁶ tenēbant: duo⁷, qui fratres erant, in Hispaniā cum Carthaginensībus pugnavērunt et ambo in pugnā necātī sunt; tertius⁸ ex iis Hannibālem, qui per⁹ quīndēcim annos victor¹⁰ Italiam occupātam tenuerat, in Africā superāvit (anno ducentesīmo secundo a. Chr. n.) et hac victoriā⁴ bellum septendēcim annōrum finīvit. Tertio bello Punīco¹ Carthāgo a Romānis delēta est; urbs septendēcim dies¹¹ noctesque¹¹ flagrābat anno centesīmo quadragesīmo sexto. Eōdem anno¹ etiam Corinthum, opulentissīmam urbem Graeciae, Romāni delevērunt.

c) Cum duōbus popūlis Germaniae, Cimbris et Teutōnis, Romāni duodēcim annos¹ bellavērunt. Illi, postquam omnes exercītūs Romānos fugavērunt et agros vastavērunt totamque Galliam occupavērunt, duōbus atrocissīmis proeliis a Romānis superāti sunt annis² cen-

tesimo secundo et centesimo primo. His duabus pugnis multa milia hominum necata sunt.

d) Ultimo¹ ante Christum natum saeculo¹ res publica Romana tribus bellis civilibus² vexata est. Anno sexagesimo tertio¹ Cicero fortitudine³ et prudentia³ nefaria consilia Catilinae oppressit⁴. Ab anno duodesagesimo Caesar, qui anno undesagesimo consul fuerat, septem annos cum Gallis bellavit. Caesar initio sex, deinde octo, postrimo⁵ decem legiones habuit. Potentia Caesaris tanta erat, ut⁶ rex esse videretur⁶; id civibus displicuit. Itaque anno quadragesimo quarto conjurati⁷ eum viginti tribus³ vulneribus³ necaverunt. Post Caesaris mortem per duodecim annos bellum civile inter Octavianum, heredem Caesaris, et Antonium fuit. Sed anno tricesimo primo Antonius ab Octaviano pugna navali⁸ superatus est. Ab illo tempore imperium Romanum uni viro paruit, qui imperator appellabatur. Augustus primus imperator Romanorum fuit. Imperatores per quingentos septem annos imperio Romano praeerant (ab anno tricesimo primo ante Chr. n. usque ad annum quadingentesimum septuagesimum sextum post⁹ Chr.⁹ n.⁹). Hoc anno populi Germaniae ultimum imperatorem, cui nomen erat Romulus Augustulus, imperio¹⁰ privaverunt.

44. Τί λέγει ἡ τοῦ Ἑκτορος σκιά ἐμφανισθεῖσα πρὸς τὸν Αἰνεΐαν.

Aeneas in somnis¹ supra² caput suum videt Hectorem, quem Achilles necaverat turpibusque vulneribus³ laceraverat. Erat autem Hector eadem specie⁴, qua tum⁵ fuerat. «Quid⁶» inquit «jaces, mi⁷ amice, in lecto nihil

metuens? Jam ex illo equo ligneo, quem in arce constituistis, Graecōrum fortissīmi in urbem ruunt, jam ruit in urbem a⁸ litōre multitūdo hostium. Saevient in hac urbe, dum⁹ eversa erit et templa ejus incensa erunt. Utīnam ne¹⁰ ligneum illud monstrum in arce a¹¹ vobis constitūtum esset¹⁰! Utīnam ne¹⁰ templa fronde³ et florībus³ ornavissētis¹⁰! Nunc levitas vestra punītur, laetitia in dolōrem convertītur. Tu vero¹², vir fortissīme, nondum¹³ ad infēros descendes. Te dei immortāles elegērunt, ut¹⁴ deos patrios serves et in novā urbe constituas. Mandant tibi, ut in terrā longinquā oppīdum novum aedifīces. Comprehende igitur simulacra deōrum et ex incendio serva!» His verbis¹⁵ admonītus, Aenēas somno¹⁶ solūtus est. Statim¹⁷ arma induit; jam enim ingens clamor et armōrum sonītus audiebantur.

45. Προφητεία τοῦ Νηρέως.

Cum¹ Paris Helēnam per mare abducēret, Nereus irā² incensus haec praedīxit: « Haec mulier, quā nunc in patriam tuam addūcis, a Graecis reducētur. Utīnam Menelāus te cum³ muliēre infīdā in mari deprehendisset et necavisset! Nunc vero non tu solum puniēris, sed etiam patria tua puniētur. Cum⁴ multum diuque armis⁵ conflixerītis⁴, urbs illa clarissīma, quā Priāmus regit et tam multi reges ante Priāmum rexērunt, evertētur. Nondum intellexisti veritātem oratiōnis meae; cum intellexēris eam, clades vestra nullis lacrymis⁵ avertētur. Utīnam ne⁶ navem tuam in Graeciam direxisses⁶! Utīnam ne⁶ jus hospitii a te neglectum et contemptum esset!» Sic Nereus monēbat. Sed Paris monentem contemnēbat eique aures non praebēbat.

46. Λόγος τοῦ Καίσαρος.

Cum¹ Ariovistus, rex Suebōrum, Romānis bellum indixisset et copias suas adducēret, milītes Romāni ita² perterrīti sunt, ut² Caesar hanc oratiōnem apud³ eos habēret :

« Jam diu bellum gerītis, milītes; meis auspiciis⁴ copias Helvetiōrum magno proelio⁵ vicistis. Vincēre igītur scitis, si fortis imperātor vos ducit. Itaque nescio, cur nunc tantus timor anīmos vestros occupavērit. Metuitisne⁶, ne⁷ a Germānis vincamīni? Optatisne, ut⁸ nobis a senātu auxilia mittantur, priusquam⁹ proelium cum Germānis committāmus? Hostes non multitudīne, sed fortitudīne milītum vincuntur. Magnae ignaviae¹⁰ vos arguo, quod¹¹ ipsum aspectum Germanōrum metuītis. Sed anīmus vobis restituētur, si audiverītis, quod vobis dicam : hi Germāni non fortiōres sunt quam ei, quos C.¹² Marius vicit. Vinci igītur possunt¹³ et vincuntur, credīte mihi ! ».

Hac oratiōne ita² anīmos milītum acuit, ut² omnes postēro die¹⁴ pugnam poscērent et summā fortitudīne¹⁵ proelium committērent. Hostes ab eis victi sunt.

47. Ὁ Βίαις.

Bias unus ex illis septem sapientībus fuit, quorum nomīna antīquis temporībus¹ clarissīma erant, quia² sapientiā³ omnes homīnes superāre videbantur. Bias habitābat in urbe Priēnā, quae in Cariā sita erat⁴. Cum⁵ aliquando hostes hanc urbem cepissent, omnes cives ex urbe fugērunt et multas res secum⁶ asportavērunt. Bias a nonnullis admonītus est, ut⁷ idem facēret neque

hostibus omnes res suas permittēret. Tum ille: « Omnia mea » inquit « mecum⁶ porto ».

48. Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Αὐγούστου.

Augustus aliquando a Vedio Polliōne ad¹ convivium invitātus erat. Cum² jam accubisset, accēdit³, ut unus ex Vedii servis vas frangēret crystallinum. Statim⁴ in piscinam rapi eum jussit Vedius et objīci muraenis⁵. Sed puēro, cui vas excidērat, contigit⁶, ut ex manibus eōrum evadēret, qui eum comprehendērant. Confūgit ad Augustum, id unum⁷ petens, ne⁸ piscibus⁵ objicerētur, sed alio modo⁹ interficerētur. Augustus, dolore¹⁰ et misericordiā¹⁰ motus¹¹: « Tu » inquit « omnino¹² non interficiēris; vobis¹³ autem, servi, praecipio, ut¹⁴ vasa omnia crystallina frangātis piscinamque compleātis ».

49. Ὁ Τυρταῖος.

Messenii bello¹ victi² a Lacedaemoniis jugum servitūtis durae cum³ indignatiōne tolerābant. Cum⁴ occasio deficiendi data esset⁴, illud jugum dejecerunt. Lacedaemonii, cum⁵ belli finem facere non possent⁵, oraculum⁶ Delphicum consulere⁶ consilium cepērunt⁷. Consulētibz hoc oraculum⁸ editum est⁸: « Athēnis⁹ dux petendus est. Graves clades accipiētis, nisi ducem arcessiverītis Athēnis⁹ ». Oboedivērunt oraculo nec frustra¹⁰ ducem¹¹ ab¹¹ Atheniensibus petivērunt¹¹. At¹² qualem accepērunt! Poētam claudum rei que militāris¹³ ignārum, cui nomen erat Tyrtaeus. Primo¹⁴ igitur putābant se deceptos vel ignominiā¹⁵ affectos esse¹⁵. Sed paulo post sententiam mutavērunt. Carminibus¹⁶ enim Tyrtaei tam alācres facti sunt¹⁷ ad pugnandum et vincendum, ut¹⁸ praecla-

rissimam victoriam parerent. Ita Messeniōrum potentia concussa¹⁹ et bellum felicissime²⁰ confectum est.

50. Ἡ πρὸς τὴν Ἄρτεμιν ἀσέβεια τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ ἡ τιμωρία αὐτοῦ.

Agamemnon cum¹ ad Aulīdem morarētur, venāri solēbat. Aliquando in luco, ubi² Diāna venāri solēbat, venātus est. Cum¹ autem cervam pulcherrimam, quae Diānae sacra erat, interfecisset, valde³ gavīsus est. « Ne⁴ Diāna quidem⁴ » inquit « arcu⁵ sagittisque⁵ melius⁶ uti potest ». Dea irāta⁷ a⁸ rege, qui talia dicere ausus erat, poenas⁸ repetīvit⁸. Subīto⁹ enim tanta tranquillitas maris consecūta est, ut¹⁰ classis egrēdi non posset.

Prīncipes hac re perterrīti Calchantem vatem consulērunt, quis deus Graecis irascerētur. Is primum, cum¹¹ iram regis veritus verum profitēri non auderet, tacuit. Denīque¹² cum¹ Achilles pollicītus esset se eum tutatūrum esse: « Diāna » inquit « Agamemnōni irascitur, cum¹¹ cervam sacram interficere ausus sit. Is nisi Iphigenīam, filiam suam, deae immolavērit, ventum¹³ secundum¹³ non nanciscētur ». Tum rex : « Tu » inquit « Calchas, mihi mala nuntiāre soles. Quis suam filiam immolare audēbit? Ego id non faciam ». Denīque autem a principibus coactus filiam cum matre arcessīvit.

51. Ὁ Λεωνίδας.

Leonidas, rex Lacedaemoniōrum, ad Thermopylas profectūrus erat¹. Ephōris, cum² nimis³ parvas copias ab eo duci dixissent, hoc respondit: « Satis⁴ magnas duco ad id, quod actūrus sum⁵ ». Illi interrōgant: « Nonne⁶ in anīmo habes⁷ victoriam parere? Num⁸ aliud consi-

lium cepisti? » At ille: « Specie⁹ » inquit « proficiscor, ut¹⁰ barbāros ab adītu ad fines nostros prohibeam; revēra¹¹, ut¹⁰ moriar pro Graeciā ». Castris¹² vero ad Thermopŷlas posītis¹² ita suos allocūtus est: « Barbāros adesse scitis; non licet nobis tempus in consultatiōnibus consumēre: jam igītur aut moriendum est nobis¹³ aut vincendi sunt barbāri ».

52. Θάνατος τοῦ ὑπάτου Αἰμιλίου ἐν τῇ παρὰ τὰς Κάννας μάχῃ.

Anno¹ a. Chr. n.² ducentesimo sexto decimo¹ Aemilius et Terentius consulātu³ fungebantur. Gerebātur tum bellum cum Hannibāle Poeno. Ad⁴ Cannas Terentius invīto collēgā⁵ copias in aciem edūxit. Secūtus est Aemilius, ne⁶ collēgam desereret. Primo equestre proelium⁷ fuit. Equītes Romāni pulsi terga vertērunt. Deinde copiae pedestres manum conseruērunt⁸. Ne⁹ ii quidem⁹ rem bene gessērunt¹⁰. Romanōrum ii, quibus Aemilius praeerat, aliquāmdīu¹¹ impētum sustinuērunt. Postrēmo consūle gravīter vulnerāto hi quoque¹² fusi sunt. Lentūlus tribūnus¹³ milītum cum¹⁴ praetervēhens equo¹⁵ sedentem in saxo consūlem vidisset, his verbis¹⁶ eum allocūtus est: « Adhuc¹⁷ tibi, Aemili, vires supersunt et ego te tuēri possum. Cape igītur hunc equum, ne hanc pugnam morte¹⁶ consūlis fatālem facias ». At ille respondit: « Ego non jam⁸ convalescam; tu, Lentūle, sequere cetēros, ne⁶ utrumque nostrūm¹⁹ hostes opprīmant. Romae²⁰ hortāre senatōres, ut¹² urbem muniant et praesidiis¹⁶ firment ». Dum²² ita colloquuntur²², jam hostes adsunt²³. Consūlem obrūunt telis¹⁶, Lentūlum ex eōrum manibus erīpit equus.

53. Ὁ ὄρκος τοῦ Ἀννίβα.

Hamilcar, pater Hannibālis, in Hispaniam imperātor profectūrus¹ Carthagīne² deis immortalībus sacrificāvit. Quae³ sacrificatio dum⁴ conficiebātur, ad aram stans ex filio quaesīvit⁵, num⁶ secum in bellum proficisci cupēret. Hannībal id libenter⁷ accēpit atque multis blanditiis patrem consecrāvit, ne⁸ dubitāret ducere. « Faciam » inquit Hamilcar « quod oras, mi⁹ fili, si fidem mihi dedēris, quam postūlo. Hanc aram tenens jura te nunquam amīcum popūli Romāni futūrum esse! » Hoc jusjurandum Hannībal puer novem annōrum patri dedit ac¹⁰ per¹¹ totam vitam tam¹² fidelīter¹³ conservāvit, ut¹² nemo unquam¹⁴ Romānis infestior fuērit.

54. Ὁ Ἀμίλκας εἰς τὴν Ἰσπανίαν.

Anno¹ a. Chr. n. ducentesīmo tricesīmo septīmo Hamilcar in Hispaniam missus est, ut² ibi cum bellicōsis gentībus bellāret. Is in Hispaniam secum duxit Hasdrubālem, juvenem illustrem, cui propter³ praeclāram indōlem filiam suam in matrimonium dedērat, et Hannibālem filium, puērum novem annōrum. Mare transgressus Hamilcar magnas res secundā fortunā⁴ gessit: bellicosissīmas gentes subēgit, permulta oppīda cepit, magnas opes collēgit magnumque et fortem exercītum sibi comparāvit. Jam bellum Romānis indicere meditabātur, cum⁵ subīto⁶ mortuus est: nono anno¹ pōstquam in Hispaniam venērat, adversus⁷ bellicōsam gentem Vettōnum pugnans cecīdit.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

---

1. — 1 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 2 in μετ' ἀφαιρτικ. σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν μετὰ δτκ. — 3 καὶ (προσθετικός).

Rosa, ae. — amo. — silva, ae. — umbra, ae. — cena, ae. — paro. — laudo. — Graecia, ae. — orno. — filia, ae. — mensa, ae. — corōna, ae. — dea, ae. — Vesta, ae. — adōro. — ara, ae. — bestia, ae. — habīto. — aquīla, ae. — capto. — gallīna, ae. — insīdiae, ārum.

2. — 1 ἐφ' ὅσον. — 2 τί; — 3 κλητικῆ. — 4 ex μετ' ἀφαιρτικ. = ἐκ μετὰ γνκ.

Patria, ae. — incōla, ae. — nauta, ae. — apporto. — divitiae, ārum. — fenestra, ae. — casa, ae. — specto. — puella, ae. — exspecto. — avia, ae.

3. — 1 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 2 ante μετ' αἰτιατικ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 3 ἐπὶ πολὺ. — 4 in μετ' ἀφαιρτικ. = ἐν μετὰ δτκ. — 5 τί; — 6 χθές. — 7 κλητικῆ.

Sapientia, ae. — Attīca, ae. — ara, ae. — Sparta. ae. — pugna, ae. — coma, ae. — Musa, ae. — sacrifico. — ambūlo. — insūla, ae.

4. — 1 ἐστὶ (εἶναι). — 2 ἔχει. — 3 in μετ' ἀφαιρτικ. σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν μετὰ δτκ. — 4 εἰσὶν (εἶναι). — 5 ἦσαν. — 6 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 7 ἦτο.

Eurōpa, ae. — ora, ae. — agricōla, ae. — poēta, ae. — laudo. — glōria, ae. — via, ae. — statua, ae. — littērae, ārum. — doctrīna, ae. — victoria, ae.

5. — 1 in μετ' ἀφαιρτικ. = ἐν μετὰ δτκ. — 2 ἦσαν. — 3 ἦτο. — 4 διότι. — 5 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γνκ.

Romānus, i. — multus, a, um. — deus, i. — numērus, i. — Saturnus, i. — aqua, ae. — immōlo. — taurus, i. — equus, i. — vinum, i. — uva, ae. — mercatūra, ae. — eloquentia, ae. — monstro. — medicīna, ae. — templum, i. — lucus, i. — herba, ae.

6. — 1 ἀφαιρικ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γιν. — 2 δέν. — 3 καθημερινῶς. — 4 = atque (= καὶ) fossā (ἀφαιρικ. τοῦ ὀργάνου).

Arma, ōrum. — telum, i. — pugno. — sagitta, ae. — longus, a, um. — bellum, i. — castra, ōrum. — collōco. — vallum, i. — fossa, ae. — firmo. — altus, a, um. — latus, a, um. — tutus, a, um.

7. — 1 quamquam = ἄν καί. — 2 διότι. — 3 Ἀπόλλων. — 4 ἐπειδή. — 5 καὶ (προσθετικῶς). — 6 ἀφαιρικ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γιν. — 7 κατ' ἔτος. — 8 in μετ' αἰτιατικ. = εἰς μετ' αἰτιατικ.

Clarus, a, um. — Graecus, i. — carus, a, um. — parvus, a, um. — Latōna, ae. — appello. — plenus, a, um. — laurus, i. — neco. — navīgo.

8. — a) 1 διότι. — 2 ἄν καί. — 3 ὅμως. — 4 διότι. — 5 ἀφαιρικ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γιν. — 6 = atque (= καὶ) armis (ἀφαιρικ. τοῦ ὀργάνου). — 7 ὅθεν. — 8 διότι. — 9 ad μετ' αἰτιατικ. = εἰς μετ' αἰτιατικ. — 10 inter μετ' αἰτιατικ. = μεταξὺ μετὰ γιν. inter ludos = κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀγώνων. — 11 ἐπειδή. — 12 contra μετ' αἰτιατικ. = ἐναντίον, κατὰ μετὰ γιν. — 13 bellum paro = παρασκευάζομαι πρὸς πόλεμον. — 14 ἀλλά.

Roma, ae. — aedifico. — murus, i. — novus, a, um. — oppidum, i. — vitupero. — secundus, a, um. — populus, i. — supero. — terra, ae. — finitimus, a, um. — occupo. — expugno. — dolus, i. — Sabīnus, i. — Sabīna, ae. — ludus, i. — publicus, a, um. — invito. — raptō. — discordia, ae. — placo. — amicitia, ae. — concilio.

b) 1 διατί. — 2 διότι. — 3 πῶς; — 4 ἄν καί. — 5 δέν.
Neco. — filia, ae.

9. — 1 Ἀντίβας. — 2 ante μετ' αἰτιατικ. = πρὸ μετὰ γιν. — 3 his verbis = διὰ τῶνδε τῶν λέξεων: μὲ τὰς ἐξῆς λέξεις. — 4 ἐπειδή. —

5 ὄμας. — 6 nisi = ἐάν δέν. — 7 γενναίως. — 8 = atque vicos. — 9 νῦν. — 10 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμε. τοῦ impērat. — 11 ἐάν. — 12 ex μετ' ἀφαιρτκ. = ἐκ μετὰ γνκ. — 13 ἐγώ. — 14 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ. — 15 λοιπόν. — 16 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὲρ μετὰ γνκ. — 17 ὑμῖν αὐτοῖς. — 18 τῇ βοηθείᾳ.

Anīmus, i. — Poeni, ōrum. — inflammo. — magnus, a, um. — pericūlum, i. — convōco. — Afrīca, ae. — supĕro. — campus, i. — vicus, i. — vasto. — impĕro. — libĕro. — impavīdus, a, um. — dono. — ignāvus, a, um. — vitupĕro. — castīgo. — focus, i. — dimīco. — auxilium, ii. — fugo. — hostia, ae. — immōlo. — celĕbro.

10. — a) 1 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὺ μετὰ γνκ. — 2 situs, a, um = κείμενος. — 3 = atque sedŭlā (ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου). — 4 εἶχον. — 5 ὅθεν. — 6 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ.

Etruria, ae. — Campania, ae. — priscus, a, um. — Latīni, ōrum. — industrius, a, um. — habīto. — amplus, a, um. — frugīfer, ěra, ěrum. — sedŭlus, a, um. — industria, ae. — ager, gri. — aro. — pascuum, i. — armenta, ōrum. — frumentum, i. — aurum, i. — argentum, i. — ignōro. — domicilium, ii. — ligneus, a, um. — hortus, i. — pomīfer, ěra, ěrum.

b) 1 libĕri culpā malitiāque = ἀπηλλαγμένοι πταίσματος καὶ κακίας. — 2 εἶχον. — 3 καί. — 4 summus, a, um = μέγιστος.

Pius, a, um. — probus, a, um. — vir, viri. — justus, a, um. — liber, ěra, ěrum. — culpa, ae. — malitia, ae. — tranquillus, a, um. — vita, ae. — singŭli, ae, a. — pagus, i. — pulcher, chra, chrum. — aedifīco. — sacer, cra, crum. — donum, i. — creber, bra, brum.

11. — a) 1 δέκα. — 2 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου παρὰ Λατίνους σημάίνει ὅ,τι καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι, δηλ. τὴν χρονικὴν διάρκειαν. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 4 Ἀχιλλεύς. — 5 Ἐκτωρ. — 6 ἀφαιρετικὴ τοῦ κατὰ τι. — 7 ἐπειδὴ. — 8 Ἀγαμέμνων. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 10 suus, a, um, κτητικὴ ἀντωνυμ. προσώπου γ'. — 11 a copiis sepāro = ἀποχωρίζω ἀπὸ τοῦ στρατοῦ. — 12 in μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Annus, i. — Trojānus, i. — bello. — cunctus, a, um. — Patrō-

clus, i. — factum, i. — viđlo. — copiae, ārum. — revōco. — celēri, ae, a. — propulso.

b) 1 τότε. — 2 σέ. — 3 εἶπεν. — 4 ut σύνδεσμος τελικός (= ἔνα) μεθ' ὑποτακτ. — 5 ἔνα μή. — 6 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἐπειδή. — 7 ἐμέ. — 8 σύ. — 9 ad μετ' αἰτιατ. = πρὸς μετ' αἰτιατ. — 10 ὑποτακτ. προτροπὴν σημαίνουσα = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 11 si = ἐάν. — 12 ἀρκούντως satis est = ἀρκεῖ. — 13 ab μετ' ἀφαιρτ. = ἀπὸ μετὰ γνκ.

Renōvo. — expugno. — navigium, ii. — cremo. — juro. — lacrima, ae. — honestus, a, um. — miser, ěra, ěrum. — servo. — festino. — oro. — adversarius, ii.

c) 1 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 ἔνα. — 3 ὅτε. — 4 ἀφαιρτ. τοῦ ὄργάνου. — 5 δὲν θὰ ἐφόνευεν. — 6 si μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ ὑπόθεσιν ἀπραγματοποίητον ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ὡσαύτως ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων (= ἐάν ἀνεκάλει... δὲν θὰ ἐφόνευεν). — 7 utinam (= εἶθε), μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον.

Incīto. — Priāmus, i. — advōlo. — incautus, a, um. — obtemperō. — vito.

12. — 1 ἐπειδή. — 2 λίαν. — 3 ἔνα. — 4 τῇ βοηθεῖ. — 5 ἀφαιρτ. τοῦ αἰτίου. — 6 ποτέ, κάποτε. — 7 ἐν μάχῃ. — 8 θὰ ἀπηλπίζομεν. — 9 nisi (= ἐάν δὲν) μεθ' ὑποτακτ. παραγομένου χρόνου πρὸς δήλωσιν ὑποθέσεως μὴ πραγματοποιηθείσης. — 10 abs te = παρὰ σοῦ. — 11 cum μετ' ἀφαιρτ. = πρὸς μετ' αἰτιατ. — 12 ἀφοῦ. — 13 cum μετ' ἀφαιρτ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 14 ἐκ νέου.

Rustīcus, a, um. — delecto. — servus, i. — nuntius, ii. — perītus, a, um. — nuntio. — Aequi, ōrum. — oppugno. — despēro. — aratrum, i. — remīgro.

13. * — 1 πάντοτε. — 2 εἶθε (πρβλ. 11, c, 7). — 3 ἄλλοι. — 4 ἀφαιρτ. τοῦ κατὰ τι. — 5 ἤδη. — 6 ἀφαιρτ. τοῦ ὄργάνου. — 7 cum μετ' ἀφαιρτ. = πρὸς μετ' αἰτιατ. — 8 ἀφαιρτ. τοῦ αἰτίου. — 9 Σκιπίων. — 10 Καῖσαρ. — 11 inter μετ' αἰτιατ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 12 doctus, a, um = πεπαιδευμένος. — 13 Κικέρων.

Bellieōsus, a, um. — humānus, a, um. — nomīno.

14. — 1 Ζεύς. — 2 ποτέ, κάποτε. — 3 -ne ἐρωτηματικὸν μόριον προσαρτώμενον εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄρά γε; estisne? ἄρά γε εἴσθε; — 4 contentus, a, um (μετ' ἀφαιρτκ.) = εὐχαριστημένος (μέ τι, ἀπό τι). — 5 nec... nec... neque = οὔτε... οὔτε... οὔτε. — 6 εἶπεν. — 7 ἐπειδή. — 8 εἶθε (πρβλ. 11, ε, 7). — 9 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ἀντὶ μετὰ γνκ. — 10 οὐδέποτε. — 11 sine μετ' ἀφαιρτκ. = ἄνευ μετὰ γνκ. — 12 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ. — 13 a μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 14 τότε. — 15 ἄπαξ. — 16 μετὰ ταῦτα. — 17 unus... alter = ὁ εἷς... ὁ ἕτερος. — 18 πρότερον. — 19 νῦν. — 20 μετ' ὀλίγον. — 21 ποτέ, κάποτε. — 22 δικαίως.

Interrōgo. — reliquus, a, um. — injucundus, a, um. — plenus, a, um. — molestia, ae. — navίgo. — longinquus, a, um. — comparō. — liberī, ōrum. — tutus, a, um. — ventus, i. — unda, ae. — clamo. — beātus, a, um. — bonus, a, um.

15. — 1 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 2 ἦ (διαζευκτικ.). — 2 intra μετ' αἰτιατκ. = ἐντὸς μετὰ γνκ. — 4 plerumque = ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. — 5 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 6 intersum proeliis et bellis (δτκ.) = παρευρίσκομαι (λαμβάνω μέρος) εἰς τὰς μάχας καὶ τοὺς πολέμους. — 7 διότι. — 8 πολὺν χρόνον. — 9 ἴνα. — 10 = atque alias: (alius, a, ud = ἄλλος, η, ο). — 11 πολλάκις. — 12 οἶτινες. — 13 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου. — 14 copiis (δτκ.) praesum = προϊσταμαι, ἡγοῦμαι τοῦ στρατοῦ. — 15 amīcis (δτκ.) adsum = παρίσταμαι, βοηθῶ τοῖς φίλοις.

Desum, defūi, deesse. — collōco. — figurā, ae. — oculū, i. — caeruleus, a, um. — capillus, i. — rutilus, a, um. — jucundus, a, um. — intersum, fūi, esse. — cupidus, a, um. — honestus, a, um. — ursus, i. — lupus, i. — aper, pri. — absum, afūi, abesse. — praesum, fūi, esse. — adsum, affūi, adesse. — ignāvus, a, um. — voco.

16. — 1 non superātus esset = δὲν θά ἐνικᾶτο. — 2 si praefuisent = ἐὰν προϊστάντο. — 3 βλ. 15, 4. — 4 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 5 ὑποῦ. — 6 ἐπὶ μετὰ γνκ. πρὸς δῆλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 7 Μαάρβας. — 8 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ'

αίτιατ. — 9 ὅμως. — 10 ἐὰν δὲν (πρβλ. 12, 9). — 11 ἀφαιρτκ. ποιη-
 τικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ. — 12 θὰ ὑπέμενον. — 13 ὄνομαστ. πλη-
 θυντ. — 14 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 15 βλ. 14, 2. — 16 = Puplius =
 Πόπλιος. — 17 Μῦς. — 18 ὅστις. — 19 διότι.

Equitātus, ūs. — cornu, ūs. — Cannae, ārum. — dexter, tra,
 trum. — socius, i. — sinister, stra, strum. — lacus, ūs. — Trasi-
 mēnus, i. — luctus, ūs. — senātus, ūs. — mirus, a, um. — equus,
 i. — strepītus, ūs. — perturbo, āvi, ātum, āre. — Helvetii, ōrum. —
 sustento, āvi, ātum, āre. — currus, us. — Britanni, ōrum. — peri-
 culōsus, a, um. — magistrātus, ūs. — impavīdus, a, um. — inter-
 ūtus, ūs. — servo, āvi, ātum, āre.

17. — 1 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 ἀφαιρτκ.
 τοῦ ὄργάνου. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ.
 res adversae ἀτυχία. — 4 ἡ αίτιατκ. ἐπὶ χρόνου σημαίνει χρονικὴν
 διάρκειαν. — 5 Gallia Cisalpīna ἡ ἐντεῦθεν τῶν Ἑλλήνων Γαλλία
 (ἡ σημερινὴ βόρειος Ἰταλία). — 6 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 7 sine μετ'
 ἀφαιρτκ. = ἄνευ μετὰ γνκ. — 8 ad μετ' αίτιατκ. = παρὰ μετ' αίτιατκ. —
 9 procul a R. μακρὰν τῆς Ρώμης. — 10 σχεδόν. — 11 dimicātum
 est μάχη διεξήχθη. — 12 μόνον. — 13 res publica πολιτεία. — 14 τέ-
 λος. — 15 δτκ.

Exsilium, ii. — multo. — vexo. — planiti, ei. — intro. — spe-
 cies, ei. — disciplīna, ae. — Etrusci, ōrum. — occūpo. — dubius, a,
 um. — fides, ei. — implōro. — Allia, ae. — totus, a, um. — dies,
 ei. — acies, ei. — fugo. — servo. — miser, ěra, ěrum. — auxilium,
 ii. — secundus, a, um. — revōco. — perniciēs, ei.

18. — a) 1 βλ. 14, 21. — 2 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἐπει-
 δῆ. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 ἀφαιρτκ. ιδιότη-
 τος. — 5 nullus, a, um = οὐδείς. — 6 μάλλον. — 7 ἢ (συγκριτικός). —
 8 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ
 μετὰ γνκ. — 10 non modo... sed etiam = ὅχι μόνον... ἀλλὰ καί. —
 11 ἐφαίνετο.

Cimbri, ōrum. — Teutōni, ōrum. — fecundus, a, um. — emi-
 gro, āvi, ātum, āre. — occūpo, āvi, ātum, āre. — advēna, ae. —

saevus, a, um. — vultus, ūs. — valīdus, a, um. — adventus, ūs. — metus, ūs.

b) 1 postquam, σύνδεσμ. χρονικ. = ἀφοῦ. — 2 multis proeliis = ἐν πολλαῖς μάχαις. — 3 ὑπὸ μετὰ γνκ., πρὸς δῆλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 4 res bellīca = τὰ πολεμικά. — 5 ab μετ' ἀφαιρτικ. = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 6 ἔπειτα. — 7 ὀνομαστ. πληθυντ. — 8 ἀφαιρτικ. τοῦ ἀντικειμ. εἰς τὸ liberātī sunt. — 9 post μετ' αἰτιατικ. = μετὰ μετ' αἰτιατικ. — 10 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου. — 11 αὐτός. — 12 πατήρ.

Perītus, a, um. — permagnus, a, um. — redītus, ūs. — pretiōsus, a, um. — dono, āvi, ātum, āre. — appello, āvi ātum, āre. — reliquiae, ārum.

19. — 1 ἐφ' ὅσον. — 2 raptus, a, um = ἀρπαγείς. — 3 intra μετ' αἰτιατικ. = ἐντὸς μετὰ γνκ. — 4 ποσάκις. — 5 ut σύνδεσμος τελικός [= ἵνα] μεθ' ὑποτακτ. — 6 μάτην. — 7 utīnam [= εἴθε] μεθ' ὑποτακτ. ἐνεστ. ἢ παρακμ. δηλοῖ εὐχὴν ἐκπληρώσιμον. — 8 ἐνταῦθα. — 9 tam p. = τοσοῦτος διεξήγητο πόλεμος. — 10 ἀγὼν γίνεται. — 11 pro μετ' ἀφαιρτικ. = ὑπὲρ μετὰ γνκ. — 12 ante μετ' αἰτιατικ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 13 προβλέπω. — 14 βλέπω. — 15 utīnam [= εἴθε] μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον. — 16 μηδέποτε. — 17 ne = ἵνα μή. — 18 ἀφαιρτικ. τοῦ ἀντικειμ. εἰς τὸ priventur.

Stultus, a, um. — spero, āvi, ātum, āre. — habito, āvi, ātum, āre. — murus, i. — rogo, āvi, ātum, āre. — imperium, ii. — divīnus, a, um. — obtempĕro, āvi, ātum, āre. — repudio, āvi, ātum, āre. — consilium, ii. — muto, āvi, ātum, āre. — neco, āvi, ātum, āre. — adversarius, ii. — lacrimo, āvi, ātum, āre. — obsĕcro, āvi, ātum, āre. — privo, āvi, ātum, āre. — carus, a, um.

20. — 1 ἀφαιρτικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ. — 2 res adversae = ἀτυχίαι. — 3 si = ἐάν. — 4 ἀφαιρτικ. ιδιότητος. — 5 adversus μετ' αἰτιατικ. = πρὸς μετ' αἰτιατικ. — 6 si... negāret = ἂν ἤρνεϊτο. — 7 θὰ ἐπεκαλεῖσθε. — 8 ἐκεῖθεν: ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου. — 9 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου. — 10 insŭla... Tiberīna = ἡ νῆσος τοῦ Τιβέρεως. — 11 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 12 ἐδῶ. — 13 τέλος. — 14 praeter μετ' αἰτιατικ. = πλὴν μετὰ γνκ. —

15 *situs*, a, um = κείμενος. — 16 *aut... aut* = ἤ... ἢ. — 17 *ad μετ' αἰτιατικ.* = *παρὰ μετ' αἰτιατικ.* — 18 *a μετ' ἀφαιρικτ.* = *ὕπὸ μετὰ γνκ.*

Molestus, a, um. — *pestilentia*, ae. — *vasto*, āvi, ātum, āre. — *παθῶν*. *vastor*, *vastātus sum*, āri. — *medicus*, i. — *remedium*, ii. — *levo*, āvi, ātum, āre. — *nego*, āvi, ātum, āre. — *implōro*, āvi, ātum, āre. — *praelārus*, a, um. — *Epidaurus*, i. — *navigium*, ii. — *sacrificium*, ii. — *aedifīco*, āvi, ātum, āre. — *porto*, āvi, ātum, āre. — *sano*, āvi, ātum, āre.

21. — 1 *σχεδόν*. — 2 ἡ *αἰτιατικ.* ἐπὶ χρόνου *παρὰ* Λατίνοις σημαίνει ὅτι καὶ *παρὰ τοῖς Ἕλλησι*, δηλ. *χρονικὴν διάρκειαν*. — 3 *τέλος*. — 4 Ὁδυσσεύς. — 5 βασιλεύς. — 6 ὅστις. — 7 ἴνα. — 8 *δτικ.* *χρησιμεύουσα* ὡς *ἀντικτ.* εἰς τὸ *nocēmus*. — 9 *ἀφαιρικτ.* τοῦ ὄργάνου. — 10 ὑποτακτ. *δηλοῦσα προτροπὴν* = *ἀς μεθ' ὑποτακτ.* — 11 *ἀφαιρικτ.* *χρησιμεύουσα* ὡς *ἀντικτ.* τοῦ *complebīmus* τὸ δὲ *armātus*, a, um = *ἐνοπλος*. — 12 *apud μετ' αἰτιατικ.* = *παρὰ μετὰ δτικ.* — 13 ὑμῖν. — 14 *cum σύνδεσμος αἰτιολογκ.* *μεθ' ὑποτακτ.* = *ἐπειδὴ*. — 15 *ἔπειτα*. — 16 *ad μετ' αἰτιατικ.* = *εἰς μετ' αἰτιατικ.*

Oppugno, āvi, ātum, āre. — *Ithāca*, ae. — *placeo*, ūi, ītum, ēre. — *incito*, āvi, ātum, āre. — *dolus*, i. — *adhibeo*, ūi, ītum, ēre. — *consilium*, ii. — *pareo*, ūi, ēre. — *ligneus*, a, um. — *alvus*, i. — *compleo*, ēvi, ētum, ēre. — *propinquus*, a, um. — *Tenēdus*, i. — *exītus*, ūs. — *callīdus*, a, um. — *strenuus*, a, um. — *navigo*, āvi, ātum, āre. — *lateo*, ūi, ēre.

22. — 1 *κατ' ἀρχάς*. — 2 ἴνα. — 3 *alii... alii* = *ἄλλοι μὲν... ἄλλοι δέ*. — 4 *τότε*. — 5 *Λαοκόων*. — 6 *cum μετ' ἀφαιρικτ.* = *μετὰ μετὰ γνκ.* — 7 *ne* = *μήπως*. — 8 *δτικ.* *χρησιμεύουσα* ὡς *ἀντικεῖμ.* εἰς τὸ *immineat*. — 9 *ab μετ' ἀφαιρικτ.* = *παρὰ μετὰ γνκ.* — 10 *de patriā bene mereo* = *εὐεργετῶ τὴν πατρίδα*. — 11 *a μετ' ἀφαιρικτ.* = *ἀπὸ μετὰ γνκ.* — 12 *τῇ διαταγῇ*. — 13 *ἀφαιρικτ.* τοῦ *ποιητικοῦ αἰτίου*.

Mirus, a, um. — *adspectus*, ūs. — *praebeo*, ūi, ītum, ēre. — *perterreo*, ūi, ītum, ēre. — *festīno*, āvi, ātum, āre. — *effigies*, ēi. — *timeo*, ūi, ēre. — *sileo*, ūi, ēre. — *admoneo*, ūi, ītum, ēre. — *advolo*, āvi, ātum, āre. — *deleo*, ēvi, ētum, ēre. — *immineo*, ēre. — *fides*, ēi. — *habeo*, ūi, ītum, ēre. — *displīceo*, ūi, ītum, ēre. —

merco, ūi, ĭtum, ēre. — conservo, āvi, ātum, āre. — doleo, ūi, ēre. — defleo, ēvi, ētum, ēre. — deterreo, ūi, ĭtum, ēre. — studeo, ūi, ēre. — morsus, ūs. — hydra, ae.

23. — a) 1 ὅτε. — 2 βασιλεύς. — 3 μήπως. — 4 C. = Caius [πρόφ. Gajus]. — 5 a μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὸ μετὰ γνκ. πρὸς δῆλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 6 διότι. — 7 consilium habeo = κάμνω συμβούλιον. — 8 quomodo = πῶς. — 9 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ prohibēri, ὅπερ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ posset. — 10 ἡδύνατο. — 11 εἶς. — 12 ex nobis ἐξ ἡμῶν. — 13 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 14 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου = διὰ μετ' αἰτιατκ. — 15 bello deterreor = ἀποτρέπομαι τοῦ πολέμου. — 16 a consilio deterreor = ἀποτρέπομαι τοῦ σχεδίου. — 17 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου.

Clusium, ii. — terreo, ūi, ĭtum, ēre. παθ. terreor, ĭtus sum, ēri. — prohibeo, ūi, ĭtum, ēre. — adulescentūlus, i. — intro, āvi, ātum, āre. — metus, ūs. — poena, ae. — supplicium, ii. — pretiōsus, a um. — vestimentum, i. — scriba, ae.

b) 1 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 2 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 3 τίς. — 4 σέ. — 5 in anīmo habeo = ἔχω ἐν νῶ, διανοοῦμαι. — 6 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 7 deceptus, a, um = ἀπατηθεὶς. — 8 διότι. — 9 σύ. — 10 βασιλεύς. — 11 ἴνα. — 12 ἐνέθηκε. — 13 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου = διὰ μετ' αἰτιατκ.

Falsus, a, um. — species, ēi. — cruciātus, ūs. — ira, ae. — inflammo, āvi, ātum, are. — tormentum, i. — vexo, āvi, ātum, āre. — flamma, ae. — cremo, āvi, ātum, āre.

24. — 1 ἤδη. — 2 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 3 ἐπὶ πολλὸν χρόνον. — 4 primus pedītum = ὁ πρῶτος ἐκ τῶν πεζῶν. — 5 εἶς. — 6 ἀφοῦ. — 7 τέλος. — 8 διὰ τοῦτο. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 se ipse necāvit = αὐτὸς ἑαυτὸν ἐφόνευσεν = ἠτύοκτόνησεν.

Hamilcar, āris. — Carthaginienses, ium. — pedes, ĭtis. — eques, ĭtis. — miles, ĭtis. — civis, is. — consul, ūlis. — ira, ae. — odium, ii. — hostis, is. — aliēnus, a, um. — Prusia, ae. — rex, gis. — Bithynia, ae. — senex, senis. — studeo, ūi, ēre. — venēnum, i.

25. — 1 summus, a, um = ὑπέρτατος. — 2 οὔτινες. — 3 cum μετ' ἀφαιρικτ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 ad μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ. — 5 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 6 superātus a, um = ἤττημένος. — 7 ἀφαιρικτ. τοῦ ὄργάνου. — 8 πεζῆ. — 9 post μετ' αἰτιατκ. = ὀπισθεν μετὰ γνκ. — 10 ἔπειτα. — 11 totus, a, um = ὅλος. — 12 ἀφαιρικτ. τοῦ τρόπου = μετὰ μετὰ γνκ.

Homo, ἴνις. — mons, ntis. — Capitolinus, a, um. — imperātor, ὀρίς. — triumpho, āvi, ātum, āre. — comneo, āvi, ātum, āre. — currus, ūs. — triumphātor, ὀρίς. — albus, a, um. — allīgo, āvi, ātum, āre. — catēna, ae. — onēro, āvi, ātum, āre. — pes, pedis. — migro, āvi, ātum, āre. — appareo, ūi, ēre. — laetus, a, um. — clamor, ὀρίς. — salūto, āvi, ātum, āre. — pecunia, ae.

26. — 1 Ti. = Tiberius. — 2 C. = Caius (πρόφ. Gajus). — 3 ἀφαιρικτ. ιδιότητος. — 4 tribunus plebis = δῆμαρχος. — 5 ἀφαιρικτ. τοῦ κατὰ τι : amor patriae = ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, ἡ φιλοπατρία. — 6 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ. — 7 ἴνα. — 8 rogo legem = προτείνω νόμον. — 9 patres, um = οἱ πατρίκιοι. — 10 διότι. — 11 τῷ ὄντι, πράγματι.

Africānus, i — dignitas, ātis. — libertas, ātis. — fortitūdo, ἴνις. — auctoritas, ātis. — plebs, bis. — emineo, ūi, ēre. — condicio, ὀρίς. — levo, āvi, ātum, āre. — lex, legis. — placeo, ūi, ēre. — dominatio, ὀρίς. — periculōsus, a, um. — mors, rtis.

27. — 1 ἀφοῦ. — 2 ἐπὶ πολὺ. — 3 ἀφαιρικτ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 4 hanc oratiōnem = τόνδε τὸν λόγον. — 5 habeo oratiōnem = ἀπαγγέλλω λόγον. — 6 ταύτας. — 7 ἐπειδὴ. — 8 δευτέρην φοράν, πάλιν. — 9 a μετ' ἀφαιρικτ. = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 10 in amīmo habeo = διανοοῦμαι. — 11 ἀφαιρικτ. τοῦ ὄργάνου.

Sevērus, a, um, — contio, ὀρίς. — oratio, ὀρίς. — durus, a, um. — molestus, a, um. — regio, ὀρίς. — fames, is. — senex, ἴς. — virgo, ἴνις. — seditio, ὀρίς. — urbs, bis. — mons, ntis. — emīgro, āvi, ātum, āre. — sepāro, āvi, ātum, āre. — universus, a, um. — preces, cum. — promissum, i.

28. — a) 1 ἀφαιρικτ. τοῦ χρόνου. — 2 ᾧ = εἰς ἔν. — 3 ἀφαιρικτ.

ιδιότητος. — 4 ποτέ, κάποτε. — 5 per μετ' αἰτιατκ. = διὰ μετὰ γενκ. — 6 mare Aegaeum = Αἰγαῖον πέλαγος. — 7 ἴνα. — 8 ὀνόματι. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ τι.

Tempus, pōris. — gens, ntis. — pulchritūdo, īnis. — corpus, pōris. — mare, ris. — Menelāus, i — visīto, āvi, ātum, āre. — uxor, ōris. — Helēna, ae. — Lacaena, ae.

b) 1 ὅτε. — 2 ab μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γενκ. — 3 ἴνα. — 4 sita erat ἔκειτο. — 5 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γενκ. — 6 ὅπου. — 7 ἐν τῷ μεταξύ. — 8 apertus, a, um = ἀναπεπταμένος, ἀνοικτός. — 9 οὔτω. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 11 τοῦτο.

Navis, is. — flumen, mīnis. — specto, āvi, ātum, āre. — Eurōtas, ae. — voluntas, ātis. — hospes, ītis. — impēro, āvi, ātum, āre. — fraus, fraudis. — raptō, āvi, ātum, āre. — jus, juris. — hospitium, ii. — viōlo, āvi, ātum, āre. — scelus, ēris. — carmen, īnis. — commemorō, āvi, ātum, āre.

29. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 ἀφαιρτκ. ιδιότητος: amor patriae et agricultūrae = ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν γεωργίαν. — 3 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γενκ. — 4 ἔδωκε. — 5 μᾶλλον. — 6 ἢ (συγκριτικός). — 7 τέλος, πρῶτον. — 8 τούτοις. — 9 τὰ ὅποια. — 10 ὅμιν.

Laudabilis, e. — fertilis, e. — fidelis, e. — salutāris, e. — praeceptum, i. — opus, ēris. — utilis, e. — suāvis, e. — ars, rtis. — aetas, ātis. — tristis, e. — turpis, e. — civilis, e. — termīno ἴ. — insignis, e. — similis, e. — commūnis, e. — omnis, e. — mortālis, e. — dissimilis, e. — brevis, e.

30. — 1 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμενον τοῦ implet. — 2 circa μετ' αἰτιατκ. = περὶ μετ' αἰτιατκ. — 3 ἐνταῦθα. — in hac = ἐν ταύτῃ. — 5 copiae equestres = τὸ ἵπτικόν. — 6 secundus, a, um = εὐνοϊκός, ἐπιτήδειος. — 7 copiae pedestres = τὸ πεζικόν. — 8 equestre proelium = ἵππομαχία. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 ab μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γενκ. — 11 prōpe μετ' αἰτιατκ. = πλησίον μετὰ γενκ.

Tyrrhēnus, a, um. — Adriatīcus, a, um. — pateo, ūi, ēre. — Apennīnus, i. — collis, is. — impleo, ēvi, ētum, ēre. — Padus, i. — celēber, bris, bre. — acer, cris, cre. — equester, stris, stre. — pede-

ster, stris, stre.— celer, ěris, ěre.— Tīcīnus, i.— vulnĕro, āvi, ātum, āre.— litus, ōris.— paluster, stris, stre.

31. —1 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου.— 2 res secundae = εὐτυχίαι.— 3 res adversae = ἀτυχίαι.— 4 de μετ' ἀφαιρτικ. = περὶ μετὰ γνκ.— solo aequo = κατεδαφίζω.— 6 διότι.— 7 ἴνα.

Tyrius, a, um.— Dido, ōnis.— prudens, ntis.— audax, ācis.— vetus, ěris.— mercātor, ōris.— diligens, ntis.— felix, īcis.— pars, rtis.— fertilis, e.— superbus, a, um.— constans, ntis.— despĕro, āvi, ātum, āre.— modestus, a, um.— vehĕmens, ntis.— solum, i.— admoneo, ūi, ĭtum, ĕre.

32. —1 procul ab urbe μακρὰν τῆς πόλεως.— 2 ante μετ' αἰτιατικ. = πρὸ μετὰ γνκ.— 3 αἰτιατικ. δηλοῦσα χρονικὴν διάρκειαν.— 4 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 5 ἀγών (πόλεμος) διεξήγετο.— 6 ἐκεῖ.— 7 ἐφ' ὅσον.— 8 post μετ' αἰτιατικ. = μετὰ μετ' αἰτιατικ.— 9 de μετ' ἀφαιρτικ. = περὶ μετὰ γνκ.— 10 αὐτοῦ (δηλ. τοῦ δουρείου ἔππου). — 11 κάποτε.— 12 ἤδη.

Litus, ōris.— navis, is.— celĕber, bris, bre.— aestas, ātis.— hiens, ěmis.— Venus, ěris.— Sarpĕdon, ōnis.— expugnatio, ōnis.— ingens, ntis.— magnitūdo, ĭnis.— terribĭlis, e.— crudĕlis, e.— caedes, is.— servitūdo, ĭnis.— Hecūba, ae.— dives, ĭtis.— felix, īcis.— pauper, ěris.— infĕlix, īcis.

33. —1 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 2 ἡ (συγκριτικὸς). — 3 ἀφαιρτικ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. εἰς τὸ liberavĕrat.— 4 πολὺ.— 5 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου.— 6 καθὼς.— 7 ἀφαιρτικ. χρονικὴ δηλοῦσα τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου γίνεται τι.— 8 κατὰ μικρὸν.— 9 ἀφαιρτικ. τοῦ αἰτίου.— 10 facti sunt = ἐγένοντο.— 11 οὔτινες.— 12 ἀφαιρτικ. τοῦ κατὰ τι.— 13 ἕμως.— 14 multis proeliis = ἐν πολλαῖς μάχαις.— 15 δτι. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμενον τοῦ parĕbant.

Medus, i.— infirmus, a, um.— ignāvus, a, um.— nobĭlis, e.— impĕtus, ūs.— Lydus, i.— Babylonius, i.— potens, ntis.— brevis, e.— spatium, ii.— amplus, a, um.— luxuria, ae.— imbellis, e.— mollis, e.— pareo, ūi, ĕre.

34. —1 οὐδὲν.— 2 ἡ (συγκριτικὸς). — 3 ἔνθα.— 4 πολὺ.— 5

ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου. — 6 τί; — 7 ἐνταῦθα. — 8 ὅστις. — 9 vitam efflo = ἐκπνέω τὸν βίον: ἀποθνήσκω. — 10 ὄνοματι. — 11 ἴνα. — 12 nullus, a, um = οὐδείς. — 13 pugna navālis = ναυμαχία.

Marāthon, ōnis. — Thermopylae, arum. — generōsus, a, um. — comes, itis. — clades, is. — Pausanias, ae. — Aristīdes, is.

35. — 1 προσταχτ. τοῦ salveo. — 2 ποῦ; — 3 χθές. — 4 ἴνα. — 5 ὅπερ (βιβλίον). — 6 διότι. — 7 πόσον πολὺ. — 8 ὅστις νὰ εἶναι. — 9 τί. — 10 ἀσμένως, εὐχαρίστως, — 11 αὔριον. — 12 sub μετ' αἰτ. = περὶ μετ' αἰτ. — 13 - ne ἐρωτηματικὸν μόριον προσαρτῶμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄρά γε aderitisne? = ἄρά γε θὰ παρευρεθῆτε; — 14 μᾶλλον. — 15 ἢ (συγκριτικὸς). — 16 εὐθύς. — 17 τοῦτο. — 18 memoria teneo = κρατῶ ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμοῦμαι. — 19 ὅτι. — 20 ἐπτά. — 21 ὅστις. — 22 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρτικ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμ. ἐπιτάσσεται. — 23 οὐδείς. — 24 δύναται. — 25 ὡς, καθώς. — 26 ἄρά γε ἀρκετά; — 27 gratiam habeo = ὀφείλω χάριν. — 28 unā cum = ὁμοῦ, μετὰ (μετὰ γκκ.). — 29 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου. — 30 οὔτινες (μῦθοι). — 31 ἰδοῦ. — 32 προσταχτ. τοῦ valeo.

Salveo, ēre. — ignōro, āvi ātum, āre. — arbor, ōris, — recito, āvi, ātum, āre. — vesper, ěri. — fabūla, ae. — historia, ae. — dictum, i. — sapiens, ntis. — gratus, a, um, — pecco, āvi, ātum, āre. — exclāmo, āvi, ātum, āre. — mors, rtis. — testamentum, i. — mando, āvi, ātum, āre. — Horatius, ii. — gratia, ae. — valeo, ūi, ēre.

36. — 1 ἀφοῦ. — 2 confirmo animum militum = ἐνισχύω τὸ φρόνημα (τὸ θάρρος) τῶν στρατιωτῶν: ἐνθαρρύνω τοὺς στρατιώτας. — 3 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου.

Poeni, ōrum. — video, vīdi, vīsum, ēre. — necessarius, a, um. — imprōbus, a, um. — opulentus, a, um. — opes, um. — manus, ūs. — timor, ōris. — Saguntum, i. — firmus, a, um. — Pyrenaei, ōrum.

37. — 1 pro μετ' ἀφαιρτικ. = ἰντὶ μετὰ γκκ. — 2 ὅστις. — 3 ἀφαιρτικ. τοῦ χράνου. — 4 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου. — 5 ita... ut = τόσον...

ὥστε.— 6 ἐξῆλλθε.— 7 ἴνα.— 8 οἴτινες.— 9 τῇ διαταγῇ.— 10 quamquam = ἂν καί.— 11 nonnullus, a, um = τίς.— 12 ὅτι.— 13 brevi = ἐν βραχεῖ (χρόνος).— 14 usque ad = μέχρι (μετὰ γιν.).

Perniciōsus, a, um.— administro, āvi, ātum, āre.— socius, i.— expilo, āvi, ātum, āre.— terreo, ūi, ĭtum, ēre.— coērcēo, ūi, ĭtum, ēre.— irritus, a, um.— tempto, āvi, ātum, āre.— Etruria ae.— accūso, āvi, ātum, āre.— relēgo, āvi, ātum, āre.— revōco, āvi, ātum, āre.— Antonius, ii.— aetas, ātis.

38.— a) 1 ut ἀποτελεσματικὸς μεθ' ὑποτακτ. = ὥστε.— 2 apud μετ' αἰτ. = παρὰ μετὰ δοκ.— 3 ἴνα.

Tantus, a, um.— peregrīnus, a, um.

b) 1 ποτέ, κάποτε.— 2 ἐπτά.— 3 ἴνα.— 4 ἔπειτα.— 5 meā sententiā = κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην.— 6 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὲρ μετὰ γιν.— 7 τότε.— 8 φαίνομαι.— 9 ἧ (συγκριτικὸς).— 10 usque ad = μέχρι (μετὰ γιν.).— 11 ἀφαιρτκ. ιδιότητος.— 12 γιν. τῆς ἀξίας: parvi aestīmo = ὀλίγον ἐκτιμῶ.— 13 paulo post = μετ' ὀλίγον.— 14 ita... ut = τόσον... ὥστε.— 15 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γιν.

Numēro, āvi, ātum, āre.— regius, a um.— humānus, a, um.— cadūcus, a, um.— incertus, a, um.— paucus, a, um.— ultīmus, a, um.— tranquillus, a, um.— valetūdo, ĭnis.— felicītas, ātis.— dubīto, āvi, ātum, āre.

c) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 2 ἀνωτέρω.— 3 ὥστε.— 4 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρτκ. τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν ἐπιτάσσεται: quibuscum = πρὸς ἃ (ἔθνη).— 5 δέ.— 6 δηλ. rogo.— 7 ἰστάμενος.— 8 τρίς.— 9 memoriae mando = ἐντυπῶ (ἐγχαράττω) τῇ μνήμῃ.— 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 11 ἴνα.

Cogīto, āvi, ātum, āre.— roguis, i.— perturbo, āvi, ātum, āre.— recupēro, āvi, ātum, āre.

39.— 1 πέντε.— 2 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γιν.— 3 utrum— an πότερον — ἢ.— 4 ἀφοῦ.— 5 pro μετ' ἀφαιρτκ. = κατὰ μετ' αἰτιατκ.— 6 erga μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ.— 7 διότι.— 8 ἂν καί.— 9 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου = μετὰ μετὰ γιν.

Mulier, ĕris.— propēro, āvi, ātum, āre.— acerbus, a, um.— aequus, a, um.— tolēro, āvi, ātum, āre.

40. —1 ἐπιμελῶς.— 2 φρονίμως.— 3 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 4 εἶχε συναθροίσει.— 5 ἴνα.— 6 ὅτε.— 7 ὀπόθεν: ἀπό ποῦ.— 8 quominus τίθεται (ἀντί τοῦ ne) κατόπιν τῶν κωλύσεως σημαντικ. ρημ= ἴνα μή, ὥστε νά μή.— 9 ἀφαιρτικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 10 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου.— 11 δικαίως.

Cibus, i.— nutrio, īvi, ītum, īre.— impertio, īvi, ītum, īre.— impedio, īvi, ītum, īre.— negotium, ii.— respondeo, ndi, nsum, ēre.— canto, āvi, ātum, āre.— audio, īvi, ītum, īre.— labōro, āvi ātum, āre.— oboedio, īvi, ītum, īre.— punio, īvi, ītum, īre.— esurio, īvi, ītum, īre.

41.—1 ἀφοῦ.— 2 decimus, a, um = δέκατος.— 3 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 4 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου.— 5 ἴνα — 6 κατ' ἀρχάς.— 7 οὐδέποτε.— 8 quantus, a, um = ὅσος.— 9 ἀλλά.— 10 neque... neque = οὔτε... οὔτε.— 11 ἔπειτα.— 12 ἀφαιρτικ. ιδιότητος.— 13 ὥστε.— 14 = atque ibi.

Incendium, ii.— vincio, nxi, netum, īre.— transporto, āvi, ātum, āre.— servio, īvi, ītum, īre.— Venus, ēris.— facinus, ōris.— probō, āvi, ātum, āre.— sentio, nsi, nsum, īre.— opto, āvi ātum, āre.— suadeo, suāsi, suāsum, ēre.— finio, īvi, ītum, īre.— fatigo, āvi, ātum, āre.— pietas, ātis.— umērus, i.— venio, vēni, ntum, īre.— reperio, reppēri, repertum, īre.

42.— 1 ὅτε.— 2 δεκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ appropinquāret.— 3 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου.— 4 ὧδε, ὡς ἐξῆς.— 5 ἐδῶ, εἰς τοῦτον τὸν τόπον.— 6 ἂν καί.— 7 ὡς.— 8 οὔτω.— 9 nisi = ἐὰν δὲν (πρβλ. 12, 9).— 10 ἀφαιρτικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

Sirēnes, um.— appropinquo, āvi, ātum, āre.— divinus, a, um.— flos, ris.— vestio, īvi ἢ īi, ītum, īre.— dulcis, e.— cura, ae.— lenio, īvi ἢ īi, ītum, īre.— scio, īvi, ītum, īre.— vinculum, i.— r. ligo, āvi, ātum, āre.

43.—a) 1 κατ' ἀρχάς.— 2 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 3 ante Christum natum = πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.— 4 ἀφαιρτικ. τοῦ ἐμμέσου ἀντικμ. τοῦ liberavērunt.— 5 = ante Christum natum.— 6 qui... administrārent = ἴνα οὔτοι διοικήσωσι.— 7 πρὸς τούτοις.— 8 ἴνα.— 9 σχεδόν.— 10 διεξήγγαλον.— 11 ἐν τῷ πολέμῳ.— 12 γιν. ἀντικμ. εἰς τὸ bello.— 13 ab = ἀπὸ μετὰ γιν.

Duo, duae, duo.— creō, āvi, ātum, āre.— administro, āvi, ātum, āre.— censor, ōris.— praetor, ōris.— aedilis, is.— quaestor, ōris.— amplifīco, āvi, ātum, āre.— Samnītes, um.

b) 1 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου. — 2 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 3 usque ad = μέχρῳ (μετὰ γνκ.). — 4 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου. — 5 ἐν διαφόροις χρόνοις. — 6 summa imperii = ἡ ἀρχηγία. — 7 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκιπίων (ὑπάτος τῷ 218 π.Χ.) καὶ ὁ Γναῖος Σκιπίων (ὑπάτος τῷ 222 π.Χ.). — 8 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκιπίων (ὑπάτος τῷ 205), ὁ υἱὸς τοῦ ἐν Ἰσπανίᾳ φονευθέντος Ποπλίου Σκιπίωνος. — 9 ἡ per ἐνταῦθα μετ' αἰτιατικ. ἐτέθη ἀντὶ ἀπλῆς αἰτιατικ. δηλούσης χρονικὴν διάρκειαν. — 10 κτγρμ. = ὡς νικητῆς. — 11 ἡ αἰτιατικ. ἐπὶ χρόνου δηλοῖ τὴν χρονικὴν διάρκειαν.

Punīcus, a, um.— idem, eādem, idem.— saecūlum, i.— Fabius, i.— dictātor, ōris.— diversus, a, um.— flagro, āvi ātum, āre.

c) 1 αἰτιατικ. δηλοῦσα χρονικὴν διάρκειαν. — 2 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου. Atrox, ōcis.

d) 1 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου. — 2 bellum civīle=ἐμφύλιος πόλεμος. — 3 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου. — 4 κατέθλιψε, ἐματαίωσε. — 5 τέλος. — 6 ut... viderētur= ὥστε ἐφαίνετο. — 7 conjurātus, i= συνωμότης. — 8 pugna navālis = ἡ ναυμαχία. — 9 post Christum natum= μετὰ Χριστὸν γεννηθέντα= μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ: μ.Χ. — 10 ἀφαιρτικ. τοῦ ἐμμέσου ἀντικμ. εἰς τὸ privavērunt.

Nefarius, a, um.— legio, ōnis.— Octaviānus, i.— heres, ēdis.

44. — 1 in somnis = καθ' ὕπνον. — 2 supra μετ' αἰτιατικ.= ἐπὲρ μετ' αἰτ. — 3 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου. — 4 ἀφαιρτικ. ιδιότητος. — 5 τότε (ὅτε δηλ. ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως). — 6 διατί. — 7 mi, κλητικὴ τοῦ ἐνικοῦ τῆς κτητικῆς ἀνωντ. meus, a, um. — 8 a = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 9 dum = ἕως ὅτου. — 10 utīnam ne = εἴθε νὰ μὴ μεθ' ὑποτακτ. παραγομένου χρόνου δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον. — 11 a = ὑπὸ μετὰ γνκ. — 12 δέ. — 13 nondum=οὔπω: δέν... ἀκόμη. — 14 ἵνα. — 15 ἀφαιρτικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 16 ἀφαιρτικ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. εἰς τὸ solūtus est. — 17 εὐθύς.

Turpis, e.— lacēro, āvi, ātum, āre.— jaceo, ūi, ēre.— lectus, i.— metuo, ūi, ēre.— constituo, ūi, ātum, ēre.— ruo, rūi, rūtum,

ĕre.—litus, ōris.— saevio, ūi, ūtum, īre.— evertō, rti, rsum, ĕre.—
 convertō, rti, rsum, ĕre.— infēri, ōrum.— descendo, ndi, nsum,
 ĕre.— elīgo, lēgi, lectum, ĕre.— comprehendo, ndi, nsum, ĕre.—
 solvo, lvi, solūtum, ĕre.— indūō, dūi, dūtum, ĕre.

45.— 1 ὅτε.— 2 ἀφαιρτικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ incensus.—
 3 cum μετ' ἀφαιρτικ. = μετὰ μετὰ γινκ.— 4 cum... conflixeritis =
 ἀφοῦ συγκρουσθῆτε.— 5 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου.— 6 utinam ne =
 εἴθε νὰ μὴ (πρβλ. 44, 10).

Abdūco, xi, ctum, ĕre.— incendo, ndi, nsum, ĕre.— prae-
 dīco, xi, ctum, ĕre.— addūco, xi, ctum, ĕre.— redūco, xi, ctum,
 ĕre.— deprehendo, ndi, nsum, ĕre.— conflīgo, flixī, flictum, ĕre.—
 — rego, xi, ctum, ĕre.— intellēgo, lexi, lectum, ĕre.—
 veritas, ātis.— avertō, rti, rsum, ĕre.— dirīgo, rexi, rectum,
 ĕre.— negligō, exi, ctum, ĕre.— contemno, mpsi, mptum, ĕre.—
 auris, is.

46.— 1 ὅτε.— 2 ita... ut = τόσον... ὥστε.— 3 apud μετ' αἰτια-
 τικ. = πρὸς μετ' αἰτιατικ.— 4 meis auspiciis (ἀφαιρτικ. τοῦ τρό-
 που) = ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν μου.— 5 magno proelio = ἐν μεγάλῃ
 μάχῃ.— 6 ne ἐρωτηματικ. μόριον προσαρτώμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως,
 διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἀρά γε metuitisne? ἀρά γε φο-
 βεῖσθε;— 7 μήπως.— 8 ἵνα.— 9 πρὶν ἢ.— 10 γινκ. τῆς αἰτίας.— 11
 διότι.— 12 C. = Caius (πρόφ. Gajus).— 13 δύνανται.— 14 ἀφαιρτικ.
 τοῦ χρόνου.— 15 ἀφαιρτικ. τοῦ τρόπου.

Suēbi, ōrum.— indīco, xi, ctum, ĕre.— gero, gessi, gestum,
 ĕre.— vinco, vici, victum, ĕre.— duco, xi, ctum, ĕre.— metuo,
 ūi, ĕre.— mitto, misi, missum, ĕre.— committo, mīsi, missum,
 ĕre.— restituo, stitūi, stitūtum, ĕre.— dico, xi, ctum, ĕre.— credo,
 dīdi, dītum, ĕre.— acuo. ūi, ūtum, ĕre.— posco, poposci, ĕre.

47.— 1 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 2 διότι.— 3 ἀφαιρτικ. τοῦ κατὰ
 τι.— 4 ἔκειτο.— 5 ὅταν.— 6 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ
 τῆς ἀφαιρτικ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν ἐπιτάσσεται.— 7 ἵνα.

Priēna, ae.— Caria, ae.— capio, cēpi, captum, ĕre.— fugio
 fūgi, fugītum, ĕre.— asporto, āvi, ātum, āre.— nonnullus, a,
 um.— facio, feci, factum, ĕre.— permitto, misi, missum, ĕre.

48.—1 εἷς.—2 ἀφοῦ.—3 accēdit, ut=συνέβη νά.—4 εὐθύς.—5 δτκ.—6 contigit, ut = accēdit, ut.—7 μόνον.—8 ἴνα μή.—9 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου.—10 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.—11 καταληφθεῖς.—12 omnino non=πάντως δέν: οὐδαμῶς.—13 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμε. εἰς τὸ praecipio.—14 ἴνα.

Vedius, ii.—Pollio, ōnis.—convivium, ii.—accumbo, cubūi, cubitum, ěre.—vas, vasis.—frango, frēgi, fractum, ěre.—cristallinus, a, um.—piscina, ae.—rapio, rapūi, raptum, ěre.—jubeo, jussi, jussum, ěre.—objicio, jēci, jectum, ěre.—muraena, ae.—exēdo, cīdi, ěre.—evādo, si, sum, ěre.—comprehendo, ndi, nsum, ěre.—confugio, fūgi, fugitum, ěre.—peto, īvi, itum, ěre.—piscis, is.—interficio, fēci, fectum, ěre.—misericordia, ae.—moveo, mōvi, motum, ěre.—compleo 2.—praecipio, cēpi, ceptum, ěre.

49.—1 bello=ἐν πολέμῳ.—2 παθ. πρκμ. τοῦ vinco.—3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ.—4 cum... data esset = ὅτε ἐδόθη.—5 cum... non possent = ἐπειδὴ δέν ἠδύναντο.—6 oraculum consūlo = ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον.—7 consilium capio = λαμβάνω ἀποφασιν, ἀποφασίζω.—8 oraculum edo = χρησιμοδοτῶ.—9 ἀφαιρτκ. δηλοῦσα τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν = ἐξ Ἀθηνῶν.—10 μάτην.—11 peto ab alīquo alīquid = ζητῶ τι παρὰ τινος.—12 ἀλλά.—13 res militāris=τὰ πολεμικά.—14 κατὰ πρῶτον.—15 ignominia alīquem afficio = ὀνειδίζω τινά.—16 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου.—17 facti sunt = ἐγένοντο.—18 ὥστε.—19 νοητέον τὸ est.—20 εὐτυχέστατα.

Jugum, i.—servitus, ūtis.—indignatio, ōnis.—tolēro 1.—deficio, fēci, fectum, ěre.—dejicio, jēci, jectum, ěre.—Delphicus, a, um.—consūlo, sulūi, sultum, ěre.—edo, edīdi, editum, ěre.—peto, petīvi, petitum, ěre.—accipio, cēpi, ceptum, ěre.—arcesso, īvi, itum, ěre.—qualis, e.—ignārus, a, um.—decipio, cēpi, ceptum, ěre.—afficio, fēci, fectum, ěre.—alācer, eris, ěre.—pario, pepēri, partum, ěre.—concutio, cussi, cussum, ěre.—conficio, fēci, fectum, ěre.

50.—1 ὅτε.—2 ἐνόη.—3 σφόδρα, πολύ.—4 ne... quidem = οὐδέ.—5 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ uli (ἀπαρεμφ. τοῦ

utor).— 6 κάλλιον.— 7 irātus, a, um = ὀργισθεὶς.— 8 repēto poe-
nas ab alīquo = τιμωρῶ τινα.— 9 αἴφνης.— 10 ὥστε.— 11 ἐπειδὴ.—
12 τέλος.— 13 ventus secundus = οὐριος ἄνεμος.

Aulis, īdis.— moror, ātus sum, āri.— venor, ātus sum, āri.—
soleo, ītus sum, ēri.— gaudeo, gavisus sum, ēre.— arcus, ūs.—
utor, usus sum, uti.— talis, e.— audeo, ausus sum, ēre.— re-
pēto, īvi, ītum, ēre.— consēquor, consecūtus sum, sēqui.— egre-
dior, gressus sum, grēdi.— possum, potui, posse.— Calchas;
antis.— vates, is.— irascor, ātus sum, sci.— vereor, ītus sum,
ēri.— verum, i.— profiteor, fessus sum, ēri.— polliceor, eītus sum,
ēri.— tutor, ātus sum, āri.— nanciscor, nactus sum, nancisci.—
cogo, coēgi, coāctum, ēre.

51.— 1 profectūrus sum, περιφραστικ. συζυγία = μέλλω νὰ
πορευθῶ.— 2 ὅτε.— 3 λίαν, πολύ.— 4 ἀρκούντως.— 5 actūrus
sum, περιφραστικ. συζυγία = μέλλω νὰ πράξω.— 6 nonne ἐρωτηματ.
μόριον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = πῶς δέν;— 7 in anīmo habeo = δια-
νοοῦμαι.— 8 num ἐρωτηματ. μόριον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = μή-
πως, ἄρά γε;— 9 κατὰ τὸ φαινόμενον.— 10 ἴνα.— 11 revēra =
πράγματι (δὲ).— 12 castra pono = στρατοπεδεύω.— 13 δτκ. χρησι-
μεύουσα ὡς ποιητικὸν αἷτιον τοῦ moriendum est = πρέπει ἡμεῖς ν'
ἀποθάνωμεν.

Proficiscor, fectus sum, sci.— ephōrus, i.— ago, egi, actum,
ēre.— barbārus, a, um.— adītus, ūs.— morior, mortūus sum,
mori.— pono, posūi, posītum, ēre.— allōquor, locūtus sum, lō-
qui.— licet, ūit, ēre.— consulatio, ōnis.— consūmo, sumpsi, sum-
ptum, ēre.

52.— 1 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 2 = ante Christum natum =
πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.— 3 ἀφαιρτικ. χρησιμεύουσα ὡς ἀν-
τικμ. τοῦ fungebantur fungor δὲ consulātu = τελῶ καθήκοντα
ὑπάτου.— 4 ad μετ' αἰτιατικ. = παρὰ μετ' αἰτιατικ.— 5 invīto collēgā
= ἄκροντος τοῦ συνάρχοντος.— 6 ἴνα μή.— 7 equestre proelium =
ἵππομαχία.— 8 manum consēro = συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην.—
9 ne... quidem = οὐδὲ.— 10 rem bene gero = τὸ πρᾶγμα (τὸν
πόλεμον) διεξάγω καλῶς: νικῶ.— 11 ἐπὶ τινα χρόνον.— 12 quoque

σύνδεσμος ἐπιτασσόμενος : καί.— 13 tribūnus milītum = χιλίαρχος (διοικητῆς λεγεῶνος).— 14 ὅτε.— 15 ἔφιππος.— 16 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου.— 17 ἀκόμη.— 18 non jam = οὐκέτι : δέν... πλέον.— 19 γιν. πληθυντ. τῆς προσώπ. ἀντωνυμίας τοῦ α' προσώπ.— 20 γιν. δηλοῦσα τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν Ρώμῃ.— 21 ἵνα.— 22 dum μετὰ ἐνεστῶτος ἀντι παρατικ. dum colloquuntur = ἐνῶ συνδιελέγοντο.— 23 ἱστορικ. ἐνεστῶς.

Consulātus, ūs.— fungor, netus sum, i.— Poenus, i.— Can-nae, ārum.— edūco, xi, ctum, ěre.— sequor, secūtus sum, sequi.— desĕro, ūi, rtum, ěre.— pello, pepŭli, pulsum, ěre.— verto, rti, rsum, ěre.— consĕro, ūi, rtum, ěre.— fundo, fŭdi, fŭsum, ěre.— praetervĕhor, vectus sum, i.— sedeo, sedi, sessum, ěre.— saxum, i.— tueor, tuītus sum, ěri.— fatālis, e.— convalesco, valŭi, ěre.— uterque, utrāque, utrumque.— opprīmo, pressi, pres-sum, ěre.— munio, īvi, ītum, ěre.— collōquor, locūtus sum, lōqui.— obrŭo, ūi, rŭtum, ěre.— eripio, ripŭi, reptum, ěre.

53.— 1 μέλλων νὰ πορευθῆ.— 2 ἐκ Καρχηδόνος.— 3 αὕτη δέ.— 4 ἐνῶ.— 5 quaero ex filio ἐρωτῶ τὸν υἱόν.— 6 ἄν.— 7 ἀσμένως.— 8 ἵνα μή.— 9 κλητ. τῆς ἀντων. meus ἐμός· mi fili υἱέ μου.— 10 καί.— 11 per μετ' αἰτιατικ. = κατὰ μετ' αἰτιατικ.— 12 tam - ut τόσον- ὥστε.— 13 πιστῶς.— 14 ποτέ.

Conficio, fĕci, fectum, ěre.— sto, stĕti, stātum, āre.— quaero, quaesīvi, quaesītum, ěre.— accipio, cĕpi, ceptum, ěre.— cupio, pīvi, pītum, ěre.— blanditia, ae.— do, dĕdi, dātum, āre.— in-festus, a, um.—

54.— 1 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 2 ἵνα.— 3 propter = διὰ μετ' αἰτιατικ.— 4 secundā fortunā τύχη ἀγαθῆ, μὲ εὐνοϊκὴν τύχην : μὲ τὴν εὐνοϊαν (: τὴν βοήθειαν) τῆς τύχης.— 5 ὅτε.— 6 ἀφνης.— 7 adversus μετ' αἰτιατικ. = ἐναντίον μετὰ γιν.

Hasdrŭbal, ālis.— illustris, e.— indōles, is.— transgredior, gressus sum, i.— gero, gessi, gestum, ěre.— subĭgo, ěgi, actum, ěre.— collĭgo, lĕgi, lectum, ěre.— indīco, dixi, dictum, ěre.— medītor, ātus sum, āri.— Vettōnes, um.— cado, cecīdi, casum, ěre.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

a, ab, και abs, πρόθεσις μετ' ἀφαιρητ. = 1) ἀπό· 2) ὑπό μετὰ γνκ. πρὸς δῆλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

abdūco, xi, ctum, ěre, 3 ἀπάγω.

absum, afūi, abesse, εἶμαι ἀπὼν, εἶμαι μακράν.

ac, σύνδ. καιί.

accipio, eēpi, ceptum, ěre, 3 λαμβάνω, δέχομαι, παραδέχομαι.

accumbo, cubūi, cubitum, ěre, 3 κατακλίνομαι (κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ τῶν δειπνούοντων).

accūso, āvi, ātum, āre, 1 κατηγοροῦ.

acer, cris, cre, σφοδρός, δεινός.

acerbus, a, um, πικρός.

Achilles, is, ἀρ. Ἀχιλλεύς.

acies, eī, θ. 1) ὀξύτης· acies oculōrum δξυδέρκεια· 2) (τάξις μάχης) παράταξις· in acie ἐκ παρατάξεως, κατὰ μέτωπον· 3) μάχη.

acuō, ūi, ūtum, ěre, 3 παροξύνω, παρορμῶ.

ad, πρόθεσις μετ' αἰτιατ. = 1) παρά τινι, τι· 2) ἐν τινι, πρὸς τινα.

addūco, xi, ctum, ěre, 3 προσάγω, ἄγω.

adhibeo, ūi, ĩtum, ěre, 2 μεταχειρίζομαι.

adhuc, ἐπίρρ. ἀκόμη.

aditus, ūs, ἀρ. εἴσοδος.

administro, āvi, ātum, āre, 1 διοικῶ.

admoneo, ūi, ĩtum, ěre, 2 παρακινῶ, προτρέπω.

adōro, āvi, ātum, āre, 1 λατρεύω.

Adriaticus, a, um, Ἀδριατικός.

adsum, affūi, adesse, παρίσταμαι, βοηθῶ, παρευρίσκομαι.

adulescentūlus, i, ἀρ. νεανίας, νέος.

advēna, ae, ἀρ. ἐπηλύς.

adventus, ūs, ἀρ. ἀφιξις.

adversarius, ii, ἀρ. ἐχθρός.

adversus, πρόθ. μετ' αἰτιατ. 1) = πρὸς μετ' αἰτιατ. 2) = ἐναντίον μετὰ γνκ.

adversus, a, um, ἐναντίος· res

adversae = συμφοραί, ἀτυχίαί.

advōlo, āvi, ātum, āre, 1 σπεύδω.

- aedificium, ii, οὐδ. οἰκοδόμημα.
 aedificō, āvi, ātum, āre, 1 οἰκοδομῶ, κτίζω, κατασκευάζω.
 aedīlis, is, ἄρ. ἀγορανόμος.
 Aegaeum mare, Αἰγαῖον πέλαγος.
 aeger, gra, grum, ἀσθενής.
 Aemilius, ii, ἄρ. Αἰμίλιος.
 aemūlus, a, um, ἀντίζηλος.
 Aenēas, ae, ἄρ. Αἰνείας.
 Aequi, ōrum, ἄρ. Αἰκουοὶ (ἄρχαῖος Ἰταλικὸς λαὸς ἐγκατεστημένος εἰς τὴν ὄρεινὴν χώραν τοῦ ἔθνος Ἀνίου (παραποτάμου τοῦ Τιβέρεως)).
 aequo, āvi, ātum, āre, 1 ἰσῶ· aequo solo = κατεδαφίζω.
 aequus, a, um, ὀμαλός, ἴσος· aequus animus, ἀπάθεια, ἀταραξία ψυχῆς.
 aēr, aēris, ἄρ. ἀήρ.
 Aesculapius, ii, ἄρ. Ἀσκληπιός.
 aestas, ātis, θ. θέρος· aestāte = κατὰ τὸ θέρος.
 aestīmo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκτιμῶ· parvi aestīmo ὀλίγον ἐκτιμῶ.
 aetas, ātis, θ. χρόνος (βίου), ἐποχή.
 Aetna, ae, θ. Αἴτνη.
 afficio, fēcī, fectum, ěre, 3 περιβάλλω· afficio ignominiā = ὀνειδίζω.
 Afrīca, ae, θ. Ἀφρική.
 Africānus, a, um, Ἀφρικανός (ἐπωνυμία τοῦ Ποπλίου Κορνηλίου Σκιπίωνος, τοῦ νικητοῦ τοῦ Ἀννίβα).
 Agamemnon, ōnis, ἄρ. Ἀγαμέμνων.
 ager, gri, ἄρ. ἀγρός.
 ago, egi, actum, ěre, 3 ἄγω, πράττω.
 agricōla, ae, ἄρ. γεωργός.
 agricultūra, ae, θ. γεωργία.
 alācer, cris, e, πρόθυμος.
 albus, a, um, λευκός.
 Alexander, dri, ἄρ. Ἀλέξανδρος.
 aliēnus, a, um, ἀλλότριος, ξένος.
 aliquamdīu, ἐπίρρ. ἐπὶ τινα χρόνον.
 aliquando, ἐπίρρ. ποτέ, κάποτε.
 alius, a, ud, ἄλλος.
 Allia, ae, ἄρ. Ἀλλίας, μικρὸς παραπόταμος τοῦ Τιβέρεως ἐν Λατίῳ.
 allīgo, āvi, ātum, āre, 1 προσδένω.
 allōquor, locūtus sum, lōqui, 3 προσφωνῶ.
 Alpes, ium, θ. Ἄλπεις.
 alter, ěra, ěrum, ὁ ἕτερος.
 altus, a, um, ὑψηλός.
 alvus, i, θ. κοιλία.
 ambo, ae, o, ἀμφοτέροι, αἱ, α.
 ambūlo, āvi, ātum, āre, 1 περιπατῶ.
 amicitia, ae, θ. φιλία.
 amīcus, i, ἄρ. φίλος.
 amo, āvi, ātum, āre, 1 ἀγαπῶ.
 amor, ōris, ἄρ. ἀγάπη· amor patriae = ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, φιλοπατρία.
 amplifīco, āvi, ātum, āre, 1 ἐ-

- παυζάνω, ἐπεκτείνω.
 amplus, a, um, εὐρύς, εὐρύχωρος,
 μέγας.
 Ancus, i, ἀρ. Ἄγκος.
 anīmus, i, ἀρ. ψυχή, νοῦς, φρό-
 νημα, θάρρος.
 annus, i, ἀρ. ἔτος.
 ante, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = πρὸ
 (τοπικ. καὶ χρονικ.).
 antea, ἐπίρρ. πρότερον.
 antīquus, a, um, ἀρχαῖος, πα-
 λαιός.
 Antonius, ii, ἀρ. Ἀντώνιος.
 Apennīnus, i, ἀρ. τὰ Ἀπέννινα
 ὄρη.
 aper, pri, ἀρ. κάπρος.
 apertus, a, um, ἀνοικτός.
 Apollo, īnis, ἀρ. Ἀπόλλων.
 appareo, ūi, ītum, ēre, 2 φαίνο-
 μαι.
 appello, āvi, ātum, āre, 1 καλῶ,
 ὀνομάζω.
 apporto, āvi, ātum, āre, 1 προσ-
 κομίζω, φέρω.
 appropinquo, āvi, ātum, āre, 1
 πλησιάζω.
 apud, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = παρὰ
 μετὰ δτικ. ἢ πρὸς μετ' αἰτιατικ.
 aqua, ae, θ. ὕδωρ.
 aquīla, ae, θ. ἀετός.
 ara, ae, θ. βωμός.
 aratrum, i, οὐδ. ἄροτρον.
 arbor, ōris, θ. δένδρον.
 arcesso, īvi, ītum, ēre, 3 μετα-
 πέμπομαι, στέλλω καὶ προσ-
 καλῶ.
 arcus, ūs, ἀρ. τόξον.
 argentum, i, οὐδ. ἄργυρος.
 Ariovistus, i, ἀρ. Ἀριόβιστος.
 Aristīdes, is, ἀρ. Ἀριστείδης.
 arma, ōrum, οὐδ. ὅπλα (ἀμυν-
 τικά) ἀντίθετ. tela, ōrum ὅπλα
 (ἐπιθετικά).
 armātus, a, um, ἔνοπλος.
 armentum, i, οὐδ. ἀγέλη.
 aro, āvi, ātum, āre, 1 ἀροτριῶ, καλ-
 λιεργῶ.
 arguo, ūi, ūtum, ēre, 3 κατη-
 γορῶ.
 ars, artis, θ. τέχνη.
 arx, arcis, θ. ἀκρόπολις.
 Asia, ae, θ. Ἀσία.
 aspectus, ūs, ἀρ. θέα, ὄψις.
 asper, ěra, ěrum, τραχύς, σφο-
 δρός.
 asporto, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 κομίζω.
 at, σύνδ. ἀλλά, δέ.
 ater, tra, trum, σκοτεινός, μέλας.
 dies ater ἡμέρα ἀποφράς.
 Athēnae, ārum, θ. Ἀθήναι.
 Atheniensis, e, Ἀθηναῖος οὐσ.
 Athenienses, ium, ἀρ. πληθ.
 οἱ Ἀθηναῖοι.
 atque, σύνδ. καί.
 atrox, ōcis, δεινός, φοβερός.
 Attīca, ae, θ. Ἀττική.
 auctoritas, ātis, θ. ἐπιρροή, ὑπό-
 ληψις.
 audacia, ae, θ. τόλμη.
 audax, ācis, τολμηρός.
 audeo, ausus, sum, ēre, 2 τολμῶ.

audio, īvi, ītum, īre, 4 ἀκούω.
 Augustūlus, ī, ἄρ. Αὐγουστύλος.
 Augustus, ī, ἄρ. Αὐγουστος.
 Aulis, īdis, θ. Αὐλῖς.
 auris, is, θ. οὖς· praebeo aures
 alicui προσέχω εἰς τινα, ἀκούω
 τινά.
 aurum, ī, οὐδ. χρυσός.
 auspiciūm, īi, οὐδ. 1) οἰωνοσκο-
 πία· 2) ἀρχηγία.
 aut, σύνδεσμος = ἤ (διαζευκτι-
 κός).
 autem, σύνδεσμος = δέ, ὅμως.
 auxiliūm, īi, οὐδ. βοήθεια.
 avertō, rti, rsum, ěre, 3 ἀπο-
 τρέπω.
 avia, ae, θ. μάμμη.
 avus, ī, ἄρ. πάππος.

B

Babylonii, ōrum, ἄρ. Βαβυλώ-
 νιοι.
 Bacchus, ī, ἄρ. Βάκχος.
 barbārus, a, um, βάρβαρος.
 beātus, a, um, εὐδαίμων.
 bellicōsus, a, um, πολεμικός.
 bellĕus, a, um, πολεμικός· res
 bellĕica τὰ πολεμικά.
 bello, āvi, ātum, āre, 1 πολεμῶ.
 bellum, ī, πόλεμος.
 bene, ἐπίρρ. καλῶς.
 benignus, a, um, εὐμενής.
 bestia, ae, θ. θηρίον, ζῷον.
 Bias, antis, ἄρ. Βίας.
 Bithynia, ae, θ. Βιθυνία.

blanditia, ae, θ. θωπεία (μάλιστα
 ἐν τῷ πληθ.).
 bonus, a, um, ἀγαθός, καλός.
 Brennus, ī, ἄρ. Βρέννος (ἀρχι-
 γός τῶν Γάλλων).
 brevis, e, βραχύς· brevi (tem-
 pōre) ἐν βραχεῖ χρόνῳ· ἐντὸς
 ὀλίγου χρόνου.
 Britanni, ōrum, ἄρ. Βρετταννοί.
 Brutus, ī, ἄρ. Βροῦτος.

C

C = Caius, ī, (πρόφ. Gajus),
 ἄρ. Γάϊος.
 cado, cecĭdi, casum, ěre, 3 πί-
 πτω (ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μά-
 χης), φονεύομαι.
 cadūcus, a, um, φαρτρός, μά-
 ταιος.
 caedes, is, θ. σφαγή.
 caeruleus, a, um, κυανοῦς.
 Caesar, āris, ἄρ. Καῖσαρ.
 Calchas, antis, ἄρ. Κάλχας.
 callĭdus, a, um, πανοῦργος.
 Camillus, ī, ἄρ. Κάμιλλος, Ρω-
 μαῖος στρατηγός καὶ πολιτικός
 τοῦ Δ' αἰῶνος π.Χ.
 Campania, ae, θ. Καμπανία, χώ-
 ρα ἐπὶ τῆς Δ. παραλίας τῆς
 Ἰταλίας.
 campus, ī, ἄρ. πεδιάς.
 Cannae, ārum, θ. Κάνναι (πόλις
 τῆς Ἀπουλίας, χώρας ἐπὶ τῆς
 ΝΑ. πλευρᾶς τῆς Ἰταλίας).
 canto, āvi, ātum, āre, 1 ᾄδω,

- ψάλλω.
- capio, cēpi, captum, ěre, 3 λαμβάνω, καταλαμβάνω, κυριεύω.
- capillus, i, ἄρ. κόμη.
- Capitolium, ii, οὐδ. Καπιτώλιον (ἡ ἀκρόπολις τῆς ἀρχαίας Ρώμης ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίνου λόφου)· Capitolinus, a, um, Καπιτώλιος· Capitolinus mons Καπιτώλιος λόφος.
- capto, āvi, ātum, āre, 1 θηρῶ, συλλαμβάνω.
- caput, capitis, οὐδ. πρωτεύουσα (ἐπὶ τόπου).
- Caria, ae, θ. Καρία.
- carmen, ĩnis, οὐδ. ᾄσμα, ποίημα.
- Carthaginienses, ium, ἄρ. οἱ Καρχηδόνοι.
- Carthāgo, ĩnis, θ. Καρχηδών.
- carus, a, um, προσφιλής.
- casa, ae, θ. καλύβη.
- castigo, āvi, ātum, āre, 1 κολάζω, τιμωρῶ.
- castra, ōrum, οὐδ. στρατόπεδον.
- catēna, ae, θ. ἄλυσις.
- Catilīna, ae, ἄρ. Κατιλίνας.
- Cato, ōnis, ἄρ. Κάτων, Ρωμαῖος πολιτικός καὶ συγγραφεὺς (234-149 π.Χ.).
- causa, ae, θ. αἰτία.
- celēber, bris, bre, ὀνομαστός, περίφημος, πολυάνθρωπος.
- celēbro, āvi, ātum, āre, 1 ψάλλω, ὕμνω.
- celer, ěris ěre, ταχύς.
- celeritas, ātis, θ. ταχύτης.
- cena, ae, θ. δεῖπνον.
- ensor, ōris, ἄρ. τιμητής.
- centesimus, a, um, ἑκατοστός.
- certāmen, ĩnis, οὐδ. ἀγών.
- cerva, ae, θ. ἔλαφος.
- celēri, ae, a, οἱ λοιποί.
- Christus, i, ἄρ. Χριστός.
- eibus, i, ἄρ. τροφή.
- cieāda, ae, θ. τέττιζ.
- Cicēro, ōnis, ἄρ. Κικέρων.
- Cimbri, ōrum, ἄρ. Κίμβριοι.
- Cincinnātus, i, ἄρ. Κιγκιννάτος.
- circa, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = περὶ τινι, περίξ τινός.
- Cisalpīnus, a, um, ὁ ἐντεῦθεν τῶν Ἑλλεσπονδίων.
- civilis, e, πολιτικός· bellum civile = ἐμφύλιος πόλεμος.
- civis, is, ἄρ. πολίτης, συμπολίτης.
- civitas, ātis, θ. πολιτεία.
- clades, is, θ. ὄλεθρος, συμφορά, ἤττα.
- clamo, āvi, ātum, āre, 1 κραυγάζω.
- clamor, ōris, ἄρ. κραυγή.
- clarus, a, um, περίφημος, ἔνδοξος, ὀνομαστός.
- classis, is, θ. στόλος.
- claudus, a, um, χωλός.
- Clusium, ii, οὐδ. Κλούσιον (πόλις τῆς Ἑπρουρίας).
- coāctus, a, ctum, ἀναγκασθείς.
- coērcēo, ūi, ĩtum, ěre, 2 συγκρατῶ.
- cogito, āvi, ātum, āre, 1 σκέπτομαι.

- cogo, coēgi, coactum, ěre, 3 ἀναγκάζω.
- Collatīnus, i, ἀρ. Κολλατῖνος.
- collēga, ae, ἀρ. συνάρχων.
- collīgo, lēgi, lectum, ěre, 3 συναθροίζω.
- collis, is, ἀρ. λόφος.
- collōco, āvi, ātum, āre, 1 τάσσω, τοποθετῶ, ιδρύω.
- colloquium, ii, οὐδ. συνδιάλεξις, συνομιλία.
- collōquor, locūtus sum, lōqui, 3 συνδιαλέγομαι.
- colonia, ae, θ. ἀποικία.
- coma, ae, θ. κόμη.
- comes, ĩtis, ἀρ. ὀπαδός, ἑταῖρος.
- commemōro, āvi, ātum, āre, 1 μνημονεύω.
- commeo, āvi, ātum, āre, 1 πορεύομαι.
- committo, mīsi, missum, ěre, 3 συνάπτω.
- commōdo, āvi, ātum, āre, 1 δίδω, δανείζω.
- commūnis, e, κοινός.
- compāro, āvi, ātum, āre, 1 porίζομαι, ἀποκτῶ, παρασκευάζω..
- compleo, ēvi, ētum, ěre, 2 πληρῶ.
- comprehendo, ndi, nsum, ěre, 3 λαμβάνω.
- concilio, āvi, ātum, āre, 1 συνάπτω.
- concutio, cussi, cussum, ěre, 3 διασεύω, παραλύω.
- condicio, ōnis, θ. κατάστασις.
- conditor, ōris, ἀρ. ιδρυτής.
- conficio, fēcī, fectum, ěre, 3 1) τελῶ. 2) τελειώνω τι, περατῶ.
- confirmo, āvi, ātum, āre, 1 ἐνισχύω.
- conflīgo, flixī, flictum, ěre, 3 συμπλέκομαι.
- confugio, fūgi, fugītum, ěre, 3 καταφεύγω.
- conjurātus, i, ἀρ. συνωμότης.
- conscientia, ae, θ. συνείδησις.
- consēquor, secūtus sum, sēqui, 3 ἐπακολουθῶ.
- consēro, serūi, rtum, ěre, 3 consēro manum, συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην.
- conservo, āvi, ātum, āre, 1 διαφυλάττω, διατηρῶ.
- consilium, ii, οὐδ. σκέψις, σχέδιον, συμβουλή, γνώμη, συμβούλιον, ἀπόφασις.
- constans, ntis, εὐσταθής, καρτερικός.
- constantia, ae, θ. εὐστάθεια, καρτερία.
- constituo, ūi, ūtum, ěre, 3 καθίστημι, ἵστημι, παρατάσσω, ἀποφασίζω.
- consul, ūlis, ἀρ. ὕπατος.
- consulātus, ūs, ἀρ. ὑπατεία.
- consūlo, sulūi, ltum, ěre, 3 συμβουλεύομαι, ἐρωτῶ.
- consultatio, ōnis, θ. διαβούλιον, σύσκεψις.
- consūmo, sumpsī, sumptum, ěre,

3 καταναλίσκω.
 contemno, mpsi, mptum, ěre, 3
 καταφρονῶ.
 contentus, a, um, εὐχαριστημέ-
 νος.
 contio, ōnis, θ. συνέλευσις.
 contra, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = ἀ-
 πέναντι, κατά τινος.
 convalesco, valūi, ěre, 3 ἀναρ-
 ρώννυμαι.
 converto, ti, rsum, ěre, 3 μετα-
 βάλλω, μετατρέπω.
 convivium, ii, οὐδ. συμπόσιον.
 conuōco, āvi, ātum, āre, 1 συγ-
 καλῶ.
 copia, ae, θ. ἀφθονία· ἐν τῷ πληθ.
 copiae, ārum = δύναμις (στρα-
 τωτική), στρατός.
 Corinthus, i, θ. Κόρινθος.
 Cornelia, ae, θ. Κορνηλία.
 corōna, ae, θ. στέφανος.
 cornu, ūs, οὐδ. κέρας (στρατοῦ).
 corpus, ōris, οὐδ. σῶμα.
 cotidie, ἐπίρρ. καθημερινῶς.
 eras, ἐπίρρ. αὖριον.
 creber, bra, brum, πολυάριθμος.
 credo, dīdi, dītum, ěre, 3 πι-
 στεύω.
 cremo, āvi, ātum, āre, 1 καίω.
 Cremōna, ae, Κρεμόνη.
 creo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκλέγω.
 cresco, crēvi, crētum, ěre, 3 αὐ-
 ξάνομαι.
 Croesus, i, ἄρ. Κροῖσος.
 cruciātus, ūs, ἄρ. βάσανος.
 crudēlis, e, σκληρός.

crystallīnus, a, um, κρυστάλλινος.
 culpa, ae, θ. πταῖσμα.

cum, πρόθ. μετ' ἀφαιρτικ. = σύν,
 μετὰ τινος, πρὸς τινά. — σύνδ.
 ὅτε, ἀφοῦ, ἐπειδή.

cunctus, a, um, σύμπας.

cupiditas, ātis, θ. ἐπιθυμία.

cupio, pīvi, pītum, ěre, 3 ἐπι-
 θυμῶ.

cupīdus, a, um, ἐπιθυμητικός.

cur, ἐπίρρ. διατί.

cura, ae, θ. μέριμνα, φροντίς.

currus, ūs, ἄρ. ἄρμα.

Cyrus, i, ἄρ. Κῦρος.

D

de, πρόθ. μετ' ἀφαιρτικ. = περί
 τινος.

dea, ae, θ. θεά.

debeo, ūi, ĭtum, ěre, 2 ὀφείλω.

decem, δέκα.

decīmus, a, um, δέκατος.

decipio, cēpi, ceptum, ěre, 3 ἀ-
 πατῶ.

Decius, ii, ἄρ. Δέκιος.

deficio, fēci, fectum, ěre, 3 ἀφί-
 σταμαι, ἀποστατῶ.

defleo, ēvi, ētum, ěre, 2 θρηνῶ,
 κλαίω τινά ἢ τι.

dēinde, ἐπίρρ. ἔπειτα.

dejicio, jēci, jectum, ěre, 3 ἀπο-
 βάλλω, ἀποσεύω.

delecto, āvi, ātum, āre, 1 τέρπω.

deleo, ēvi, ētum, ěre, 2 καταστρέ-
 φω, ἀφανίζω.

Delphicus, a, um, Δελφικός.
 Delus, i, θ. Δῆλος.
 demum, ἐπίρρ. τέλος, τὸ πρῶτον,
 κατὰ πρῶτον.
 denique, ἐπίρρ. τέλος.
 denū, ἐπίρρ. ἐκ νέου.
 deprehendo, ndi, nsum, ἔρε, 3
 συλλαμβάνω.
 descendo, ndi, nsum, ἔρε, 3 κατα-
 βαίνω.
 desēro, serūi, rtum, ἔρε, 3 κατα-
 λείπω, παραιτῶ εἰς τὸ μέσον.
 despēro, āvi, ātum, āre, 1 ἀπελπί-
 ζομαι, χάνω κάθε ἐλπίδα.
 desum, defūi, deesse, ἐλλείπω.
 deterreo, ūi, ūtum, ēre, 2 κωλύω,
 ἀποτρέπω.
 deus, i, ἀρ. θεός.
 dexter, xtra, xtrum, δεξιός.
 Diāna, ae, θ. Ἄρτεμις.
 dico, xi, ctum, ἔρε, 3 λέγω.
 dictātor, ōris, ἀρ. δικτάτωρ.
 dictum, i, οὐδ. ρητόν, ἀπόφθεγμα.
 Dido, ōnis, θ. Διδῶ (θυγάτηρ τοῦ
 Βήλου, βασιλέως τῆς Τύρου)
 ἡ Καρχηδὼν ἐκτίσθη ὑπ' αὐτῆς
 τῷ 888 π.Χ.
 dies, eī, ἀρ. ἡμέρα· in dies = καθ'
 ἡμέραν.
 dignitas, ātis, θ. ὑπόληψις.
 diligens, ntis, ἐπιμελής.
 diligenter, ἐπίρρ. ἐπιμελῶς.
 dimīco, āvi, ātum, āre, 1 ἀγωνί-
 ζομαι, μάχομαι.
 Diomēdes, is, ἀρ. Διομήδης.
 dirīgo, rexi, rectum, ἔρε, 3 διευ-

θύνω.
 disciplina, ae, θ. τάξις, πειθαρχία.
 discordia, ae, θ. διχόνοια, ἔρις.
 displiceo, ūi, ūtum, ἔρε, 2 ἀπα-
 ρέσκω.
 dissimilis, e, ἀνόμοιος.
 diu, ἐπὶ πολὺ, πολὺν χρόνον.
 diversus, a, um, διάφορος.
 dives, ūtis, πλούσιος.
 divinus, a, um, θεῖος.
 divitiae, ārum, θ. πλοῦτος.
 do, dēdi, dātum, dāre, 1 δίδω.
 doctrīna, ae, θ. ἐπιστήμη, παι-
 δεία.
 doctus, a, um, πεπαιδευμένος.
 doleo, ūi, ēre, 2 λυπούμαι.
 dolor, ōris, ἀρ. λύπη, πόνος.
 dolus, i, ἀρ. δόλος.
 domesticus, a, um, οἰκιακός.
 domicilium, ii, οὐδ. κατοικία.
 dominatio, ōnis, θ. ἐξουσία, δε-
 σποτεία, κυριαρχία.
 domīnus, i, ἀρ. κύριος.
 dono, āvi, ātum, āre, 1 δωροῦ-
 μαι, προσφέρω δῶρα, φιλο-
 δωρῶ.
 donum, i, οὐδ. δῶρον.
 dubīto, āvi, ātum, āre, 1 ἀμφι-
 βάλλω.
 dubius, a, um ἀμφίβολος· res du-
 bia κρίσιμος περίστασις.
 ducentesīmus, a, um, διακοσιο-
 στός.
 duco, duxi, ductum, ἔρε, 3 ἄγω, ὀ-
 δηγῶ, λαμβάνω (τινὰ) μαζί μου.

dulcis, e, ἡδύς, γλυκύς.
dum, σύνδ. ἐφ' ὅσον, ἕως ὅτου,
ἐνῶ.

duo, duae, duo, δύο.

duodēcim, δώδεκα.

duodesexagesīmus, a, um, πεντη-
κοστὸς ὄγδοος.

durus, a, um, σκληρός.

dux, ducis, ἄρ. ἀρχηγός, στρα-
τηγός.

E

ecce, ἰδοῦ.

edo, dīdi, dītum, ἔρε, 3 ἐκδίδω.

edūco, xi, ctum, ἔρε, 3 ἐξάγω.

effigies, ēi, θ. (ἀφ)ομοίωμα, εἰκῶν.

efflo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκπνέω.

efflo vitam = ἐκπνέω τὸν βίον,
ἀποθνήσκω.

ego, ἐγώ.

egredior, egressus sum, egrēdi,

3 ἐξέρχομαι, ἐκπλέω.

elīgo, elēgi, electum, ἔρε, 3 ἐκ-
λέγω.

eloquentia, ae, θ. εὐγλωττία.

emīgro, āvi, ātum, āre, 1 ἐξανί-
σταμαι, μετοικῶ.

emineo, ūi, ēre, 2 ἐξέγω, δια-
πρέπω.

enim, σύνδ. διότι.

Ephialtes, is, ἄρ. Ἐφιάλτης.

ephōrus, i, ἄρ. ἔφορος (ἐν
Σπάρτῃ).

Epidaurus, i, θ. Ἐπίδαυρος.

eques, equītis, ἄρ. ἵππεύς.

equester, stris, stre, ἵππικός· co-
piae equestres = τὸ ἵππικόν·
equestre proelium = ἵππομα-
χία.

equitātus, ūs, ἄρ. ἵππικόν.

equus, i, ἄρ. ἵππος.

erga, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = πρὸς
μετ' αἰτιατικ.

eripio, ripiī, reptum, ἔρε, 3 ἐξ-
αρπάζω, ἀπαλλάσσω, σφάζω.

esurio, īvi, ītum, īre, 4 πεινῶ.

et, σύνδ. καί.

etiam, σύνδ. καί (προσθετικός),
προσέτι.

etiamsi, εἰ καί, ἂν καί.

Etruria, ae, θ. Ἐτρουρία (νῦν
Τοσκάνη)· χώρα ἐπὶ τῆς Δ. πα-
ραλίας τῆς Ἰταλίας.

Etrusci, ōrum, ἄρ. Ἐτροῦσκοί
(Τυρρηνοί).

Eurōpa, ae, θ. Εὐρώπη.

Eurōtas, ae, ἄρ. Εὐρώτας.

evādo, si, sum, ἔρε, 3 ἐκφεύγω.

evertō, ti, sum, ἔρε, 3 κατα-
σκάπτω.

ex, πρόθ. μετ' ἀφαιρικ. = ἐκ.

excīdo, cīdi, ἔρε, 3 (ἐκ)πίπτω.

exlcāmo, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
φωνῶ.

exercītus, ūs, ἄρ. στρατός.

exītus, ūs, ἄρ. ἔχθρασις.

expīlo, āvi, ātum, āre, 1 συλῶ,
ληλατῶ.

expugnatio, ōnis, θ. ἐκπύρθησις.

expugno, āvi, ātum, āre 1 ἐκπο-
λιοῦμαι, ἐκπορθῶ, νικῶ.

exsilium, ii, οὐδ. ἐξορία.
 exspecto, āvi, ātum, āre, 1 περι-
 μένω.

F

fabūla, ae, θ. μῦθος.
 facinus, ōris, οὐδ. πρᾶξις, ἔργον
 (μάλιστα πονηρόν).
 facio, fēci, factum, ěre, 3 ποιῶ.
 factum, i, οὐδ. ἔργον, πρᾶξις.
 falsus, a, um, ψευδής.
 fama, ae, θ. φήμη.
 fames, is, θ. πείνα.
 fatālis, e, μοιραῖος, ὀλέθριος.
 fatīgo, āvi, ātum, āre, 1 κατα-
 πονῶ.
 Favius, ii, ἄρ. Φάβιος.
 fecundus, a, um, εὐφορος.
 felicissime, εὐτυχέστατα.
 felicitas, ātis, θ. εὐτυχία, εὐδαι-
 μονία.
 felix, icis, εὐτυχής, εὐδαίμων.
 femīna, ae, θ. γυνή.
 fenestra, ae, παράθυρον.
 fere, ἐπίρρ. σχεδόν.
 fertilis, e, εὐφορος.
 festīno, āvi, ātum, āre, 1 σπεύδω.
 fidēlis, e, πιστός.
 fidelīter, ἐπίρρ. πιστῶς.
 fides, ěi, θ. 1) πίστις 2) ἔνορκος
 διαβεβαίωσις, ὑπόσχεσις 3) προσ-
 τασία, βοήθεια.
 fidus, a, um, πιστός.
 figūra, ae, θ. μορφή.
 filia, ae, θ. θυγάτηρ.

filius, ii, ἄρ. υἱός.
 finio, īvi, ītum, īre, 4 τελειώνω.
 finis, is, θ. τέλος· ἐν τῷ πληθ. =
 χώρα.
 finitīmus, a, um, ὄμορος, γει-
 τονικός.
 fio, factus sum, fiēri, γίγνομαι.
 firmo, āvi, ātum, āre, 1 στερεῶ,
 ὀχυρῶ.
 firmus, a, um, ὀχυρός.
 flagro, āvi, ātum, āre, 1 καίο-
 μαι.
 flamma, ae, θ. φλόξ.
 floreo, ūi, ēre, 2 ἀκμάζω.
 flos, floris, ἄρ. ἄνθος.
 flumen, mīnis, οὐδ. ποταμός.
 fluvius, ii, ἄρ. ποταμός.
 focus, i, ἄρ. ἐστία.
 formīca, ae, θ. μύρμηξ.
 fortis, e, γενναῖος, ἀνδρείος.
 fortīter, γενναίως, ἀνδρείως.
 fortitūdo, īnis, θ. ἰσχύς, ἀνδρεία.
 fortūna, ae, θ. τύχη.
 fossa, ae, θ. τάφος.
 frango, frēgi, fractum, ěre, 3
 θραύω.
 frater, tris, ἄρ. ἀδελφός.
 fraus, fraudis, θ. ἀπάτη.
 frons, ndis, θ. φύλλωμα.
 fructus, ūs, ἄρ. καρπός.
 frugīfer, ěra, ěrum, καρποφόρος.
 frumentum, i, οὐδ. σῖτος.
 frustra, ἐπίρρ. μάτην.
 fuga, ae, θ. φυγή.
 fugio, fūgi, fugītum, ěre, 3 φεύ-
 γω.

fugo, āvi, ātum, āre, 1 φυγα-
δεύω, τρέπω εἰς φυγὴν.
fungor, nectus sum, i, 3 ἐπιτελώ.
fundo, fūdi, fūsum, ěre, 3 δια-
σκορπίζω.
futūrus, a, um, μέλλον· futūrum
tempus τὸ μέλλον.

G

galea, ae, θ. κράνος, περικεφα-
λαία.
Gallia, ae, θ. Γαλλία.
gallīna, ae, θ. ὄρνις, ἀλεκτορίς.
Gallus, i, ἀρ. Γάλλος.
gallus, i, ἀρ. ἀλέκτωρ.
gaudeo, gavīsus sum, ěre, 2
χαίρω.
gaudium, ii, οὐδ. χαρά.
generōsus, a, um, γενναϊόφρων,
μεγαλόψυχος.
gens, ntis, θ. ἔθνος.
Germania, ae, θ. Γερμανία.
Germānus, i, ἀρ. Γερμανός.
gero, gessi, gestum, ěre, 3 πράτ-
τω, κατορθῶ· gero bellum =
διεξάγω πόλεμον, πολεμῶ.
gladius, ii, ἀρ. ξίφος.
gloria, ae, θ. δόξα.
Gracchus, i, ἀρ. Γράκχος.
Graecia, ae, θ. Ἑλλάς.
Graecus, i, ἀρ. Ἕλληνας.
gratia, ae, θ. χάρις, εὐγνωμοσύνη.
gratus, a, um, ἀρεστός.
gravis, e, βαρύς, δεινός, ὀχληρός.
gravīter, ἐπίρρ. βαρέως.

H

habeo, ūi, ūtum, ěre, 2 ἔχω· in
anīmo habeo = διανοοῦμαι· gra-
tiam habeo = ὀφείλω χάριν·
habeo oratiōnem = ἀπαγγέλλω
λόγον.
habīto, āvi, ātum, āre, 1 κα-
τοικῶ.
Hamilcar, āris, ἀρ. Ἀμίλκας.
Hannībal, ālis, ἀρ. Ἀννίβας.
Hasdrūbal, ālis, ἀρ. Ἀσδρούβας.
hasta, ae, θ. δόρυ.
Hector, ōris, ἀρ. Ἑκτωρ.
Hecūba, ae, θ. Ἑκάβη.
Helēna, ae, θ. Ἑλένη.
Helvetii, ōrum, ἀρ. Ἑλβετοί.
herba, ae, θ. χόρτον, βοτάνη,
χλόη.
heres, ēdis, ἀρ. κληρονόμος.
heri, ἐπίρρ. χθές.
hic, ἐπίρρ. ἐνταῦθα.
hic, haec, hoc, ἴδε, οὗτος.
hiems, ěmis, θ. χειμῶν· hiēme
κατὰ τὸν χειμῶνα.
Hispania, ae, θ. Ἰσπανία.
historia, ae, θ. ἱστορία.
hodie, ἐπίρρ. σήμερον.
Homērus, i, ἀρ. Ὅμηρος.
homo, īnis, ἀρ. ἄνθρωπος.
honestus, a, um, ἔντιμος.
Horatius, ii, ἀρ. Ὁράτιος.
hortor, ātus sum, āri, 1 προ-
τρέπω.
hortus, i, ἀρ. κήπος.
hospes, ītis, ἀρ. ξένος, φιλοξενού-

μενος παρά τινι.
 hospitium, ii, οὐδ. ξενία, φιλο-
 ξενία.
 hostia, ae, θ. ἱερεῖον, σφάγιον.
 Hostilius, ii, ἀρ. Ὀστίλιος.
 hostis, is, ἐχθρός, πολέμιος.
 huc, ἐπίρρ. ἐδῶ, εἰς τοῦτον τὸν
 τόπον.
 humanus, a, um, φιλόανθρωπος,
 ἀνθρώπινος.
 hydra, ae, θ. ὕδρα (νερόφιδο).

I

ibi, ἐπίρρ. ἐκεῖ.
 idem, eadem, idem, ὁ αὐτός.
 igitur, σύνδ. λοιπόν.
 ignarus, a, um, ἄπειρος.
 ignavia, ae, θ. δειλία.
 ignavus, a, um, ἄτολμος, δειλός.
 ignominia, ae, θ. ὄνειδος.
 ignoro, āvi, ātum, āre, 1 ἀγνοῶ.
 ille, a, ud, ἐκεῖνος.
 illustris, e, ἐπιφανής, λαμπρός.
 illustro, āvi, ātum, āre, 1 ὑμνῶ.
 imbellis, e, ἀπόλεμος.
 immigro, āvi, ātum, āre, 1 μετα-
 κίζω.
 immineo, ēre, 2 ἐπικρέμαμαι, ἀ-
 πειλῶ.
 immolo, āvi, ātum, āre, 1 θυσι-
 ἀζω.
 immortalis, e, ἀθάνατος.
 impavidus, a, um, ἀπτύγτος, θαρ-
 ραλέως.
 impedio, īvi, ītum, īre, 4 κω-

λύω, ἐμποδίζω.
 imperator, oris, ἀρ. αὐτοκράτωρ,
 στρατηγός.
 imperium, ii, οὐδ. κράτος, ἀρχή,
 ἐξουσία, προσταγή.
 impetro, āvi, ātum, āre, 1 ἄρχω,
 διατάσσω.
 impertio, īvi, ītum, īre, 4 μετα-
 δίδωμι, δίδω μέρος ἐκ τινος.
 impetus, ūs, ἀρ. ἔφοδος.
 impleo, ēvi, ētum, ēre, 2 πληρῶ.
 imploro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπι-
 καλοῦμαι.
 imprōbus, a, um, φαῦλος, κακός.
 in, πρόθ. 1) μετ' αἰτιατικ. = εἰς,
 πρὸς· 2) μετ' ἀφαιρητικ. = ἐν.
 incautus, a, um, ἀπροφύλακτος,
 ἀπερίσκεπτος.
 incendium, ii, οὐδ. πυρπόλησις,
 πυρκαϊά.
 incendo, ndi, nsum, ēre, 3 ἀνά-
 πτω, ἐξάπτω, πυρπολῶ, καίω.
 incertus, a, um, ἀβέβαιος.
 incito, āvi, ātum, āre, 1 προτρέ-
 πω, παροτρύνω.
 incolā, ae, ἀρ. κάτοικος.
 inde, ἐπίρρ. ἐκεῖθεν, ἐκ τούτου.
 indico, dixi, ctum, ēre, 3 κη-
 ρύσσω.
 indignatio, ōnis, θ. ἀγανάκτησις.
 indoles, is, θ. εὐφύτα.
 induo, dūi, dūtum, ēre, 3 ἐνδύω.
 industria, ae, θ. φιλοπονία.
 industrius, a, um, φιλόπρονος.
 infelix, īcis, δυστυχής.
 inferi, ōrum, ἀρ. οἱ κάτω, οἱ ἐν

"Αδου = ὁ "Αδης.
 infestus, a, um, δυσμενής, ἐχθρός.
 infidus, a, um, ἄπιστος.
 infirmus, a, um, ἀσθενής.
 inflammo, āvi, ātum, āre, 1 πα-
 ροξύνω, ἐξάπτω, διεγείρω.
 ingens, ntis, μέγιστος, ἄπειρος.
 inimīcus, a, um, δυσμενής inimī-
 cus, i, οὐσ. ἀρ. ἐχθρός.
 initium, ii, οὐδ. ἀρχή· initio, ἀ-
 φαιρτικ. τοῦ χρόνου = κατ' ἀρ-
 χάς.
 injicio, jēci, jectum, ěre, 3 ἐμ-
 βάλλω.
 injucundus, a, um, ἀηδής, ἀπερ-
 πής.
 injuria, ae, θ. ἀδικία.
 inquit, εἶπε.
 insidiae, ārum, θ. ἐνέδρα, ἐνέδραι.
 insignis, e, ἐπιφανής, ἐνδοξος.
 insūla, ae, θ. νήσος.
 insum, fui, esse, ἐνυπάρχω.
 intellĕgo, exi, ectum, ěre, 3 ἐν-
 νοῶ.
 inter, πρόθ. μετ' αἰτιατ. = μεταξύ.
 interficio, fēci, fectum, ěre, 3 φο-
 νεύω.
 intĕrim, ἐπίρρ. ἐν τῷ μετοξύ.
 interitus, ūs, ἀρ. καταστροφή, ὄλε-
 θρος.
 interrĕgo, āvi, ātum, āre, 1 ἐ-
 ροπτῶ.
 intersum, fui, esse, παρευρίσκο-
 μαι· intersum bellis = λαμβάνω
 μέρος εἰς τοὺς πολέμους.
 intra, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = ἐντὸς

μετὰ γεν.
 intro, āvi, ātum, āre, 1 εἰσέρ-
 χομαι.
 invīto, āvi, ātum, āre, 1 προσ-
 καλῶ.
 invītus, a, um, ἄκων.
 Iphigenīa, ae, θ. Ἰφιγένεια.
 ipse, a, um, αὐτός.
 ira, ae, θ. ἡ ὀργή.
 irascor, —, irasei, 3 ὀργίζομαι.
 irātus, a, um, ὀργισθείς.
 irrītus, a, um, μάταιος.
 is, ea, id, αὐτός, οὗτος.
 iste, ista, istud, οὗτος.
 ita, ἐπίρρ. οὕτω· ita... ut = 1) τό-
 στον... ὥστε· 2) οὕτως... ὥστε.
 Italia, ae, θ. Ἰταλία.
 itāque, σύνδ. ὅθεν.
 itĕrum, ἐπίρρ. δευτέραν φοράν,
 πάλιν.
 Ithāca, ae, θ. Ἰθάκη.

J

jaceo, ūi, ěre, 2 κείμαι, κατάκει-
 μαι.
 jam, ἐπίρρ. ἤδη· non jam = οὐκ-
 ἔτι· jam diu πολὺν ἤδη χρόνον.
 Janus, i, ἀρ. Ἰανός.
 jubeo, jussi, jussum, ěre, 2 δια-
 τάσσω.
 jucundus, a, um, εὐχάριστος, ἡδύς.
 jugum, i, οὐδ. ράχης (ὄρους),
 ζυγός (δουλείας).
 Julius, ii, ἀρ. Ἰούλιος.
 Juppīter, Jovis, ἀρ. Ζεύς.

jure, δικαίως.

juro, āvi, ātum, āre, 1 ὀμνῶ,
ὀρκίζομαι.

jus, juris, οὐδ. δίκαιον.

jus-jurandum, juris jurandi, οὐδ.
ὄρκος.

jussus, ūs, ἀρ. εὐχρ. μόνον ἐν τῇ
ἐν. ἀφαιρετικ. jussū = τῇ δια-
ταγῇ.

justus, a, um, δίκαιος.

juvĕnis, is, ἀρ. νέος.

L

labor, ōris, ἀρ. μόθος, ταλαιπω-
ρία.

labōro, āvi, ātum, āre, 1 μοχθῶ,
κοπιᾶζω, ἐργάζομαι.

Lacaena, ae, θ. Λάκαινα.

Lacedaemonius, a, um, Λακεδαι-
μόνιος· οὐσ. Lacedaemonii, ō-
rum, ἀρ. Λακεδαιμόνιοι.

lacĕro, āvi, ātum, āre, 1 σπαράτ-
τω, διασχίζω, κατακρευργῶ.

lacrĭma, ae, θ. δάκρυον.

lacrĭmo, āvi, ātum, āre, 1 δα-
κρῶ.

lacus, ūs, ἀρ. λίμνη.

laetus, a, um, εὐθυμος, φαιδρός.

Laocoon, ntis, ἀρ. Λαοκόων.

lateo, ūi, ĕre, 2 κρύπτομαι.

Latīni, ōrum, ἀρ. Λατῖνοι.

Latīnus, i, ἀρ. Λατῖνος.

Latium, ii, οὐδ. τὸ Λάτιον.

Latōna, ae, θ. Λητώ.

latus, a, um, εὐρύς.

laudabĭlis, e, ἐπαινετός, ἀξιέπαι-
νος.

laudo, āvi, ātum, āre, 1 ἐπαινῶ,
δοξάζω.

laurus, i, θ. δάφνη.

laus, laudis, θ. ἔπαινος.

lectus, i, ἀρ. κλίνη.

legātus, i, ἀρ. πρεσβευτής.

legio, ōnis, θ. λεγεών (σῶμα στρα-
τιωτικόν ἐκ πεζῶν καὶ ἵππέων
παρ' ἀρχαίους Ρωμαίους, δυνάμεις
4.000—6.000 ἀνδρῶν).

lenio, īvi καὶ īi, ītum, īre, 4
πραῦνω.

Lentŭlus, i, ἀρ. Λέντλος.

Leonīdas, ae, ἀρ. Λεωνίδα.

levĭtas, ātis, θ. κουφότης, κουφό-
νοια.

levo, āvi, ātum, āre, 1 ἀνακου-
φίζω.

lex, legis, θ. νόμος.

libenter, ἐπίρρ. ἀσμένως.

liber, ĕra, ĕrum, ἐλεύθερος, ἀηλ-
λαγμένος.

liber, bri, ἀρ. βιβλίον.

libĕri, ōrum, ἀρ. τὰ τέκνα.

libĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἐλευθερῶ,
ἀπαλλάσσω.

libertas, ātis, θ. ἐλευθερία.

licet, licĕit, ĕre, 2 ἐπιτρέπεται.

ligneus, a, um, ξύλινος.

littĕrae, ārum, θ. γράμματα, ἐπι-
σῆμαι.

litus, ōris, οὐδ. ἀκτή, παραλία.

locus, i, ἀρ. τόπος, θέσις.

longinquus, a, um, ἀπομεμα-

κρυσμένος.
 longus, a, um, μακρός.
 lorica, ae, θ. θώραξ.
 luctus, ūs, ἀρ. πένθος.
 lucus, i, ἀρ. ἄλσος, ἱερὸν δάσος.
 ludus, i, ἀρ. παιγνίδιον· ἐν τῷ
 πληθ. = ἀγῶνες.
 lupus, i, ἀρ. λύκος.
 luxuria, ae, θ. τρυφή, ἡδυπά-
 θεια.
 Lydi, ōrum, ἀρ. Λυδοί.
 Lysander, dri, ἀρ. Λύσανδρος.

M

Maecenas, ātis, ἀρ. Μαικήνας· εὐ-
 γενής καὶ πλούσιος Ρωμαῖος,
 φίλος τοῦ αὐτοκράτορος Αὐ-
 γούστου.
 magis, ἐπίρρ. μᾶλλον.
 magistratus, ūs, ἀρ. ἀρχή· ἐν τῷ
 πληθ. = ἄρχοντες.
 magnitudo, īnis, θ. μέγεθος.
 magnus, a, um, μέγας, πολὺς.
 Maharbal, ālis, ἀρ. Μαάρβας.
 major, jus, μείζων· majores, um
 = πρόγονοι.
 malitia, ae, θ. κακία.
 malum, i, οὐδ. τὸ κακόν.
 malus, a, um, κακός, φαῦλος.
 mando, āvi, ātum, āre, 1 πα-
 ραγγέλλω· mando memoriae =
 ἐντυπῶ (ἐγχαράττω) τῇ μνήμῃ.
 manus, ūs, θ. χεῖρ· manum con-
 sēro = συμπλέκομαι, συνάπτω
 μάχην.
 Marathon, ōnis, ἀρ. Μαραθῶν.
 Marcius, ii, ἀρ. Μάρκιος.
 mare, is, οὐδ. θάλασσα.
 Marius, ii, ἀρ. Μάριος.
 mater, matris, θ. μήτηρ.
 matrimonium, ii, οὐδ. γάμος.
 maximus, a, um, μέγιστος.
 Maximus, i, ἀρ. Μάξιμος.
 medicina, ae, θ. ἰατρική.
 medicus, i, ἀρ. ἰατρός.
 Mediolanum, i, οὐδ. Μεδιόλανον.
 mediator, ātus sum, āri, 1 σκέ-
 πτομαι.
 Medus, i, ἀρ. Μῆδος.
 mel, llis, οὐδ. μέλι.
 melior, us, καλλίων.
 memor, ōris, μνήμων.
 memoria, ae, θ. μνήμη.
 Menelaus, i, ἀρ. Μενέλαος.
 mensa, ae, θ. τράπεζα.
 meo, āvi, ātum, āre, 1 πορεύο-
 μαι, ἔρχομαι.
 mercator, ōris, ἀρ. ἔμπορος.
 mercatura, ae, θ. ἐμπόριον.
 Mercurius, ii, ἀρ. Ἑρμῆς.
 mereo, ūi, ēre, 2 εἶμαι ἄξιος·
 mereo bene de aliquo = εὐερ-
 γετῶ, ὠφελῶ τινα.
 Messenii, ōrum, ἀρ. Μεσσήνιοι.
 metuo, ūi, ēre, 3 φοβοῦμαι.
 metus, ūs, ἀρ. φόβος.
 meus, a, um, ἐμός.
 migro, āvi, ātum, āre, 1 μετα-
 βαίνω, πορεύομαι.
 miles, lītis, ἀρ. στρατιώτης.
 militaris, e, πολεμικός· res mi-

litāres = τὰ πολεμικά.
 militia, ae, θ. στρατεία.
 mille, χίλιοι, ἐν τῷ ἐνικῶ ἄκλιτον
 ἐπίθ., ἐν τῷ πληθ. milia, um,
 κτλ. οὐσ. κλιτόν.
 Miltiādes, is, ἄρ. Μιλτιάδης.
 Minerva, ae, θ. Ἀθηνᾶ.
 minister, stri, ἄρ. διάκονος, θε-
 ράπων.
 ministra, ae, θ. διάκονος, θε-
 ραπαινίς.
 minūmus, a, um, ἐλάχιστος.
 minor, us, μικρότερος.
 mirus, a, um, θαυμαστός.
 miser, ĕra, ĕrum, ἄθλιος, ἐλει-
 νός, δυστυχής.
 misericordia, ae, θ. οἶκτος.
 mitto, misi, missum, ĕre, 3 πέμ-
 πω, στέλλω.
 modestus, a, um, σώφρων.
 modo, ἐπίρρ. μόνον.
 modus, i, ἄρ. τρόπος.
 moenia, um, οὐδ. τείχη.
 molestia, ae, θ. ὕγλησις, δυσχέ-
 ρεια.
 molestus, a, um, βαρύς, ὕγληρός.
 mollis, e, μαλακός, ἀπαλός.
 moneo, ūi, ĭtum, ĕre, 2 προ-
 τρέπω, συμβουλεύω.
 mons, ntis, ἄρ. ὄρος.
 monstro, āvi, ātum, āre, 1 δει-
 κνύω.
 monstrum, i, οὐδ. τέρας.
 morbus, i, ἄρ. νόσος
 morior, mortūus sum, mori 3
 ἀποθνήσκω.

moror, ātus sum, āri, 1 δια-
 τρίβω.
 mors, rtis, θ. θάνατος.
 morsus, ūs, ἄρ. δῆγμα.
 mortālis, e, θνητός.
 moveo, mōvi, mōtum, ĕre, 2
 κινῶ.
 Mucius, ii, ἄρ. Μούκιος.
 mulier, ĕris, θ. γυνή.
 multitūdo, ĭnis, θ. πλῆθος, πλη-
 θύς.
 multo, āvi, ātum, āre, 1 τιμωρῶ
 multo exsilio ἐξορίζω.
 multus, a, um, πολὺς ἢ αἰτιατ.
 multum καὶ ἀφαιρτ. multo
 (ἐπὶ συγκρίσεως) ἐπίρρ. = πο-
 λύ, πολὺν χρόνον, πολλῶ.
 munio, ĭvi, ĭtum, ĭre, 4 ὀχυρῶ.
 muraena, ae, θ. μύραινα (ἰχθύς
 κν. σμέρνα).
 murus, i, ἄρ. τεῖχος.
 Musae, ārum, θ. Μοῦσαι.
 muto, āvi, ātum, āre, 1 μετα-
 βάλλω, ἀλλάσσω.

N

nam, σύνδ. διότι.
 nanciscor, nactus sum, nanci-
 sci, 3 τυγχάνω.
 narro, āvi, ātum, āre, 1 διη-
 γοῦμαι.
 natio, ōnis, θ. ἔθνος.
 natus, a, um, γεγονώς, γεννηθείς.
 nauta, ae, ἄρ. ναύτης.
 navālis, e, ναυτικός navālis pu-

gna = ναυμαχία.
 navīgo, āvi, ātum, āre, 1 πλέω.
 navis, is, θ. ναῦς.
 -ne, ἐρωτημ. μόριον προσαρτώμε-
 νον ἐν τέλει τῆς λέξεως, διὰ τῆς
 ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις =
 ἄρά γε.
 ne, σύνδεσμος = μήπως, ἵνα μή·
 ne-quidem = οὐδέ.
 necessarius, a, um, ἀναγκαῖος.
 neco, āvi, ātum, āre, 1 φονεύω.
 nefarius, a, um, ἀνόσιος.
 neglīgo, ēxi, ectum, ěre, 3
 ἀμελῶ.
 nego, āvi, ātum, āre, 1 ἀρνοῦ-
 μαι.
 negotium, ii, οὐδ. ὑπόθεσις, ἀ-
 σχολία.
 nemo, γνκ. nullīus, δτκ. nemīni,
 αἰτ. nemīnem, ἀφ. nullo, ἀρ.
 οὐδεῖς.
 Neptūnus, i, ἀρ. Ποσειδῶν.
 neque καὶ nec, σύνδ. οὔτε, καὶ δέν.
 Nereus, i, ἀρ. Νηρεὺς (θαλάσ-
 σιος θεός)· θυγατέρες τούτου αἱ
 Νηρηίδες.
 nescio, īvi καὶ īi, ītum, īre, 4
 ἀγνοῶ, δέν γνωρίζω.
 nihil, οὐδ. ἀκλιτον = οὐδέν, μη-
 δέν.
 nimis, ἐπίρρ. λίαν, πολύ.
 nisi, σύνδ. εἰ μή, ἐὰν μή.
 nobīlis, e, εὐγενής, ἐπιφανής,
 γνωστός.
 noceo, ūi, ūtum, ěre, 2 βλάπτω.
 nomen, īnis, οὐδ. ὄνομα.

nomīno, āvi, ātum, āre, 1 ὀνο-
 μάζω.
 non, δέν.
 nondum, οὔπω.
 nonne, ἐρωτημ. μόριον ἐν εὐθείαις
 ἐρωτήσεσι = πῶς δέν;
 nonnullus, a, um, τίς.
 nonus, a, um, ἕνατος.
 noster, stra, strum, ἡμέτερος.
 notus, a, um, γνωστός.
 novem, ἑνέα.
 novus, a, um, νέος, ἀσυνήθης.
 nox, ctis, θ. νύξ.
 nullus, a, um, οὐδεῖς, μηδεῖς.
 num, ἐρωτηματικὸν μόριον 1) ἐν
 εὐθείαις ἐρωτήσεσι = μήπως, ἄ-
 ρά γε; 2) ἐν πλαγ. ἐρωτ. = ἄν.
 Numa, ae, ἀρ. Νουμάς.
 numĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἀρι-
 θμῶ.
 numĕrus, i, ἀρ. ἀριθμός.
 nunc, ἐπίρρ. νῦν, τώρα.
 nunquam, ἐπίρρ. οὐδέποτε.
 nuntio, āvi, ātum, āre, 1 ἀναγ-
 γέλλω.
 nuntius, ii, ἄγγελος, ἀγγελιαφό-
 ρος.
 nuper, ἐπίρρ. ἄρτι, πρὸ ὀλίγου.
 nutrio, īvi, ītum, īre, 4 τρέφω.

Θ

oboedio, īvi, ītum, īre, 4 ὑπα-
 καύω, πείθομαι.
 objicio, jĕci, jectum, ěre, 3 ρί-
 πτω.

obrūo, rūi, rūtum, ěre, 3 κατα-
καλύπτω.
obsĕcro, āvi, ātum, āre, 1 ικε-
τεύω.
obtempĕro, āvi, ātum, āre, 1
πειθομαι, ὑπακούω.
occasio, ōnis, θ. εὐκαιρία.
occūpo, āvi, ātum, āre, 1 κατα-
λαμβάνω.
Octaviānus, i, ἄρ. Ὁκταβιανός.
octo, ὀκτώ.
ocūlus, i, ἄρ. ὀφθαλμός.
odium, ii, οὐδ. τὸ μῖσος.
officium, ii, οὐδ. καθήκον.
olim, ἐπίρρ. ποτέ, κάποτε.
omnis, e, πᾶς.
omnīno, ἐπίρρ. πάντως· omnīno
non, οὐδαμῶς.
onĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπι-
βαρύνω.
opes, um, θ. πλοῦτος, θησαυροί,
εὐπορία.
oppīdum, i, οὐδ. πόλις.
oppŕīmo, pressi, pressum, ěre,
3 καταπιέζω, ματαιῶ, κατα-
στρέφω.
oppugno, āvi, ātum, āre, 1 πο-
λιορκῶ.
optīmus, a, um, ἄριστος.
opto, āvi, ātum, āre, 1 εὐχομαι,
παρακαλῶ, ἐπιθυμῶ.
opulentus, a, um, πλούσιος.
opus, ěris, οὐδ. ἔργον.
ora, ae, ἀκτῆ, παραλία.
oracūlum, i, οὐδ. μαντεῖον, χρη-
σμός.

oratio, ōnis, θ. λόγος.
ornamentum, i, οὐδ. κόσμημα.
orno, āvi, ātum, āre, 1 κοσμῶ.
oro, āvi, ātum, āre, 1 παρακαλῶ.
otiōsus, a, um, ἀπράγμων, ἀργός.
Ovidius, ii, ἄρ. Ὀβίδιος.

P

P. = Publius, ii, ἄρ. Πόπλιος.
Padus, i, ἄρ. Πάδος, ποταμὸς τῆς
Ἰταλίας (νῦν Po).
paene, ἐπίρρ. σχεδόν.
paeninsula, ae, θ. χερσόνησος.
pagus, i, ἄρ. κόμη.
paluster, stris, stre, ἐλώδης.
pareo, ūi, ěre, 2 ὑπακούω.
pario, pepĕri, partum, ěre, 3
παρασκευάζω, παρέχω.
Paris, ĭdis, ἄρ. Πάρις.
paro, āvi, ātum, āre, 1 παρα-
σκευάζω, παρέχω, προξενῶ· pa-
ro bellum = παρασκευάζω πό-
λεμον, παρασκευάζομαι πρὸς πό-
λεμον.
pars, partis, θ. μέρος.
parvus, a, um, μικρός.
pascuum, i, οὐδ. βοσκή.
pateo, ūi, ěre, 2 ἀναπέπταμαι,
ἐκτείνομαι.
pater, tris, ἄρ. πατήρ· patres,
um = οἱ πατρῖκιοι.
patria, ae, θ. πατρίς.
patricii, ōrum, ἄρ. πατρῖκιοι.
patrius, a, um, πάτριος, πατρῶος.
Patrūclus, i, ἄρ. Πάτροκλος.

paucus, a, um, (σχεδόν μόνον κατὰ πληθ.) ὀλίγοι.

paulātim, ἐπίρρ. κατὰ μικρόν.

paulo, ἐπίρρ. ἀφαιρικ. μικρῶ, ὀλίγον paulo post = μετ' ὀλίγον.

Paulus, i, ἄρ. Παῦλος.

pauper, ēris, πτωχός.

Pausanias, ae, ἄρ. Παυσανίας.

pax, pacis, θ. εἰρήνη.

pecco, āvi, ātum, āre, 1 ἀμαρτάνω.

pecunia, ae, θ. χρήματα, περιουσία.

pedes, ītis, ἄρ. ὁ πεζός (στρατιώτης).

pedester, stris, stre, πεζικός copiae pedestres = τὸ πεζικόν.

peditātus, ūs, ἄρ. πεζικόν.

pello, pepūli, pulsum, ēre, 3 ἀποκρούω.

per, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = ἀνὰ τι, κατὰ τι, διὰ τινος.

peregrīnus, a, um, ξένος.

periculōsus, a, um, ἐπικίνδυνος.

periculūm, i, οὐδ. κίνδυνος.

perītus, a, um, ἔμπειρος.

permagnus, a, um, πολὺ μέγας.

permitto, mīsi, missum, ēre, 3 ἐπιτρέπω, παραδίδω.

permultus, a, um, παρὰ πολὺς.

perniciēs, ēi, θ. ὀλέθρος.

perniciōsus, a, um, ὀλέθριος.

Persae, ārum, ἄρ. Πέρσαι.

perterreo, ūi, ītum, ēre, 2 καταφοβῶ, καταπλήσσω, κατατρομάζω.

perturbo, āvi, ātum, āre, 1 ταράττω.

pes, pedis, ἄρ. πούς pedibus = πεζῆ.

pestīmus, a, um, χείριστος.

pestilentia, ae, θ. λοιμός.

peto, īvi καὶ īi, ītum, ēre, 3 ζητῶ, παρακαλῶ.

pietas, ātis, θ. εὐσέβεια.

piger, gra, grum, νωθρός.

pilum, i, οὐδ. ἀκόντιον.

piscīna, ae, θ. ἰχθυοτροφεῖον.

piscis, is, ἄρ. ἰχθύς.

pius, a, um, εὐσεβής.

placeo, ūi, ītum, ēre, 2 ἀρέσκω.

placo, āvi, ātum, āre, 1 ἐξιλεῶ, καταπραῦνω.

planities, ēi, θ. πεδιάς.

Plataeae, ārum, θ. Πλαταιαί.

platānus, i, θ. πλάτανος.

plebs, plebis, θ. πληθὺς, πληβεῖοι.

plenus, a, um, πλήρης.

plerumque, ἐπίρρ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.

poena, ae, θ. ποινή.

Poeni, ōrum, ἄρ. Καρχηδόνιοι.

Poenus, a, um, Καρχηδόνιος.

poēta, ἄρ. ποιητής.

polliceor, cītus sum, cēri, 2 ὑπιοχνοῦμαι.

Pollio, ōnis, ἄρ., βλ. Vedius.

pomīfer, ēra, ērum, ὀπωροφόρος.

Pompējus, i, ἄρ. Πομπήιος.

Pompilius, ii, ἄρ. Πομπίλιος.

pono, posūi, positum, ēre, 3 θέτω pono castra = στρατο-

πεδεύω.
 popŭlus, i, ἄρ. λαός.
 popŭlus, i, θ. λεύκη.
 Porsenna, ae, ἄρ. Πορσήνας.
 porto, āvi, ātum, āre, 1 κομίζω,
 φέρω.
 portus, ūs, ἄρ. λιμὴν.
 posco, poposci, poscere, 3 ζητῶ.
 possum, potui, posse, δύναμαι.
 post, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = μετά τι.
 postea, ἐπίρρ. ὕστερον.
 postērus. ὕστερος: postēro die
 τῆ ὕστεραία.
 postquam, σύνδ. χρον. = ἀφοῦ,
 ἀφ' ὅτου.
 postrēmo, ἐπίρρ. τελευταῖον, τέλος.
 postŭlo, āvi, ātum, āre, 1 ἀ-
 παιτῶ.
 potens, ntis, ἰσχυρός, δυνατός, ἰ-
 κανός.
 potentia, ae, θ. δύναμις, ἰσχός.
 praebeo, būi, bītum, ēre, 2 πα-
 ρέχω.
 praeceptum, i, οὐδ. παραίνεσις,
 συμβουλή.
 praecipio, cēpi, ceptum, ēre, 3
 διατάσσω.
 praeclārus, a, um, περίφημος, ἔν-
 δοξος, ὀνομαστός, ἐξάίρετος.
 praeda, ae, θ. λεία.
 praedīco, xī, ctum, ēre, 3 προ-
 λέγω.
 praesidium, ii, οὐδ. φρουρά.
 praesum, fui, esse, προΐσταμαι,
 ἡγοῦμαι.
 praeter, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. =

πλήν, ἐκτός.
 praeterea, ἐπίρρ. πρὸς τούτοις.
 praetervēhor, vectus sum, i, 3
 παρέρχομαι.
 praetor, ōris, ἄρ. πραιτώρ, στρα-
 τηγός.
 preces, precum, θ. παράκλησις.
 pretiōsus, a, um, πολύτιμος.
 Priāmus, i, ἄρ. Πρίαμος.
 Priēna, ae, θ. Πριήνη.
 primo, ἐπίρρ. κατὰ πρῶτον.
 primus, a, um, πρῶτος.
 princeps, cīpis, ἄρ. ἡγεμών.
 priscus, a, um, ἀρχαῖος.
 Priscus, i, ἄρ. Πρίσκος (πρεσβύ-
 τος).
 priusquam, σύνδ. πρὶν ἢ.
 privo, āvi, ātum, āre, 1 στερῶ.
 pro, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ. = ἀντί
 μετὰ γνκ., ὑπὲρ μετὰ γνκ., συμ-
 φώνως πρὸς τι.
 probo, āvi, ātum, āre, 1 ἐπιδοκι-
 μάζω.
 probus, a, um, χρηστός, ἀγαθός.
 procul, ἐπίρρ. μακρὰν.
 proditor, ōris, ἄρ. προδότης.
 proelium, ii, οὐδ. μάχη.
 proficiscor, profectus sum, pro-
 ficisei, 3 πορεύομαι.
 profiteor, fessus sum, ēri, 2 ὁμο-
 λογῶ, λέγω.
 prohibeo, būi, bītum, ēre, 2 κω-
 λῶ, ἐμποδίζω.
 promissum, i, οὐδ. ὑπόσχεσις.
 prope, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πλη-
 σίον τινός.

propĕro, āvi, ātum, āre, 1
σπεύδω.
propinquus, a, um, ἐγγύς ὄν,
πλησιόχωρος.
propter, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = διὰ
μετ' αἰτιατικ.
propterea, ἐπίρρ. διὰ τοῦτο.
propulso, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
κρούω, ἀπωθῶ.
provideo, vīdi, vīsum, ēre, 2
προβλέπω.
provincia, ae, θ. ἐπαρχία.
prudens, ntis, συνετός.
prudenter, ἐπίρρ. συνετῶς, φρο-
νίμως.
prudentia, ae, θ. σύνεσις, φρό-
νησις.
Prusia, ae, ἄρ. Προυσίας.
publicus, a, um, δημόσιος.
puella, ae, θ. κοράσιον.
puer, ĕri, ἄρ. παῖς, δοῦλος.
pugna, ae, θ. μάχη.
pugno, āvi, ātum, āre, 1 μάχομαι,
πολεμῶ.
pulcher, chra, chrum, ὡραῖος.
pulchritūdo, ĩnis, θ. ὡραιότης.
Punicus, a, um, Καρχηδονιακός.
punio, ĩvi, ĩtum, ĩre, 4 τιμωρῶ.
puto, āvi, ātum, āre, 1 νομίζω.
Pyrenaei, ōrum, ἄρ. τὰ Πυρηναῖα.
Pythagōras, ae, ἄρ. Πυθαγόρας,
μέγας σοφός τῆς ἀρχαιότητος ἐκ
Σάμου (572 - 500 π.Χ.).

Q

quadragesīmus, a, um, τσσαρα-

κοστός.
quadringentesīmus, a, um, τετρα-
κοσιοστός.
quaero, sīvi, sītum, ĕre, 3 ἐ-
ρωτῶ.
quaestor, ōris, ἄρ. ταμίας.
qualis, e, ὁποῖος.
quam, ἐπίρρ. 1) μετ' ἐπιθ.: πό-
σον πολύ· 2) μετὰ συγκριτι-
κόν: ἤ.
quamdīu, ἐπίρρ. ἐφ' ὅσον.
quamquam, σύνδ. εἰ καί, ἄν καί.
quantus, a, um, (ὁ)πόσος.
quartus, a, um, τέταρτος.
quasi, ἐπίρρ. ὥσπερ.
quattuor, τέσσαρες, α.
-que, ἐγκλιτ. τε, καί.
qui? quae? quod? τίς; τί;
qui, quae, quod, ὅς, ὅστις, ὁ ὁ-
ποῖος.
quia, σύνδ. διότι, ἐπειδή.
quicumque, quaecumque, quod-
cumque = ὅστισδήποτε.
quidam, quaedam, quiddam ἢ
quoddam, τίς, τί.
quiētus, a, um, ἤσυχος.
quindĕcim, δέκα πέντε.
quingentesīmus, a, um, πεντακο-
σιοστός.
quingenti, ae, a, πενταχόσιοι.
quinguesīmus, a, um, πεντη-
κοστός.
quinque, πέντε.
quintus, a, um, πέμπτος.
quis? quid? τίς; τί;
quod, σύνδ. διότι, ἐπειδή.

quomīnus, σύνδ. τιθέμενος (ἀντί τοῦ ne) μετὰ καλύψεως σημαντικὰ ρ. = ἵνα μή, ὥστε νὰ μή.
 quomōdo, ἐπίρρ. τίνι τρόπῳ, πῶς.
 quondam, ἐπίρρ. κάποτε.
 quoniam, σύνδ. ἐπειδὴ.
 quoque, σύνδ. ἐπιτασσόμενος = καί, ὡσάύτως, ἔτι.
 quotannis, ἐπίρρ. κατ' ἔτος
 quoties, ἐπίρρ. ὁσάκις.

R

rapio, rapūi, raptum, ἔρε, 3 ἀρ-
 πάζω, σύρω.
 raptō, āvi, ātum, āre. 1 ἀρ-
 πάζω.
 raptus, a, um, ἀρπαγείς.
 raro, ἐπίρρ. σπανίως.
 ratio, ōnis, θ. τρόπος.
 recito, āvi, ātum, āre, 1 ἀναγι-
 νώσκω.
 recupĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
 κτῶμαι.
 redītus, ūs, ἀρ. ἐπάνοδος.
 redūco, xi, ctum, ἔρε, 3 ἐπανά-
 γω, ἐπαναφέρω.
 regīna, ae, θ. βασίλισσα.
 regio, ōnis, θ. χώρα.
 regius, a, um, βασιλικός.
 regnum, i, οὐδ. βασιλείον.
 rego, xi, ctum, ἔρε, 3 κυβερνῶ,
 διοικῶ.
 relēgo, āvi, ātum, āre, 1 ἐξο-
 ρίζω.
 relīgo, āvi, ātum, āre, 1 δένω

(τινά).
 reliquiae, ārum, θ. λείψανα.
 relīquus, a, um, λοιπός, ὑπό-
 λοιπος.
 remedium, ii, οὐδ. φάρμακον
 (γιατρικό).
 remīgro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπα-
 νέρχομαι.
 Remus, i, ἀρ. Ρέμος.
 renōvo, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
 νεῶ.
 reperio, reppĕri, pertum, īre, 4
 ἀνευρίσκω.
 repĕto, īvi, ītum, ἔρε, 3 ἀπαιτῶ.
 repĕto poenas ab alīquo = τι-
 μωρῶ τινα.
 repudio, āvi, ātum, āre, 1 ἀποδο-
 κιμάζω, ἀπορρίπτω.
 res, rei, θ. πράγμα· res adversae
 = ἀτυχίαι· res bellīca = τὰ πο-
 λεμικά· res militāris = τὰ πολε-
 μικά· res publīca = πολιτεία· res
 secundae = εὐτυχίαι.
 respondeo, spondi, sponsum, ēre,
 2 ἀποκρίνομαι.
 restituo, stitūi, stitūtum, ἔρε, 3
 πάλιν ἀνορθῶ.
 revĕra, ἐπίρρ. τῷ ὄντι, ἀληθῶς.
 revōco, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
 καλῶ.
 rex, regis, ἀρ. βασιλεὺς.
 rogo, āvi, ātum, āre, 1· 1) παρα-
 καλῶ· 2) rogo legem, προτείνω
 νόμον.
 rogus, i, ἀρ. πυρά.
 Roma, ae, θ. Ρώμη.

Romānus, a, um, Ρωμαϊκός.
 Romānus, i, ἄρ. Ρωμαῖος.
 Romūlus, i, ἄρ. Ρωμύλος.
 rosa, ae, θ. ρόδον (τριαντάφυλ-
 λον).
 ruo, rui, rutum, ěre, 3 ὀρμῶ.
 rustīcus, a, um, ἀγροτικός.
 rutīlus, a, um, πυρρός, ξανθός.

S

Sabīna, ae, θ. Σαβίνη.
 Sabīnus, i, ἄρ. Σαβίνος.
 sacer, cra, crum, ιερός.
 sacrificatio, ōnis, θ. θυσία.
 sacrificium, ii, οὐδ. θυσία.
 sacrifico, āvi, ātum, āre, 1 θυ-
 σιάζω.
 saecūlum, i, οὐδ. αἰών.
 saepe, ἐπίρρ. πολλάκις.
 saevio, ii, itum, ĩre, 4 μαίνομαι.
 saevus, a, um, ἄγριος.
 sagitta, ae, θ. βέλος.
 Saguntum, i, οὐδ. Σάγουντον (ἄρ-
 χία πόλις τῆς Ἰσπανίας).
 Salāmis, īnis, θ. Σαλαμίς.
 salūber, bris, bre, ὑγιεινός.
 salutāris, e, σωτήριος, χρήσιμος.
 salūto, āvi, ātum, āre, 1 χιρε-
 τίζω.
 salveo, ěre, 2 εὐχρηστος ἢ προσ-
 τακτικὴ salve = χαῖρε.
 Samnītes, tum, ἄρ. Σαμνῖται
 (λαὸς τῆς Κάτω Ἰταλίας).
 sano, āvi, ātum, āre, 1 θερα-
 πεύω.

sanus, a, um, ὑγιής.
 sapiens, ntis, σοφός.
 sapientia, ae, θ. σοφία.
 Sardes, ium, θ. Σάρδεις.
 Sarpēdon, ōnis, ἄρ. Σαρπηδών,
 βασιλεὺς τῶν Λυκίων.
 satis, ἐπίρρ. ἀρκούντως, ἀρκετόν
 satis est ἀρκεῖ.
 Saturnus, i, Κρόνος.
 saxum, i, οὐδ. λίθος.
 Scaevōla, ae, ἄρ. Σκαιόλας.
 scelus, ěris, οὐδ. ἀνοσιούργημα.
 schola, ae, θ. σχολεῖον.
 scio, scīvi, scītum, scīre, 4 γι-
 νώσκω, γνωρίζω.
 Scipio, ōnis, ἄρσ. Σκιπίων.
 scriba, ae, ἄρ. γραφεύς.
 scriptor, ōris, ἄρ. συγγραφεύς.
 scutum, i, οὐδ. ἀσπίς (ποδῆρης).
 secum = cum se μεθ' ἑαυτοῦ.
 secundus, a, um, δεύτερος, εὐ-
 μενής· planities secunda = πε-
 διὰς ἐπιτηδεῖα (κατάλληλος)·
 res secundae = εὐτυχία· secun-
 dus ventus = οὐριος ἄνεμος·
 secunda fortūna = εὐνοικὴ
 τύχη.
 sed, σύνδ. ἀλλά· sed etiam = ἄλ-
 λά καί.
 sedeo, sedi, sessum, ěre, 2 κά-
 θημαι.
 seditio, ōnis, θ. στάσις.
 sedūlus, a, um, πρόθυμος, φιλό-
 πονος.
 semel, ἐπίρρ. ἀριθμ. ἅπαξ.
 semper, ἐπίρρ. πάντοτε.

senātor, ōris, ἄρσ. συγκλητικός.
 senātus, ūs, ἄρσ. σύγκλητος.
 senex, senis, ἄρσ. γέρον, ἐν βαθεῖ
 γήρατι.
 sententia, ae, θ. γνώμη· meā
 sententiā = κατὰ τὴν ἐμὴν γνώ-
 μην.
 sentio, sensi, sensum, ἴρε, 4 ἀντι-
 λαμβάνομαι, ἐννοῶ.
 sepāro, āvi, ātum, āre, 1 χω-
 ρίζω.
 septem, ἑπτά.
 septendēcim, δέκα ἑπτά.
 septīmus, a, um, ἑβδομος.
 septingentesīmus, a, um, ἑπτα-
 κοσιοστός.
 septuagesīmus, a, um, ἑβδομη-
 κοστός.
 sequor, secūtus sum, sequi, 3
 ἀκολουθῶ.
 sermo, ōnis, ἄρ. λόγος.
 servio, īvi, ītum, ἴρε, 4 εἶμαι ἢ
 ὑπηρετῶ ὡς δοῦλος.
 servītus, tūtis, θ. δουλεία.
 Servius, ii, ἄρ. Σέρβιος.
 servo, āvi, ātum, āre, 1 σφίζω,
 διατήρῶ, διαφυλάττω.
 servus, i, ἄρ. δοῦλος.
 severītas, ātis, θ. ἀυστηρότης.
 sevērus, a, um, ἀυστηρός.
 sex, ἕξ.
 sexagesīmus, a, um, ἑξήκοστός.
 sextus, a, um, ἕκτος.
 sí, σύνδ. εἰ, ἐάν, ἄν.
 sic, ἐπίρρ. οὕτω, ὅδε (ὡς ἐξῆς).
 Sicilia, ae, θ. Σικελία.

sileo, ūi, ěre, 2 σιωπῶ.
 silva, ae, θ. δάσος.
 simīlis, e, ὅμοιος.
 simulacrum, i, οὐδ. ὁμοίωμα, εἰ-
 κόν, ἄγαλμα.
 sine, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ. = ἀνευ.
 singūli, ae, a, ἕκαστος, εἷς ἕκα-
 στος, ἀνὰ ἓνα.
 sinister, stra, strum, ἀριστερός.
 Sirēnes, um, θ. Σειρήνες.
 situs, a, um, κείμενος· situs sum
 = κεῖμαι.
 socius, ii, ἄρ. κοινωνός, σύμμα-
 χος, ἑταῖρος, ὁπαδός.
 Socrātes, is, ἄρ. Σωκράτης.
 soleo, solītus sum, ěre, 2 συν-
 γιθίζω.
 Solo, ōnis, ἄρ. Σόλων.
 solum, i, οὐδ. ἕδαφος· aequo solo
 = κατεδαφίζω.
 solus, a, um, μόνος· solum, ἐπίρρ.
 μόνον· non solum = οὐ μόνον.
 solvo, solvi, solūtum, ěre, 3 λύω,
 ἀπαλλάσσω.
 somnus, i, ἄρ. ὕπνος.
 sonītus, ūs, ἄρ. ἤχος.
 Sparta, ae, θ. Σπάρτη.
 spatium, ii, οὐδ. διάστημα.
 species, ēi, θ. ὕψις, μορφή· spe-
 cie = κατὰ τὸ φαινόμενον.
 specto, āvi, ātum, āre, 1 βλέπω,
 παρατηρῶ.
 spero, āvi, ātum, āre, 1 ἐλπίζω.
 spes, spei, θ. ἐλπὶς.
 spiro, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
 πνέω, ζῶ.

statim, ἐπίρρ. εὐθύς.
 statua, ae, θ. ἀγαλμα.
 sto, steti, statum, āre, 1 ἴστα-
 μι.
 strenuus, a, um, δραστήριος.
 strepitus, ūs, ἀρ. κρότος, θόρυ-
 βος.
 studeo, dūi, ēre, 2 προσπαθῶ.
 stultus, a, um, μωρός, ἀνόητος.
 suadeo, suāsi, suāsum, ēre, 2
 πείθω, συμβουλεύω.
 suāvis, e, ἡδύς, γλυκύς, ἐπαγω-
 γός, εὐχάριστος.
 sub, πρόθ. μετ' αἰτ. = πρὸ μετ'
 αἰτιατχ.
 subīgo, bēgi, bactum, ěre, 3
 ὑποτάσσω.
 subīto, ἐπίρρ. αἴφνης.
 Suēbi, ōrum, ἀρ. Σουῆβοι (γερ-
 μανικὸν ἔθνος).
 sui, sibi, se, ἀντων. αὐτοπαθ. =
 ἑαυτοῦ — ἑαυτῶν.
 Sulla, ae, ἀρ. Σύλλας.
 sum, fui, esse, εἶμι, εἶμαι.
 summa, ae, θ. τὸ ὅλον· summa
 imperii = ἡγεμονία, ἀρχηγία.
 summus, a, um, μέγιστος, ὑπέρ-
 τatos, ἀνώτατος.
 superbia, ae, θ. ὑπερηράνεια.
 superbus, a, um, ὑπερήφανος.
 Superbus, i, ἀρ. Σούπερβος (ὑ-
 περήφανος).
 supĕro, āvi, ātum, āre, 1 νικῶ,
 καταβάλλω, ὑπερβάλλω, ὑπερ-
 βαίνω.
 supersum, fui, esse, ὑπολείπομαι.

supplicium, ii, οὐδ. τιμωρία, μά-
 λιστα δὲ ἡ ἐσχάτη, ὁ θάνατος.
 supra, ἐπίρρ. ἀνωτέρω.
 supra, πρόθ. μετ' αἰτ. = ὑπὲρ μετ'
 αἰτιατχ.
 sustento, āvi, ātum, āre, 1 ὑπο-
 μένω.
 sustineo, tinūi, tentum, ēre, 2
 ὑπομένω.
 suus, a, um, ἑ, ἡ, τὸ ἑαυτοῦ, ἑαυ-
 τῆς.

T

taceo, ūi, itum, ēre, 2 σιωπῶ.
 talis, e, τοιοῦτος.
 tam, ἐπίρρ. τόσον (πολύ).
 tamen, σύνδ. ὅμως.
 tandem, ἐπίρρ. ἐπὶ τέλους.
 tantus, a, um, τοσοῦτος.
 Tarquinius, ii, ἀρ. Ταρκύνιος.
 taurus, i, ἀρ. ταῦρος.
 Tellus, i, ἀρ. Τέλλος.
 telum, i, οὐδ. βέλος· πλ. tela,
 ōrum = ὄπλα ἐπιθετικά (ἀντίθ-
 arma, ōrum).
 templum, i, οὐδ. ναός.
 tempto, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 πειρῶμαι.
 tempus, ōris, οὐδ. χρόνος.
 Tenēdus, i, θ. Τένεδος.
 teneo, tenūi, tentum, ēre, 2 κρα-
 τῶ, ἔχω, διατηρῶ· memoriā
 teneo = ἐν τῇ μνήμῃ κρατῶ,
 ἐνθυμούμαι.
 ter, ἐπίρρ. τρίς.

Terentius, ii, ἄρ. Τερέντιος.
 tergum, i, οὐδ. νῶτον terga verto
 = στρέφω τὰ νῶτα, τρέπομαι εἰς
 (ἄτακτον) φυγὴν.
 termino, āvi, ātum, āre, 1 πε-
 ρατῶ, τελειῶνω.
 terra, ae, θ. γῆ, χώρα.
 terreo, rūi, rītum, ēre, 2 τρομά-
 ζω, φοβῶ, παράσσω.
 terribilis, e, φοβερός.
 terror, ōris, ἄρ. τρόμος.
 tertius, a, um, τρίτος.
 testamentum, i, οὐδ. διαθήκη.
 Teutōni, ōrum, ἄρ. Τεύτονες.
 Themistocles, is, ἄρ. Θεμιστο-
 κλῆς.
 Thermopylae, ārum, θ. Θερμο-
 πύλαι.
 Ti = Tiberius, ii, ἄρ. Τιβέριος.
 Tiberinus, a, um, ὁ ἀνήκων εἰς
 τὸν Τίβεριν· Tiberīna insūla
 = νῆσος τοῦ Τιβέρεως.
 Ticinus, i, ἄρ. Τίκινος (παραπό-
 ταμος τοῦ Πάδου).
 timeo, ūi, ēre, 2 φοβοῦμαι.
 timor, ōris, ἄρ. φόβος.
 tolero, āvi, ātum, āre, 1 ὑπο-
 μένω.
 tormentum, i, οὐδ. βασανιστή-
 ριον.
 totus, a, um, ὅλος, ὀλόκληρος.
 tranquillitas, ātis, θ. νηνεμία.
 tranquillus, a, um, ἥσυχος, ἀτά-
 ρακτος.
 transgredior, gressus sum, i,

3 διαβαίνω, διαπλέω.
 transporto, āvi, ātum, āre, 1
 μετακομίζω.
 Trasimēnus, i, ἄρ. Τρασιμένη
 (λίμνη τῆς Ἐτρουρίας).
 tres, tria, τρεῖς, τρία.
 tribūnus militum, χιλιάρχος.
 tribūnus plebis, καὶ ἀπλῶς tri-
 būnus, i, δήμαρχος.
 tricesimus, a, um, τριακοστός.
 tristis, e, θλιβερός.
 triumphator, ōris, ἄρ. Θριαμ-
 βευτής.
 triumpho, āvi, ātum, āre, 1
 θριαμβεύω, κατάγω θρίαμβον.
 Troja, ae, θ. Τροία.
 Trojānus, a, um, Τρωικός· Tro-
 jāni, ōrum = Τρώες.
 tu, σύ.
 tueor, (tutātus sum), ēri, 2 προ-
 φυλάττω, διασφάζω.
 Tullius, ii, ἄρ. Τύλλιος.
 Tullus, i, ἄρ. Τύλλος.
 tum, ἐπίρρ. τότε, ἔπειτα.
 turpis, e, αἰσχρός, ἐπονείδιστος.
 tutor, tātus sum, tāri, 1 προ-
 στατεύω.
 tutus, a, um, ἀσφαλής.
 tuus, a, um, σός.
 Tyrii, ōrum, ἄρ. Τύριοι (κάτοι-
 κοι τῆς Τύρου, πόλεως τῆς Συ-
 ρίας).
 Tyrrhēnus, a, um, Τυρρη-
 νός.
 Tyrtaeus, i, ἄρ. Τυρταῖος.

U

ubi ? ἐπίρρ. ποῦ ;
 ubi, ἐπίρρ. ἐνθα, ὅπου.
 Ulixes, is, ἄρ. Ὀδυσσεύς.
 ultĭmus, a, um, ἔσχατος.
 umbra, ae, θ. σκιά.
 umĕrus, i, ἄρ. ὄμος.
 unda, ae, θ. κῦμα.
 unde, ἐπίρρ. ὀπόθεν.
 undesexagesĭmus, a, um, πεντη-
 κοστὸς ἕνατος.
 universus, a, um, σύμπας.
 unquam (προηγούμενης ἀρνήσε-
 ως) ποτέ.
 unus, a, um, εἷς, μόνος· unā cum
 = ὁμοῦ μέ.
 urbs, bis, θ. πόλις, ἄστυ.
 ursus, i, ἄρ. ἄρκτος.
 usque ad, μέχρι.
 ut, ὡς, καθὼς, ἵνα, ὥστε.
 uter, utra, utrum, πότερος· u-
 trum — an πότερον — ἤ.
 uterque, utrāque, utrumque, ἐ-
 κάτερος, ἀμφοτέροι.
 utilis, e, ὠφέλιμος.
 utĭnam, εἴθε.
 utor, usus sum, uti, 3 μεταχειρί-
 ζομαι.
 uva, ae, θ. σταφυλή.
 uxor, ōris, θ. σύζυγος.

V

valde, ἐπίρρ. σφόδρα, πολύ.
 valeo, hī, ēre, 2 ὑγιάνω.

valetūdo, ĭnis, θ. κατάστασις ὑ-
 γείας· bona valetūdo ὑγεία.
 valĭdus, a, um, εὐρωστος, ρωμα-
 λῆος.
 vallum, i, οὐδ. χαράκωμα, πρό-
 χωμα.
 varius, a, um, ποικίλος, διάφο-
 ρος.
 vas, vasis, οὐδ. ἀγγεῖον· ὁ πληθ.
 μόνον κατὰ τὴν β' κλίσειν vasa,
 ōrum.
 vasto, āvi, ātum, āre, 1 λεηλα-
 τῶ, ἐρημῶ.
 vates, is, ἄρ. μάντις.
 Vedius Pollio, ἄρ. Βήδιος Πολ-
 λίων, πλούσιος Ρωμαῖος ἵππεύς.
 vehĕmens, ntis, σφοδρὸς, ὀρμη-
 τικός.
 velut, ἐπίρρ. ὡς, ὥσπερ.
 venĕnum, i, οὐδ. δηλητήριον.
 venio, vĕni, ventum, ĭre, 4 ἐρ-
 χομαι.
 venor, ātus sum, āri, 1 κυνηγῶ.
 ventus, i, ἄρ. ἄνεμος.
 Venus, ĕris, θ. Ἀφροδίτη.
 verbum, i, οὐδ. λόγος, λέξις.
 vereor, rĭtus sum, rĕri, 2 φοβοῦ-
 μαι.
 Vergilius, ii, ἄρ. Βεργίλιος.
 verĭtas, ātis, θ. ἀλήθεια.
 vero, σύνδ. δέ, ἀλλά.
 Verōna, ae, θ. Βερώνη.
 verto, rti, rsum, ĕre, 3 στρέφω·
 verto terga στρέφω τὰ νῶτα·
 τρέπομαι εἰς (ἄτακτον) φυγὴν.
 verum, i, οὐδ. τὸ ἀληθές.

vesper, ěri, άρ. έσπέρα.

Vesta, ae, θ. Έστία.

vester, stra, strum, ύμέτερος (ιδι-
κός σας).

vestimentum, i, ούδ. ιμάτιον,
έσθής.

vestio, i, i, itum, i, re, 4 ένδύω,
καλύπτω.

Vettōnes, um, άρ. Βέττωνες, έ-
θνος της Έσπανίας.

vetus, tēris, παλαιός, άρχαίος.

vexo, āvi, ātum, āre, 1 βλάπτω,
κακῶ, διαφθείρω, βασανίζω.

via, ae, θ. έδος.

vicīnus, a, um, γειτονικός.

victor, ōris, άρ. νικητής.

victoria, ae, θ. νίκη.

victus, ūs, άρ. τὰ πρὸς τὸν βίον,
τὰ έπιτήδεια.

vicus, i, άρ. κόμη.

video, vidi, visum, ēre, 2 βλέπω·
παθ. videor, visus sum, ěri,
δοκῶ, φαίνομαι.

viginti, είκοσι.

villa, ae, θ. έπαυλς.

vincio, nxi, nctum, i, re, 4 δένω,
δεσμεύω.

vincio, vīci, victum, ěre, 3 νι-
κῶ.

vincūlum, i, ούδ. δεσμός.

vinum, i ούδ. οἶνος

violo, āvi, ātum, āre, 1 βιάζο-
μαί τινα, κακοποιῶ, βλάπτω.

vir, viri, άρ. άνήρ.

virgo, gīnis, θ. παρθένος.

vis, αιτ. vim, άφ. vi πληθ. vi-
res, virium κτλ., θ. δύναμις.

visito, āvi, ātum, āre, 1 έπισκέ-
πτομαι.

vita, ae, θ. ζωή, βίος.

vito, āvi, ātum, āre, 1 άπο-
φεύγω.

vitupĕro, āvi, ātum, āre, 1 ψέ-
γω, κατηγορῶ.

voco, āvi, ātum, āre, 1 καλῶ,
προσκαλῶ.

voluntas, ātis, θ. θέλησις.

vox, vocis, θ. φωνή.

vulnĕro, āvi, ātum, āre, 1 πλη-
γώνω.

vulnus, nĕris, ούδ. τραῦμα, πλη-
γή, κτύπημα.

vultus, ūs, άρ. ὄψις, πρόσωπον.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Ημερομηνία: 15/05/2014
 Αριθμός: 1000/14
 ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΕΙ
 ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ
 ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ
 ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Φ Α Ι Ν Ο Μ Ο Ν Ι Α

Η Επιτροπή Εκπαίδευσης και
 Θρησκειογνωσίας της
 Ερευνης και Τεχνολογίας
 (Ε.Ε.Κ.Θ.) της Γενικής
 Διεύθυνσης Εκπαίδευσης
 και Θρησκειογνωσίας
 του Υπουργείου Παιδείας
 και Θρησκευμάτων
 προκηρύσσει την επιλογή
 των μελών της.

Η επιλογή των μελών της
 Επιτροπής Εκπαίδευσης
 και Θρησκειογνωσίας
 της Ερευνης και
 Τεχνολογίας γίνεται
 σύμφωνα με το άρθρο 10
 του Ν. 2709/1999 (Α.Π. 137/99)
 και το άρθρο 10 του Ν. 2709/1999
 (Α.Π. 137/99) όπως ισχύει.

Ε Π Ι Τ Ρ Ο Π Η

Η Επιτροπή Εκπαίδευσης
 και Θρησκειογνωσίας
 της Ερευνης και
 Τεχνολογίας αποτελείται
 από πέντε (5) μέλη, τα
 οποία ορίζει ο Υπουργός
 Παιδείας και Θρησκευμάτων
 σύμφωνα με το άρθρο 10
 του Ν. 2709/1999 (Α.Π. 137/99)
 και το άρθρο 10 του Ν. 2709/1999
 (Α.Π. 137/99) όπως ισχύει.

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΔΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ

Α'. Ἀφαιρετική.

1. Ἀφαιρετική τοῦ ὄργανου. Περικοπαί : 1. 3 - 11. 13. 17. 18. 20. 21. 23 - 25. 27. 28. 31 - 37.
2. Ἀφαιρετική τῆς ἰδιότητος. Περικοπαί : 15. 17. 18. 20. 23. 26. 28. 29. 38. 41. 44.
3. Ἀφαιρετική τοῦ τρόπου. Περικοπαί : 14. 25. 28. 39. 46. 48.
4. Ἀφαιρετική τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. Περικοπαί : 16. 17. 18. 20. 22. 23. 27. 38. 40. 42. 44. 45.
5. Ἀφαιρετική τοῦ ἀναγκαστικοῦ αἰτίου. Περικοπαί : 12. 13. 15. 23. 33.
6. Ἀφαιρετική τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς. Περικοπαί : 11. 13. 26. 28. 33. 47.
7. Ἀφαιρετική τοῦ χρόνου. Περικοπαί : 28. 29. 32. 33. 37 - 41. 43. 46. 47. 52. 54.

Β'. Προθέσεις.

1. a ἢ ab. Περικοπαί : 16. 18. 20. 23 - 25. 28. 31.
2. ad. Περικοπαί : 8. 11. 12. 16. 17. 20. 21. 30.
3. ante. Περικοπαί : 3. 9. 19. 25. 32.
4. apud. Περικοπαί : 10. 14. 21. 26. 38. 46.
5. cum. Περικοπαί : 11 - 13. 15 - 18. 22 - 25. 28.
6. de. Περικοπαί : 32. 39.
7. ex. Περικοπαί : 2. 9. 11 - 13. 17. 18. 20. 22 - 24. 48.
8. in. Περικοπαί : 1. 3 - 5. 9 - 18.
9. inter. Περικοπαί : 8. 10. 13. 30. 43.
10. post. Περικοπαί : 9. 16. 18. 25. 32.
11. pro. Περικοπαί : 9. 14. 19. 33. 37. 38. 39.

Γ'. Σύνδεσμοί.

1. cum. α) χρονικός. Περικοπαί : 11. 12. 16. 17. 23. 24. 28. 36. 39. 40 - 52. 54. β) αἰτιολογικός. Περικοπαί : 11. 12. 14. 18. 21. 49. 50.
2. postquam. Περικοπαί : 18. 27 - 29. 37. 43.
3. quod. (αἰτιολογικός). Περικοπαί : 8. 11. 15. 23. 27. 31. 39.
4. ut. α) τελικός. Περικοπαί : 11. 12. 15. 21 - 23. 26. 28. 35. 37. 38. 40. 41. 53. β) ἀποτελεσµατικός : Περικοπαί : 37. 38. 41. 46. 49. 50.
5. ne. (τελικός). Περικοπαί : 11. 19. 22. 48. 52. 53.
6. si. Περικοπαί : 9. 11. 13. 14. 16. 20. 22. 24.
7. nisi. Περικοπαί : 9. 12. 16. 42. 49. 50.
8. quamquam. Περικοπαί : 7. 8. 27. 33. 37. 39.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 — 2. Πρώτη κλίσις. Ἐνεστῶς τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
3. Πρώτη κλίσις. Παρατατικὸς τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
4. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 5 — 7. Οὐσιαστικὰ δευτέρας κλίσεως εἰς - us καὶ - um. Ἐπίθετα δευτέρας κλίσεως εἰς - us, - a, - um.
8. Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
9. Ἐνεστῶς τῆς προστακτικῆς καὶ οἱ μέλλοντες τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
10. Οὐσιαστικὰ δευτέρας κλίσεως εἰς - er καὶ - ir. Ἐπίθετα δευτέρας κλίσεως εἰς - er, (ē)ra, (ē)rum.
- 11 — 12. Ἐνεστῶς καὶ παρακείμενος ἀπαρεμφάτου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας. Οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
- 13 — 14. Τὸ βοηθητικὸν esse.
15. Σύνθετα τοῦ esse.
16. Τετάρτη κλίσις. Οἱ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ ὑπίπου σχηματιζόμενοι τύποι τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
17. Πέμπτη κλίσις.
18. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 19 — 20. Οἱ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ ἐνεστῶτος σχηματιζόμενοι τύποι τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
- 21 — 22. Δευτέρα συζυγία. Ἐνεργητικὴ φωνή.
23. Δευτέρα συζυγία. Παθητικὴ φωνή.
- 24 — 25. Οὐσιαστικὰ τρίτης κλίσεως ἀρσενικά.
- 26 — 27. Οὐσιαστικὰ τρίτης κλίσεως θηλυκά.
28. Οὐσιαστικὰ τρίτης κλίσεως οὐδέτερα.
29. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως εἰς - is, e.
30. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως εἰς - er, (ē)ris, (ē)re.
31. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως μονοκατάληκτα.
32. Πρὸς ἐπανάληψιν.
33. Ὀμιλῆ σύγκρισις ἐπιθέτων.
34. Ἀνόμολος σύγκρισις ἐπιθέτων.
35. Προσωπικὰ καὶ κτητικὰ ἀντωνυμίαι.
- 36 — 37. Δεικτικὰ ἀντωνυμίαι.
38. Ἀναφορικὰ καὶ ἐρωτηματικὰ ἀντωνυμίαι.
39. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 40 — 42. Τετάρτη συζυγία.
43. Ἀριθμητικά.
- 44 — 46. Τρίτη συζυγία.
- 47 — 49. Ρήματα τρίτης συζυγίας εἰς -io λέγοντα.
- 50 — 52. Ρήματα ἀποθετικὰ καὶ ἡμιαποθετικὰ.
- 53 — 54. Πρὸς ἐπανάληψιν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΕ)

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΖ' 1969 (VII) - ΑΝΤ. 30.000-ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ 1878 /31-5-69 —1926 /14-6-69
ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ: Ι. ΔΙΚΑΙΟΣ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ-ΠΑΛΟΥΜΠΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΤΗΤΑ - ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ - ΣΥΜΦΩΝΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ - ΟΥΚ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Γ. ΑΝΔΡΑΣ - ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ: ΧΡΟΝΟΚΟΥΡΑΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

